

“ ભેદજ્ઞાન ભજનાવલી ”

ભેદવિજ્ઞાનતઃ સિદ્ધાઃ સિદ્ધા યે કિલ કેચન ।
અસ્યૈવાભાવતો બદ્ધા બદ્ધા યે કિલ કેચન ॥

સંકલન કર્તા

કુ. શોભનાબેન ઝેડ. છેડા,

જામનગર.

સંપાદક

ડૉ. અમિતાબેન જૈન

મુંબઈ (ઘાટકોપર)

પ્રકાશક

શ્રી દિગમ્બર જૈન મુમુક્ષુ મહિલા મંડળ, જામનગર.

હું પરદ્રવ્યને જાણું છું એમ જે માને છે તે દિગમ્બર જૈન નથી.

Thanks & Our Request

This shastra has been donated by [Jyoti Rajesh Shah, London, UK](#) who has paid for it to be "electronised" and made available on the internet.

Our request to you:

- 1) We have taken great care to ensure this electronic version of [Bhed Gnaan-Bhajnavali](#) is a faithful copy of the paper version. However if you find any errors please inform us on rajesh@AtmaDharma.com so that we can make this beautiful work even more accurate.
- 2) Keep checking the version number of the on-line shastra so that if corrections have been made you can replace your copy with the corrected one.

Version History

Version Number	Date	Changes
001	13 May 2003	First electronic version.

પ્રકાશક

શ્રી ૧૦૦૮ ભગવાન શ્રી આદિનાથ દિગમ્બર જિનબિંબ પંચ
કલ્યાણક પ્રતિષ્ઠા મહોત્સવ અને પૂ. ગુરુદેવ શ્રી કાનજી
સ્વામીની ૧૦૨ જન્મ-જયંતિ મહોત્સવ પ્રસંગે વૈશાખ સુદ
બીજ વિ. સં. ૨૦૪૭ કલ્હન સં. ૧૧.

પ્રથમ આવૃત્તિ

પ્રત : ૩૦૦૦

પ્રાપ્તિ સ્થાન

શ્રી દિગમ્બર જૈન મુમુક્ષુ મંડળ,

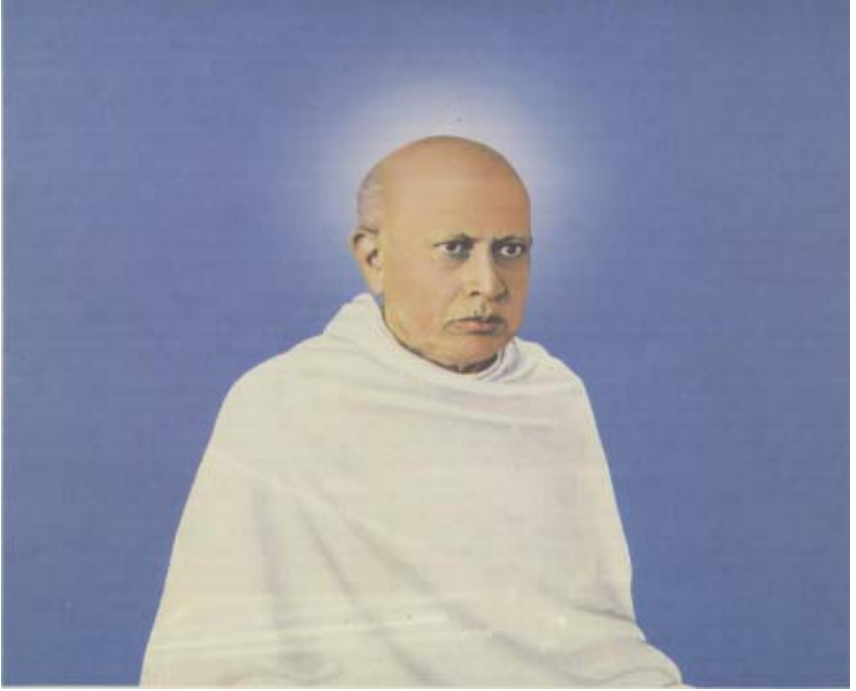
ઠે. આર્યસમાજ રોડ,

ખંભાલિયા નાકા બહાર,

મૂળજી જેઠાની ધર્મશાળા સામે,

જામનગર.

પરદ્રવ્યનો હું કર્તા છું, એમ માને તે દિગમ્બર જૈન નથી.

અધ્યાત્મ યુગસૃષ્ટા પૂ. સદ્ગુરુદેવ
શ્રી કાનજી સ્વામી

પ્રજ્ઞા છીણી વડે ભેદજ્ઞાન થાય છે.

શ્રી સદ્ગુરુદેવ સ્તુતિ

(હરિગીત)

સંસાર સાગર તારવા જિનવાણી છે નૌકા ભલી,
જ્ઞાની સુકાની મળ્યા વિનાએ નાવ પણ તારે નહીં;
આ કાળમાં શુદ્ધાત્મજ્ઞાની સુકાની બહુ બહુ દોષલો,
મુજ પુણ્યરાશિ ફળ્યો અહો? ગુરુ ક્ષણ તું નાવિક મળ્યો.

(અનુષ્ટુપ)

અહો! ભક્ત ચિદાત્માના સીમંધર વીર-કુંદના!
બાહ્યાંતર વિભવો તારા, તારે નાવ મુમુક્ષુનાં.

(શિખરિણી)

સદા દષ્ટિ તારી વિમળ નિજ ચૈતન્ય નીરખે,
અને જ્ઞાપિ માંહી દરવ-ગુણ-પર્યાય વિલસે;
નિજાલંબી ભાવે પરિણતિ સ્વરૂપે જઈ ભળે,
નિમિત્તો વહેવારો ચિદ્ધન વિષે કાંઈ ન મળે.

(શાર્દૂલ વિકીડિત)

હેયું 'સત સત, જ્ઞાન જ્ઞાન' ધબકે ને વ્રજવાણી ધૂટે,
જે વજ્રે સુમુમુક્ષુ સત્ય ઝળકે, પરદ્રવ્ય નાતો તૂટે;
રાગદ્વેષ રુચે ન, જંપ ન વળે ભાવેન્દ્રિમાં-અંશમાં,
ટંકોતકીર્ણ અકંપ જ્ઞાન મહિમા હૃદયે રહે સર્વદા.

(વસંતતિલકા)

નિત્યે સુધાઝરણ ચંદ્ર! તને નમું હું,
કરૂણા અકારણ સમુદ્ર! તને નમું હું;
હે જ્ઞાનપોષક સુમેઘ! તને નમું હું,
આ દાસના જીવન શિલ્પી! તને નમું હું.

(સ્ત્રગ્ધરા)

ઊંડી ઊંડી, ઊંડીથી સુખનિધિ સતના વાયુ નિત્યે વહંતી,
વાણી ચિન્મૂર્તિ! તારી ઉર-અનુભવના સૂક્ષ્મ ભાવે ભરેલી;
ભાવો ઊંડા વિચારી, અભિનવ મહિમા ચિત્તમાં લાવી લાવી,
ખોયેલું રત્ન પામું મનરથ મનનો; પૂરજો શક્તિશાળી!

દ્રવ્ય પર્યાયને કરતું નથી.

॥ શ્રી સદ્ગુરુદેવાય નમઃ ॥

પ્રકાશકીય નિવેદન

અહો ! ઉપકાર જિનવરનો, કુંદનો ધ્વનિ દિવ્યનો;
જિન કુંદ ધ્વનિ આપ્યા, અહો ! તે ગુરુ કહાનનો.

અમ સૌ મુમુક્ષુઓનાં મહાભાગ્ય છે કે પરમકૃપાળુ પૂજ્ય ગુરુદેવશ્રીના પરમ પ્રતાપે ભેદજ્ઞાનનો ઉત્કૃષ્ટ ઉપદેશ મલ્યો, તેઓશ્રીના પ્રવચનોના રંગે રંગાઈને સાથે સાથે અધ્યાત્મ રસથી ભરપૂર અને ભેદજ્ઞાનથી ભરેલા ભજનોને રમેશભાઈ (કમલ) ભક્તિરસથી રેલાવતા ત્યારે પૂજ્ય ગુરુદેવશ્રી પણ ડોલતા અને મુમુક્ષુઓ આનંદિત થતાં.

પૂજ્ય ગુરુદેવશ્રીના સ્વર્ગવાસ બાદ પણ પૂજ્ય કૃપાળુ ગુરુદેવશ્રીનાં ધર્મસુપુત્ર શ્રી લાલચંદભાઈ શ્રી દિગંબર જૈન મુમુક્ષુ મંડળ, જામનગરના નિમંત્રણને સ્વીકારી વારંવાર પધારતા જેથી અમારી તત્ત્વ જિજ્ઞાસા વૃદ્ધિગત થઈ છે.

શુદ્ધાત્મવેદી પૂજ્યભાઈશ્રી લાલચંદભાઈની અધ્યાત્મરસથી ભરપૂર, ભેદજ્ઞાનના મંત્રોથી ભરેલી વાણી જેમાં નિજ શુદ્ધાત્માનું મુળ સ્વરૂપ અને તેને અનુભવવાની વિધિની પરાકાષ્ટારૂપ અમૃતમયી પ્રવચનોનો તથા સુક્ષ્મ તલસ્પર્શી તત્ત્વચર્યાના સમાગમ માટે કુમારી સંધ્યાબેન તથા નિલમબેન શિકોહાબાદથી રાજકોટમાં કાયમી રહેવા લાગ્યા. અમારા આમંત્રણને સ્વીકારી જ્યારે સર્વ પ્રથમ કુ. સંધ્યાબેન જામનગર

પર્યાય પોતાના પટકારકથી સ્વયં સિદ્ધ થાય છે.

પધારેલ ત્યારે સ્વાધ્યાય મંદિરમાં જાહેરમાં આપનું પ્રવચન થયું જેમાં એકલી અધ્યાત્મની અંતર્મુખી ભેદજ્ઞાનની ધારાવહી ત્યારે અમ મુમુક્ષુઓના હૃદય નાચી ઉઠયા. તેઓશ્રીની તલસ્પર્શીવાણીથી જ બધાને ખ્યાલ આવી ગયો કે આ બેનનો આત્મા કોઈ જુદી જાતનો છે.

શ્રી વિદેહવાસી જીવંતસ્વામી શ્રી સીમંધર સ્વામીનું સમવસરણ તથા કૃપાળુ ગુરુદેવશ્રીના સ્મૃતિસ્મારકના શિલાન્યાસ પ્રસંગે પૂ. ભાઈશ્રી તથા આત્માર્થી સંધ્યાબેન પધારેલ. પૂજ્ય ભાઈશ્રીના પ્રવચન પછી આત્માર્થી સંધ્યાબેનને ગુરુભક્તિ માટે વિનંતિ કરી, જ્યારે તેઓશ્રીના શ્રી મુખેથી અધ્યાત્મરસથી તરબોળ પૂજ્ય ગુરુદેવશ્રી પ્રત્યેની ભક્તિ સાંભળીને પધારેલ મુમુક્ષુઓના હૃદય ભરાઈ આવ્યા. અને બધા મુક્ત કંઠે કહેવા લાગ્યા કે પૂ. ગુરુદેવશ્રીને અંતરમાં બિરાજમાન આ બહેને કર્યા છે. તે પ્રસંગે પૂજ્ય ભાઈશ્રીના હૃદય ઉદ્ગાર નીકળેલ કે પૂજ્ય ગુરુદેવશ્રી એકલા સોનગઢ, સૌરાષ્ટ્ર કે ગુજરાતના નથી રહ્યા પરંતુ સારા ભારતમાં નાના ગામડાઓમાં પણ હૃદયે વસી ગયા છે. ભાઈ! ક્ષેત્ર નિકટતા કરતાં ભાવથી નિકટતા અતિ મહત્વની છે. જેનો આ નમૂનો છે.

પૂ. ભાઈશ્રી તથા આત્માર્થી સંધ્યાબેન તથા નિલમબેન અમારા નિમંત્રણને સ્વીકારીને પધારે છે અને પૂ. ભાઈશ્રીના પ્રવચન તથા આત્માર્થી સંધ્યાબેનના પ્રવચન તેમજ ભેદજ્ઞાનથી ભરેલા ભજનો સાંભળી અમારું મંડળ તત્ત્વરસથી ઓતપ્રોત થયું છે. બેનના શ્રીમુખેથી ભજન સાંભળી અધ્યાત્મમૂર્તિ પૂ. ભાઈશ્રી પ્રફુલ્લિત થતા અને અમ મુમુક્ષુઓનાં હૃદય નાચતા. ત્યારથી અમારા મંડળને એવો ભાવ રહેતો કે આ ભજનો પુસ્તકાકારે છપાવવામાં આવે તો ભેદજ્ઞાન પ્રેરિત ભજનો સકલ મુમુક્ષુ સમાજને ચિંતન, મંથન, અનુભવમાં

દ્રવ્ય દ્રષ્ટિ તે સમ્યગ્દ્રષ્ટિ.

ભેદજ્ઞાન-ભજનાવલી

૭

પ્રેરણાદાયક નિવડે. આ કામ શ્રી દિગંબર જૈન મુમુક્ષુ મંડળ જામનગરે સંભાળી લીધું તેથી અમારું મંડળ ઘણો જ આનંદ અનુભવે છે.

શ્રી દિ. જૈન મુમુક્ષુ મંડળ-જામનગર,

પ્રમુખશ્રી: ધીરુભાઈ વારીઆ

મંત્રી: જયસુખભાઈ મહેતા

શ્રી ૧૦૦૮ શ્રી ભગવાન આદિનાથ દિગંબર જિનબિંબ પંચકલ્યાણક પ્રતિષ્ઠાના પાવન પ્રસંગે તેમજ પૂ. ગુરુદેવશ્રી કાનજી સ્વામીની ૧૦૨ જન્મજયંતિ પ્રસંગે “ભેદજ્ઞાન ભજનાવલી” નામનું ભક્તિ-પુષ્પ મુમુક્ષુ સમાજના હાથમાં મુક્તાં શ્રી દિગંબર જૈન મુમુક્ષુ મહિલા મંડળ ધન્યતા અનુભવે છે.

આ ભેદજ્ઞાન-ભજનાવલીમાં ઘણા ભજનો તો બ્ર. લી. શ્રી રવિન્દ્રકુમારજી જૈન કુરાવલીના છે અને બાકીના ભજનો બીજા મુમુક્ષુઓના પણ છે.

પ્રમુખ: પ્રફુલ્લાબેન કિશોરભાઈ મહેતા

મંત્રી: ચંદનબેન કનુભાઈ પુનાતર

પર્યાય દ્રષ્ટિ તે મિથ્યા દ્રષ્ટિ.

બે શબ્દ

દિગમ્બર જૈન મુમુક્ષુ મંડળ જામનગરને આંગણે અભૂતપૂર્વ વિશાળ મંગલમય શ્રી આદિનાથ પંચકલ્યાણક પ્રતિષ્ઠા મહોત્સવ તેમજ પૂ. ગુરુદેવશ્રી કાનજી સ્વામીની ૧૦૨ જન્મજયંતિ સુઅવસરે “ભેદજ્ઞાન-ભજનાવલી” પ્રકાશિત કરતાં અમે ગૌરવ તેમજ હર્ષ અનુભવીએ છીએ.

ઘણાં બધા વિધ વિધ માંગલિક પ્રસંગોએ આધ્યાત્મિક ભજનોની ઘણી આવશ્યકતા રહેતી હોવાથી તેથી તેનું સંકલન કરવાનું મહિલા મંડળે આયોજન કરેલ છે.

એક એક ભજન ભેદજ્ઞાનથી ભરેલા છે. પરિણતિ સ્વ સન્મુખ થાય છે. આધ્યાત્મિક અનુભવ રસનાં ઝરણાં વહે છે.

આ સંકલન કરવામાં આત્મજ્ઞ બહેનશ્રી સંધ્યાબેન જૈન તેમજ આત્માર્થી નિલમબેન જૈનનું વ્યવસ્થિત માર્ગદર્શન મળેલ છે. તેમજ ડૉ. અમિતાબેન પણ ખૂબ જ કાળજી પૂર્વક કાર્ય કરવા બદલ તેમનો પણ હું અંતઃકરણથી આભાર માનું છું.

શ્રી દિગમ્બર મુમુક્ષુ મંડળ જામનગરે અમોને ભજનો પ્રકાશિત કરવાની મંજૂરી આપેલ છે તે બદલ તેમનો આભાર માનીએ છીએ.

અમને આશા છે કે મુમુક્ષુ સમાજને આ “ભેદજ્ઞાન ભજનાવલી” ભક્તિ-પુષ્પ ઘણું જ ઉપયોગી થશે.

કુ. શોભનાબેન ઝવેરચંદ છેડા

જામનગર.

હું સ્વભાવથી જ અકર્તા છું.

પ્રથમ ખંડ-વિષય સૂચી

: શ્રી જિનેન્દ્ર ભક્તિ :

ક્રમ	નામ	પૃષ્ઠ
૧.	આઓ જિન મંદિરમેં આઓ	૧
૨.	ઐસા હી પ્રભુ મેં ભી હૂં	૨
૩.	ધન્ય ધન્ય બાહુબલી સ્વામી	૩
૪.	ગાડી ખડી રે ખડી તૈયાર	૪
૫.	આઓ ભવિ જિનવર કી ભક્તિ કરેંગે	૫
૬.	આજ હમ જિનરાજ તુમ્હારી ભક્તિ કરેંગે	૬
૭.	આજ જન્મ મમ્ સફલ હુઆ પ્રભુ	૬
૮.	પ્રભુ વીતરાગ મુદ્રા તેરી	૮
૯.	લખી લખી પ્રભુ વીતરાગ છવિ	૯
૧૦.	પાર્શ્વપ્રભુ તવ દર્શનમેં	૯
૧૧.	હે સીમંધર ભગવાન શરણલી તેરી	૧૦
૧૨.	આજ અદ્ભુત છવિ નિજ નિહારી	૧૨
૧૩.	વીર જિનેશ્વર અબ તો મુજકો	૧૩
૧૪.	નાથ તુમ્હારે દર્શન સે	૧૪
૧૫.	ચાહ જગી મુજે દર્શનકી	૧૫
૧૬.	પ્રભુ શાંત છવિ તેરી	૧૬
૧૭.	વીતરાગ સર્વજ્ઞ હિતંકર	૧૭
૧૮.	મેરી પરિણતે મેં આનંદ અપાર ૧૮	
૧૯.	ધન્ય ધન્ય જિનધર્મ હમારો	૧૯
૨૦.	નિરખો અંગ અંગ જિનવરકા	૨૦
૨૧.	અહો ભગવંતકા દર્શન	૨૧

હું જાણનાર છું.

ક્રમ	નામ	પૃષ્ઠ
૨૨.	હે પાર્શ્વનાથ ભગવન્	૨૨
૨૩.	જિનવર કી પરમાર્થ ભક્તિ કરેંગે	૨૩
૨૪.	દેખા દેખા અનંગરૂપ જિનવરકા	૨૪
૨૫.	હે વિમલનાથ ! લખ શાંતસ્વરૂપ તુમ્હારા	૨૫
૨૬.	હે વીતરાગ સર્વજ્ઞપ્રભો	૨૬
૨૭.	સીમંધર જય જય	૨૭
૨૮.	નિજ સીમાએ રહતે પ્રભુ	૨૭
૨૯.	નાથ તેરી વીતરાગ છવિ ભાવે	૨૮
૩૦.	દેવ દર્શન હુએ મુજકો	૨૯
૩૧.	પ્રભુ શાંતિનાથ કે અહો	૩૦
૩૨.	ઓમ જ્ઞાનધનં ચૈતન્યમયી અરિહંત..	૩૧
૩૩.	સીમંધર વિદેહીનાથ આન મૈને સપનેમે દેખે	૩૨

હું કરનાર નથી.

દ્વિતીય ખંડ-વિષય સૂચી
: જિનવાણી સ્તુતિ :

ક્રમ	નામ	પૃષ્ઠ
૧.	સંસારી જીવના ભાવમરણો..	૩૩
૨.	સીમંધર મુખથી કુલડાં ખિરે.....	૩૪
૩.	હે કુન્દ કુન્દ શિવચારી ગુરુવર લાખોં પ્રણામ	૩૫
૪.	શિવ સુખદાની હૈ જિનવાણી	૩૬
૫.	ધન્ય ધન્ય જિનવાણી માતા	૩૭
૬.	સુન ચેતન ચતુર સુજાન	૩૮
૭.	મિથ્યાત્તમ નાશવેકું	૩૮
૮.	મેરા શરણ સમયસાર	૩૯
૯.	અહો પરમામૃત વરસે રે	૪૦
૧૦.	જિનવાણી સુન ઉપજે આનંદ અપાર	૪૧
૧૧.	વે પ્રાણી સુજ્ઞાની જિન જાની જિનવાણી	૪૨
૧૨.	મંગલમય હૈ જિનવાણી	૪૩
૧૩.	સમયસાર હમકો લાગે પ્યારા	૪૪
૧૪.	ધન્ય ધન્ય વીતરાગ વાણી	૪૫
૧૫.	પરમ ઉપકારી જિનવાણી	૪૬
૧૬.	શ્રી જિનવાણી જયવંત રહે	૪૭
૧૭.	માઁ જિનવાણી જાયક બતાય દિયો રે	૪૮
૧૮.	બોલો જયજયકાર જિનવાણી સુખકાર	૪૯
૧૯.	નમો મૈં સદા હી શ્રી જિનવાણી	૫૦
૨૦.	માઁ જિનવાણી મુજ અંતર મેં	૫૧
૨૧.	વર્ણાદિ અરુ રાગાદિ પરિણતિ	૫૧
૨૨.	જિન સ્વાનુભૂતિ સેં ખિરી	૫૧
૨૩.	સીમંધર સદેશા હૈ	૫૨
૨૪.	સમયસાર કી અમૃત લોરી	૫૩
૨૫.	આત્મજ્ઞાન મેં હી આત્માકી	૫૩

જાણનાર જ જણાય છે.

तृतीय भंड - विषय सूची

: आध्यात्मिक भजन :

क्रम	नाम	पृष्ठ
१.	दर्शन नहीं ज्ञान न यारित्र	५४
२.	मैं सदा से रहा आत्मा....	५५
३.	धन्य धन्य आत्म स्वभावा	५६
४.	मैं ज्ञायक को पड़्यानुंगा	५७
५.	मैं ज्ञायक हूं, मैं ज्ञायक हूं	५८
६.	लगन सु मेरे अेक ही लागी	५८
७.	ध्रुव की लागी लगन	५८
८.	आत्म स्वभाव से अमृत जरे	६०
९.	जितना देभेगा बाहर में	६१
१०.	वर्ते वर्ते रे श्रद्धान ध्रुव धाम का	६२
११.	शुद्धात्म शुद्धात्म अनुपम है शुद्धात्म	६३
१२.	भूला है स्वयं आत्माको	६४
१३.	चिदानंद चिद्रूप आत्मन् !	६६
१४.	जब तक मिथ्यात्व हृदयमें हैं	६७
१५.	ज्ञान ही सुख हैं, राग ही दुःख हैं	६८
१६.	देभो भाई आत्मराम बिराजे	६८
१७.	तुं ही येतन चिदानंद चिद्रूप हैं	६८
१८.	जज्ञानारनो रंग भरस रह्यो रे	७१
१९.	प्रभु मैं हो गया भव से पार	७२
२०.	कारण प्रभु जय कारण प्रभु	७३
२१.	अभिल विश्वमें मुजको केवल..	७४
२२.	शुद्धात्मा शुद्धात्मा शुद्धात्मा	७४
२३.	यैतन्य आत्मामें आनंद छा रहा हैं	७५
२४.	ज्ञानी के सझारे हो	७६

अरेअर पर जज्ञातुं नथी.

ક્રમ	નામ	પૃષ્ઠ
૨૫.	મગ્ન રહૂં અપને મેં હી	૭૭
૨૬.	મેરે શાશ્વત શરણ	૭૮
૨૭.	આતમરામ મેં આતમરામ	૭૯
૨૮.	તજ દે મિથ્યાજ્ઞાન પરમાતમ બન જૈહે	૮૦
૨૯.	દેખા જબ અપને અંતર કો	૮૦
૩૦.	દીપ સમ્યક્ત્વ જબ પરિણતિ મેં જલે	૮૨
૩૧.	મેં હૂં પૂર્ણ જ્ઞાયક	૮૩
૩૨.	ઓ ચેતન મેરે આતમ સ્વભાવ રસ પીજ્યે	૮૪
૩૩.	મેં વૈભવ પાયા રે	૮૫
૩૪.	પ્રભુ ભી જ્ઞાયક મેં ભી જ્ઞાયક	૮૬
૩૫.	હૂં અલિંગગ્રહણ આત્મા	૮૭
૩૬.	જંગલમેં મુનિરાજ અહો	૮૮
૩૭.	મેં હૂં જ્ઞાયક મેં હૂં જ્ઞાયક	૮૯
૩૮.	મંગલમય રૂપ નિહારા	૯૦
૩૯.	દૃષ્ટિમેં, બસ એક હી આયા	૯૧
૪૦.	ઓ ચેતન નિજકી ઓર લખો	૯૩
૪૧.	મેરા પ્રિયતમ જ્ઞાયક પ્રભુવર	૯૪
૪૨.	અહો એક જ્ઞાયક હી આરાધ્ય હૈ	૯૫
૪૩.	હે ગુરુવર તુમ હો નિધી કી વિધી	૯૭
૪૪.	જ્ઞાયક જ્ઞાયક લખતે લખતે	૯૯
૪૫.	જાણવાના લોભમાં સઘળો આ સંસાર છે	૧૦૦
૪૬.	જાનનહાર જાનનહાર જાનનહાર જનાય	૧૦૧
૪૭.	અહો અહો મંગલમય જ્ઞાયક	૧૦૨
૪૮.	અપનો શુદ્ધાતમ ભગવાન દેખો મંગલમયી	૧૦૩
૪૯.	તીન ભુવનમેં સાર મેરા સમયસાર	૧૦૩
૫૦.	આત્મા હી જીવન ધર્મીકા	૧૦૪
૫૧.	શાશ્વત પરમાતમ ક્ષણ ક્ષણ ભાઉં	૧૦૫

આત્મા અકર્તા છે, એ જૈન દર્શનની પરાકાષ્ઠા છે.

ક્રમ	નામ	પૃષ્ઠ
૫૨.	આત્મા આત્મા આત્મા રે	૧૦૬
૫૩.	સમયસાર અવિકાર પ્રભુ	૧૦૬
૫૪.	જ્ઞાયક તો બસ જ્ઞાયક હૈ	૧૦૭
૫૫.	કોઈ ન રોકનહાર મુક્તિ મારગ મેં	૧૦૮
૫૬.	અવિનાશી આત્મ મહલ	૧૦૮
૫૭.	પરમ પ્રભુ અવિકાર	૧૧૦
૫૮.	ક્ષણ ક્ષણ ભાઉં રે કારણ પ્રભુ કો	૧૧૦
૫૯.	એકાકી મંગલમય નિજ	૧૧૨
૬૦.	મૈં હું શુદ્ધાતમ સહજ પરમાતમ	૧૧૨
૬૧.	પ્રભુતા કા કોઈ પાર નહીં	૧૧૩
૬૨.	જ્ઞાયકમય લોક અહો	૧૧૪
૬૩.	જ્ઞાનમય હો ચેતન	૧૧૪
૬૪.	ધન્ય ધન્ય આત્મા	૧૧૬
૬૫.	જ્ઞાયક જ્ઞાયક જ્ઞાયક	૧૧૭
૬૬.	હૈ ઉપાદેય તિહું લોક મેં	૧૧૭
૬૭.	પ્રભુ વારંવાર પ્રણામ	૧૧૮
૬૮.	જ્ઞાનકા જ્ઞેય બનાતે ચલો	૧૧૮
૬૯.	મેરે જ્ઞાયક મેરે ભગવન્	૧૨૦
૭૦.	ચિદ્રૂપ હું ચિદ્રૂપ હું	૧૨૧
૭૧.	પ્રભુ સ્વાશ્રિત જીવન હો	૧૨૨
૭૨.	પ્રભુ મૈં જ્ઞાયક રૂપ	૧૨૨
૭૩.	જ્ઞાનમયી ચિન્મૂરતિ અનુપમ	૧૨૩
૭૪.	મૌન રહ ના સકો આત્મવૈભવ કહો....	૧૨૪
૭૫.	જ્ઞાનમૂર્તિ અજ સત્ય સનાતન	૧૨૫
૭૬.	નિર્દ્વન્દ અહો નિર્દ્વન્દ અહો	૧૨૬
૭૭.	નિત્ય નિરંજન શુદ્ધાતમ હી	૧૨૭
૭૮.	ભવિ અંતર મેં અપને નિહાર...	૧૨૮

પરથી બસ, સ્વમાં વસ.

भेदज्ञान-भ्रजनावली

१५

क्रम	नाम	पृष्ठ
७८.	नित जयवंतं ध्रुव भगवंतं	१२८
८०.	धन्य धन्य अपनी सुधि पाछ	१२८
८१.	स्वयं सिद्ध प्रभु सार	१३०.
८२.	सहजानंदमय ज्ञानानंदमय परमभाव	१३१
८३.	निरपेक्ष हूं कृतकृत्य मैं	१३२
८४.	ज्ञानमात्र ध्रुव सुभमय ज्ञायक	१३३
८५.	परिपूर्णा प्रभु हूं	१३४
८६.	अहो शांतिरूपं सहज निर्विकारमं	१३५
८७.	अहो निहारे अद्भूत महिमा	१३६
८८.	ज्यों भगवंत हैं देवन ज्ञाननहार रे	१३७
८९.	भैया मेरे स्वानुभूति प्रकटाना	१३८
९०.	कैसा बंधन कैसी रक्षा	१३८
९१.	आनंददाता मुक्ति प्रदाता	१४१
९२.	हुं छुं आत्मा	१४२
९३.	आओ निज मंदिर में आओ	१४३
९४.	मैं सदा मुक्त हूं सुभका सागर अहो	१४४
९५.	शुद्धातम अनुभूति मात्रसे	१४६
९६.	अद्भूत महिमा आपकी	१४७
९७.	दृष्टि में बस एक ही आया	१४८
९८.	ध्रुवरूप अहो मम अंतर में	१४८
९९.	निज ज्ञायक प्रभु मत भूलो जिया	१५०
१००.	शुद्धातम मेरा नाम हूं निश्चल निष्काम..	१५०
१०१.	तुम दर्शन ज्ञान स्वभावी	१५१
१०२.	ज्ञायक ही शाश्वतरूप	१५२.

हुं अप्रमत्त प्रमत्तथी रहित एक ज्ञायकभाव छुं.

ક્રમ	નામ	પૃષ્ઠ
૧૦૩.	પ્રભુ આપને એક જ્ઞાયક બતાયા	૧૫૩
૧૦૪.	મैं જાનનહાર જ્ઞાયક હૂં	૧૫૪
૧૦૫.	જ્ઞાયક હી શાશ્વત રૂપ	૧૫૫
૧૦૬.	મैं હૂં જ્ઞાયક સર્વસ્વ મેરો	૧૫૬
૧૦૭.	અહો નિજ અનુભવ હી સુખકાર	૧૫૭
૧૦૮.	મैं તો સદા આત્મારામ	૧૫૭
૧૦૯.	નિર્લેપ હું આકાશસમ	૧૫૮
૧૧૦.	અહો ચૈતન્ય આનંદમય	૧૫૯
૧૧૧.	પરમ અધ્યાત્મ મંદિર	૧૬૦
૧૧૨.	મારા જ્ઞાનમાં જ્ઞાયક જણાઈ રહ્યો છે	૧૬૦
૧૧૩.	જ્ઞાયકમૂર્તિ ભવ્ય વિભૂતિ	૧૬૧
૧૧૪.	જ્ઞાયક કા હી આશ્રય હોવે	૧૬૨
૧૧૫.	દેખા દેખા રે ચિદાનંદરૂપ	૧૬૩
૧૧૬.	આજા રે આજા રે નિજ સ્વભાવ મેં	૧૬૪
૧૧૭.	આતમ અનુભવ કરના રે ભાઈ	૧૬૫
૧૧૮.	ભકિત સે હૃદયભરા	૧૬૫
૧૧૯.	ભૈયા નિજ શુદ્ધાતમ સાર	૧૬૬
૧૨૦.	શુદ્ધાતમ્ કી શ્રદ્ધા ઔર શુદ્ધાતમ કો જાનના	૧૬૭
૧૨૧.	સત્ય સનાતન જૈન ધર્મ	૧૬૮
૧૨૨.	શુદ્ધાતમ અવિકાર	૧૬૯
૧૨૩.	રંગ લાગ્યો ગુરુજી તારો રંગ લાગ્યો	૧૬૯
૧૨૪.	જય જય જય જિનદેવ	૧૭૦
૧૨૫.	ગારે ભૈયા ગારે ભૈયા	૧૭૧
૧૨૬.	સમયસાર કી અદ્ભૂત મહિમા	૧૭૩
૧૨૭.	રૂડીને રંગીલી વાણી	૧૭૪

હું કારક નથી, હું જ્ઞાયક છું.

ભેદજ્ઞાન-ભજનાવલી

૧૭

ક્રમ	નામ	પૃષ્ઠ
૧૨૮.	ભક્તો આવો પ્રભુને ભાવે ભેટવા રે	૧૭૫
૧૨૯.	કહાનગુરુ બહન મેં આજ રે સપને મેં..	૧૭૬
૧૩૦.	અહો અહો આરાધૂં ભગવન્	૧૭૭
૧૩૧.	ઈસ દુઃખમાં પંચમકાલ મેં	૧૭૭
૧૩૨.	ધન્ય ધન્ય મુનિવર કા જીવન	૧૭૮
૧૩૩.	હે પરમાત્મન્ તુજ કો પાકર	૧૭૯
૧૩૪.	દેખો દેખો યહ જીવ કી...	૧૮૦
૧૩૫.	જીવ તું અપના સ્વરૂપ દેખ તો જરા	૧૮૨
૧૩૬.	હાં હાં રે ભૈયા જ્ઞાયક પ્રભુ અવિકાર	૧૮૨
૧૩૭.	ધ્યેય સ્વરૂપ સુધ્યાયેગે	૧૮૩
૧૩૮.	જ્ઞાયક હું જાણનારો	૧૮૪
૧૩૯.	અમે તો શુદ્ધ સદા રે	૧૮૫
૧૪૦.	આવો આવો કુંદ કુંદ સ્વામી	૧૮૬

*

હું ત્રણે કાળે શુદ્ધ જ છું.

પ્રથમ ખંડ

શ્રી જિનેન્દ્ર સ્તુતિ

હું જ્ઞાતા અને પર પદાર્થ મારા જ્ઞેય તે ભ્રાંતિ છે.

જિનેન્દ્ર ભક્તિ - ૧

આઓ જિન મંદિર મેં આઓ
શ્રી જિનવર કે દર્શન પાઓ,
જિન શાસન કી મહિમા ગાઓ
આયા આયા રે અવસર આનંદ કા.

હે જિનવર તબ શરણ મેં સેવક આયા આજ
શિવપુર પથ દરશાય કે દીજે નિજ પદ રાજ

પ્રભુ અબ શુદ્ધાતમ બતલાઓ
ચહુંગતિ દુઃખસે શીઘ્ર છુડાઓ
દિવ્ય ધ્વનિ અમૃત બરપાઓ
આયા પ્યાસા મેં સેવક આનંદ કા. આઓ... જિન...

જિનવર દર્શન કીજિયે, આતમ દર્શન હોય
મોહ મહાતમ નાશિકે ભ્રમણ ન ચહુંગતિ હોય

શુદ્ધાતમ કા લક્ષ્ય બનાઓ
નિર્મલ ભેદ જ્ઞાન પ્રગટાઓ
ઈન વિષયોં સે ચિત્ત હટાઓ
પાઓ પાઓ રે મારગ નિર્વાણ કા. આઓ... જિન...

ચિદાનંદ ચૈતન્યમય શુદ્ધાતમ કો જાન
નિજ સ્વરૂપ મેં લીન હો પાઓ કેવલ જ્ઞાન

નવ કેવલ લબ્ધિ પ્રગટાઓ
ફિર યોગોં કો નષ્ટ કરાઓ
અવિનાશી સિદ્ધિ પદ પાઓ
આયા રે આયા રે અવસર આનંદ કા... આઓ... જિન

હું એક જ્ઞાયક દેવ છું.

प्रभु दर्शन - २

ऐसा ही प्रभु मैं भी हूँ, ये प्रतिबिम्ब सु मेरा है,
भली भाँति मैंने पढ़ियाना, ऐसा रूप सुमेरा है. टेक
ज्ञान शरीरी अशरीरी प्रभु, सब कर्मों से न्यारा है,
निष्किय परम प्रभु ध्रुव ज्ञायक, अहो प्रत्यक्ष निहारा है.
जैसे प्रभु सिद्धालय राजें, वही स्वरूप सु मेरा है. १.

भली भाँति.....

रागादि दोषो से न्यारा, पूर्ण ज्ञानमय राज रहा,
असंबद्ध सब परभावों से, येतन वैभव छाज रहा,
बिन्मूरति यिन्मूरति अनुपम, ज्ञायक भाव सु मेरा है. २.

भली भाँति.....

दर्शन ज्ञान अनंत विराजे, वीर्य अनंत उछलता है,
सुख सागर अनंत लहरावे, ओर छोर नहीं दिभता है,
परम पारिणामिक अविकारी, ध्रुव स्वरूप ही मेरा है. ३.

भली भाँति.....

ध्रुव दृष्टि प्रगटी अब मेरे ध्रुव में ही स्थिरता हो,
ज्ञेयोमें उपयोग न जावे, ज्ञायक में ही रमता हो.
परम स्वच्छ स्थिर आनंदमय, शुद्ध स्वरूप ही मेरा है. ४

भली भाँति.....

सहज्जत्म स्वरूप सर्वज्ञ देव परम गुरु.

“ બાહુબલી સ્તવન - ૩ ”

ધન્ય ધન્ય બાહુબલી સ્વામી,
આત્મબલી જય જય જય,
જય જય જય પ્રભુ જય જય જય... ધન્ય..... ટેક
કૈસે અલૌકિક ભાવ ઝલકતે,
નિજ મહિમા મેં હી પ્રભૂ રમતે,
બાહર આને કી કુરસત નહી હૈ,
આત્મબલી જય જય જય ધન્ય... ૧
હાર કર વૈભવ અનેકોને છોડા,
પર પ્રભુ વિજયી હો મુખ મોડા,
આતમ મેં પરિણતિ કો જોડા,
આત્મબલી જય જય જય ધન્ય... ૨
ધન્ય ભાગ્ય મેં દર્શન પાયા,
ઉરમેં ફૂલા નહીં સમાયા,
મેરા રોમ રોમ પુલકાયા, આત્મબલી જય જય જય. ધન્ય.... ૩
અચિન્ત્ય શક્તિમયી આતમદેવ,
ચિન્માત્ર ચિન્તામણી રત્ન એવ,
અન્તર મેં પ્રત્યક્ષ દિખાય, આત્મબલી જય જય જય. ધન્ય.... ૪
આજ આલૌકિક પ્રકાશ હુઆ હૈ,
ચૈતન્ય પ્રભુ પ્રત્યક્ષ હુઆ હૈ,
આનંદ રહ્યો છલકાય, આત્મબલિ જય જય જય. ધન્ય..... ૫
તૃપ્ત હુઆ અતિ તૃપ્ત તૃપ્ત મેં,
પાયો સુખમય સહજ તત્ત્વ મેં,
સહજ વિનય પ્રગટાય, આત્મબલી જય જય જય. ધન્ય..... ૬
અતિશય પુણ્ય અરુ અતિશય પવિત્રતા,
શીતલતા કા ધન પિંડ દિખતા,
આત્મા શાંતિ બરપાય, આત્મબલી જય જય જય ધન્ય..... ૭

પરિણામ મેરા ધ્યાન કરો તો કરો મેં કિસકા ધ્યાન કરું?

જિનેન્દ્ર ભક્તિ - ૪

ગાડી ખડી રે ખડી તૈયાર ચલો રે ભાઈ શિવપુર કો.
ચન્દ્રપ્રભુ ભગવાન કા કરતા હું ગુણગાન
નિજ સ્વરૂપ કો જાનકર બન જાઉં ભગવાન. ટેક ૧
જો પારસ સોના કરે સો પારસ હૈ કચ્ચા,
જો પારસ પારસ કરે સો પારસ હૈ સચ્ચા. ટેક ૨
દેવ દેવ સબ હી કહે, દેવ ન જાને કોઈ,
વીતરાગ સર્વજ્ઞ હી દેવ જુ સચ્ચા હોઈ. ૩
શાસ્ત્ર શાસ્ત્ર સબ કોઈ કહે, શાસ્ત્ર ન જાને કોઈ.
વીતરાગતા પોષતે શાસ્ત્ર સુ સચ્ચે હોય. ૪
ગુરુ ગુરુ સબ કોઈ કહે ગુરુ ન જાને કોઈ,
રત્નત્રય ધારક નગન ગુરુ હી સચ્ચા હોય. ૫
ધર્મ ધર્મ સબ હી કહે, ધર્મ ન જાને કોઈ,
ધર્મી કે આશ્રય બિના, ધર્મ કહોં તે હોય. ૬
ત્યાગ ત્યાગ સબ હી કહે ત્યાગ ન જાને કોઈ,
રાગ દ્વેષ કે ત્યાગ બિન, ત્યાગ ન સચ્ચા હોઈ. ૭
ગ્રહણ ગ્રહણ સબ કોઈ કહે, ગ્રહણ ન જાને કોઈ,
નિજ સ્વભાવકે ગ્રહણ બિન, ગ્રહણ ન સચ્ચા હોઈ. ૮

તને ક્યાંય ન ગમે તો આત્મામાં ગમાડ.

જિનેન્દ્ર ભક્તિ - ૫

- આઓ ભવિ જિનવર કી ભક્તિ કરેંગે,
ભક્તિ કરેંગે વાણી સુનેંગે આઓ ભવિ જિનવર.....
- વીર પ્રભુને કેવલ પાયો,
છિયાસઠ દિન નહિ અવસર આયો,
આપાઠ વઠી એકમ દિન પાવન કરેંગે
પાવન કરેંગે વાણી સુનેંગે..... ૧
- અવધિ જ્ઞાન સે ઈન્દ્ર જાનકાર,
નહીં સભામેં કોઈ ગણધર,
ગૌતમ દ્વિજ પ્રભુ કે ગણધર બનેંગે ॥..... ૨
- જા પૂછા અર્થ ઈન્દ્ર ઈક પદ કા,
સમઝે ન વિપ્ર ચદ્યો રસ મદકા,
બોલ તેરે ગુરુસે હમ ચર્યા કરેંગે ॥..... ૩
- માનસ્થંભ દેખ સમકિત લહ,
સપ્ત ઋદ્ધિ અરૂ ચાર જ્ઞાન સહ,
હુએ ગણી હમકો અબ તત્વ કહેંગે ॥..... ૪
- ખિરી દિવ્ય ધ્વનિ અવિરલ રૂપ સે,
કાઠન હારી સંસાર કૂપ સે,
સાર પ્રવચન કા સમાધિમેં રહેંગે ॥..... ૫
- દિગમ્બર પરંપરા સે આઈ જો વાણી,
આજ ભી સુનાયેં ચહાં સમ્યજ્ઞાની.
વાણી કો સુન તત્વ નિર્ણય કરેંગે..... ૬
- તત્વો કે નિર્ણય સે સમ્યકત્વ પાકર,
જ્ઞાનમયી ચારિત્ર અપનાકર
શુક્લ ધ્યાન દ્વારા પરમાત્મા બનેંગે ॥..... ૭

હું પરને જાણતો નથી.

જિનેન્દ્ર ભક્તિ - ૬

આજ હમ જિનરાજ તુમ્હારી ભક્તિ રચાયેં. ટેક.
વીતરાગ સર્વજ્ઞ પ્રભો હો નાસા દષ્ટિ લગાયે.
અદ્ભૂત શાન્તિમયી છવિ તેરી સબ કે મન કો ભાયે.

સભી દ્રવ્ય સ્વમેવ પૂર્ણ હૈ, કોઈ કુઈ નહિ ચાહે,
સ્વયં પરિણમન હોતા સબકા આજ સમઝ મેં આયે.

દ્રવ્ય દષ્ટિ સે તુમસા હી હૂં જાન હર્ષ મન છાયે,
પર્યાય શુદ્ધિ હેતુ પ્રભુજી પરમ પુરુષાર્થ જગાયે.

પુણ્યભાવ ભી મીઠા વિષ હૈ ઈસમેં નહિ અટકાયે,
વીતરાગ વિજ્ઞાન ભાવમય મમ પરિણતિ હો જાયે.

યહી ભાવના હૈ અબ મેરી સમ્યકદર્શન પાયે,
જ્ઞાન ચરિત ઉત્તર કર અપના જીવન સફલ બનાયેં.

*

જિન દર્શન - ૭

આજ જન્મ મમ સફલ હુઆ પ્રભુ,
આતમ અતુલિત નિધિ દાતાર,
નેત્ર સફલ હો ગયે દર્શ સે,
પાયા હૈ આનંદ અપાર.
આ પંચ પરાવર્તનમય યહ,
અતિ દુસ્તર ભવ પારાવાર.
સુતર હુઆ દર્શન સે તેરે,
ભટકા હૂં જિસમેં બહુ બાર,

પર મને જણાતું જ નથી.

ભેદજ્ઞાન-ભજનાવલી

૭

આજ ન્હાયા ધર્મ તીર્થ મેં,
તેરે દર્શન પા સાકાર,
ગાત્ર પવિત્ર હુઆ નયનોં મેં,
છાયા નિર્મલ તેજ અપાર.
આજ હુઆ યહ જન્મ સાર્થક,
સકલ મંગલો કા આધાર.
તેરે દર્શન કે પ્રભાવ સે પહુંચ્યા,
મેં જગ કે ઉસ પાર.
આજ કપાયેં સહિત કર્માષ્ટક,
જવાલાએ વિઘટી દુઃખકાર.
દુર્ગતિ સે નિવૃત્ત હુઆ મેં,
તેરે દર્શન કે આધાર.
આજ હુએ હૈં સોમ્ય સભી ગૃહ,
શાન્ત હુએ મન કે સન્તાપ.
વિઘન જાલ નશ ગયે અચાનક,
તેરે દર્શન કે સુપ્રતાપ.
આજ મહા બંધન કર્મો કા,
બંધ હુઆ દુઃખ કા દાતાર.
સૌખ્ય સમાગમ મિલા વીર કા,
જિન દર્શન સે અપરંપાર.
આજ હુઆ હૈં જ્ઞાન ભાનુકા,
ઉદય દેહ મંદિર મેં સાર.
તવ દર્શન સે વીર જિનેશ્વર,
મિથ્યાતમ કા નાશનહાર.
આજ હુઆ હૂં પુણ્યવાન મેં,
દૂર હુએ સબ પાપાચાર.

હું જાણનારને જ જાણું છું.

૮.

ભેદજ્ઞાન-ભજનાવલી

માન્ય	બના	હું	જગમેં	સ્વામિન્	
		તેરા	દર્શન	પા	અવિકાર.
આજ	હુઈ	જિન	દર્શન	મહિમા,	
		અવગત	મુઝકો	હે	ભગવાન.
સત્ય	પથ	સાફ	દિખાઈ	દેતા,	
		ખડે	સામને	હે	ભગવાન.

*

દર્શન વિધિ-૮

પ્રભુ વીતરાગ મુદ્રા તેરી, કહ રહી મુઝે નિધિ મેરી હૈ.
હે પરમ પિતા ત્રૈલોક્ય નાથ, મૈ કરું ભક્તિ કયા તેરી હૈ.
ના શબ્દો મેં શક્તિ ઈતની, જો વરણ શકે તુમ વૈભવ કો,
બસ મુદ્રા દેખ હરષ હોતા, આતમ નિધિ જહાં ઉકેરી હૈ.
ઈસ સે દટ નિશ્ચય હોતા હૈ સુખ, જ્ઞાન નહીં હે બાહર મેં,
સબ છોડ સ્વયંમેં રમ જાઉં, અંતર મેં સુખ કી ઢેરી હૈ.
નહીં દાતા હતા કોઈ હૈ, સબ વસ્તુ પૂર્ણ હૈ નિજ મૈ હી,
પૂર્ણત્વ ભાવકી હો શ્રદ્ધા, ફિર નહીં મુક્તિ મેં દેરી હૈ.

*

મને જાણનાર જ જણાય છે.

દર્શન સ્તુતિ - ૯

લખી લખી પ્રભુ વીતરાગ છવિ, આજ મેં જિનેન્દ્રા.
ભૂલી ભૂલી નિજ નિધિ પાઈ, આજ મેં જિનેન્દ્રા.
તુમ્હેં દેખકર અબ તો મેં ને, નિજ કો નિજ સે જાન કે.
નિજકા શાશ્વત વૈભવ પાયા, આપા સ્વયં પિછાન કે.
પર આશ્રય કે સબ દુઃખ વિનશે, આજ તો જિનેન્દ્રા. લખી.....
આતમ સુખમય સુખકા કારણ, આજ સ્વયં હી દેખા હૈ,
આતમ કે આશ્રય સે જિનવર, મિટી કરમકી રેખા હૈ.
અપને મેં સ્થિરતા પાઉં, યાહૂં યહી જિનેન્દ્રા. લખી.....
તુજસી હી પ્રભુતા હૈ નિજ મેં, નહીં મુજે કુછ કરના હૈ.
હૈ કી માત્ર પ્રતીતિ અનુભવ, થિરતા સે શિવ હોના હૈ.
સબ સંકલ્પ વિકલ્પ રહિત હો, નિજ ધ્યાઉં જિનેન્દ્રા. લખી.....

*

પાર્શ્વનાથ સ્તુતિ-૧૦

પાર્શ્વ પ્રભો તવ દર્શન સે, મમ મિથ્યા દષ્ટિ પલાઈ,
મેરા પાર્શ્વ પ્રભો અન્તર મેં, દેતા મુજે દિખાઈ. પાર્શ્વ.....
તેરે જીવન કી સમતા, આદર્શ રહે નિત મેરી,
તેરે સમ નિજ મેં હી દૃઢતા, મેટે ભવ ભવ ફેરી.
સંકટ ત્રાતા આનંદ દાતા, જ્ઞાયક દષ્ટિ સુપાઈ. મેરા.....
બૈર ક્ષોભ વશ હોય કમઠ, ઉપસર્ગ ક્રિયા ભયકારી,
નહિં અન્તર તક પહૂંચ સકા, પ્રભુ અન્તર ગુપ્તિ ધારી.
જ્ઞેય માત્ર હી રહ્ય કમઠ, કિંચિત ન શત્રુતા. આઈ મેરા.....

એક દ્રવ્ય બીજા દ્રવ્યને કંઈ કરતું નથી.

આ ઉપસર્ગ ઘરણેન્દ્ર નિવારા, પદ્મા મંગલ ગાયે,
ધન્ય ધન્ય સમ વૃત્તિધારી, કિંચિત નહિં હરખાયે,
વીતરાગ પ્રભુ ઘાતિ કર્મ તજ, કેવલ લક્ષ્મી પાઈ. મેરા.....
આત્મ સાધના દેખ કમઠ ભી, પ્રભુ ચરણોંમેં નત થા,
આત્મ બોધ પાકર વહ ભી તો, નિજ મેં હુઆ વિનત થા.
દૂર હુયે સબ ભાવ વિકારી, સમ્યક્ નિધિ ઉપજાઈ. મેરા.....
નિજ મેં હીં એકત્ય સત્ય શિવ, સુન્દર સંકટહારી.
દિવ્ય તત્ત્વ દર્શાતી પ્રભુવર, મુદ્રા દિવ્ય તુમ્હારી.
દર્પણ સે મુખ ત્યોં તુમસે, નિજ નિધિ મૈંને લખ પાઈ. મેરા.....
જ્ઞાનમાત્ર નિજ આત્મ ભાવ મેં શક્તિ અનંત ઉછલતી,
રાગાદિક મલ બાહર ભાગેં, શાંતિ કિલોલે કરતી.
શાંતિ સિંધુ મેં મગન હોય મૈં, નમન કરું સુખદાઈ. મેરા.....

*

શ્રી સીમંધર સ્તુતિ-૧૧

હે સીમંધર ભગવાન શરણ લી તેરી,
બસ જ્ઞાતા દષ્ટા રહે પરિણતી મેરી.
નિજ કો બિન જાને નાથ, ફિરા ભવ વન મેં,
સુખકી આશા સે ઝપટા ઈન વિષયન મેં.
જ્યોં કફ મેં મક્ષી બૈઠ પંખ લિપટાવેં
તબ તડક (૨) દુઃખ મેં હી પ્રાણ ગમાવે.
ત્યોં ઈન વિષયન મેં મિલી, દુઃખદ ભવ ફેરી. બસ જ્ઞાતા.....
મિથ્યાત્વ રાગ વશ દુષિત રહા પ્રતિપલ હી,
અરૂ કર્મ બંધ ભી રૂક ન શકા પલભરભી.

સિદ્ધ સમાન સદા પદ મેરો.

सौभाग्य आज है प्रभो तुम्हें लभ पाया,
दुःख से मुक्ति का मार्ग आज मैं पाया.
हो गछ प्रतीति नहीं मुक्ति में देरी..... बस ज्ञाता.....
सार्थक सीमन्धर नाम आपका स्वामी,
सीमित निज में हो गये आप विश्रामी.
करते दर्शन कर भव सीमित भवि प्राणी,
झिं आवागमन विमुक्त बनें शिव गामी....
यिर तृप्ति प्रदायक, शांत छवि प्रभु तेरी... बस ज्ञाता.....
आत्माश्रय का इल आज प्रभो लभ पाया,
निज में रमने का भाव मुझे उभगाया,
निज वैभव सन्मुख तुच्छ सभी कुछ भासा,...
तव दर्शन से पलट गया परिणतिका पासा,
चैतन्य छवि अन्तर में आज उकैरी.... बस ज्ञाता.....
हे ज्ञायक के ज्ञायक चैतन्य विहारी,
मैं भाव वंदना करूं परम उपकारी,
अपनी सीमा मे रहुँ यही वर पाऊँ,
अब भेद भक्ति तज, निज अभेद को पाऊँ.
अब अंतर में ही दिखे मुझे सुख देरी.... बस ज्ञाता.....
हे सीमन्धर.....

*

ज्ञायक नहीं त्यम पर तछो.

જિન દર્શન-૧૨

આજ અદ્ભુત છવિ નિજ નિહારી,
ભાવ દૂર હુએ સબ વિકારી.
પૂર્ણ પ્રભુતા પ્રભુ સી લખાઈ,
દીનતા આજ સારી પલાઈ.
મैं સ્વયં હી સહજ સુખ સાગર,
ચેતનાદિક ગુણો કા હૂં આગર,
શક્તિ શાશ્વત અપરિમિત સુધારી. ॥ આજ.....
નિજ પ્રદેશત્વ રૂપી કિલા હૈ,
જો કભી ના કિસી સે ભિદા હૈ,
કર્મ રાગાદિ ભી રહતે બાહર,
પૈઠ પાયે કદાપિ ન અંદર,
અંતરંગ મેં સદા અવિકારી..... ॥ આજ.....
ભૂલ સે હીન મैं ને થા માના,
આજ દેખા સ્વયં કા નિધાના.
આહા... વૈભવ અગુરુલઘુ હી પાયા,
દ્રવ્ય ધન જ્યોં કા ત્યોં હી લખાયા.
અબ જરૂરત સભી કી વિસારી.. આજ.....
જાગી સમ્યક્ જ્ઞાન કલા હૈ,
દૂર ભાગી મિથ્યાત્વ બલા હૈ,
મુક્તિ મુઝકો તો મુઝ મેં હી દિખતી,
દ્ષ્ટિ બાહર કહીં ભી ન ટિકતી,
હોવે ચિરતા પ્રભો સુખકારી. આજ.....
ધન્ય અવસર પ્રભો આજ પાયા,
મુઝે નિજ કા મહાત્મ્ય દિખાયા,
નિજ હી સર્વોત્કૃષ્ટ સહી હૈ,
કામના અબ નહીં કુછ રહી હૈ,
મैं તો મંગલમય ચિનમૂર્તિ ધારી..... આજ.....

*

હું ચૈતન્ય ચમત્કાર માત્ર વસ્તુ છું.

મહાવીર દર્શન-૧૩

વીર જિનેશ્વર અબ તો મુઝકો, મુક્તિ માર્ગ બતલાઓ,
નિજ કો ભૂલ બહુત દુઃખ પાએ, અબ મત દેર લગાઓ.
જાના નહીં આપકો મૈને, પંચ પાપ મેં લીન હુઆ.
આતમ હિત મેં રહા આલસી, વિષયન માંહી પ્રવિન હુઆ. ૧

પરમેં ઈષ્ટ અનિષ્ટ ઠાનકર, હર્ષ વિષાદ સુભાના,
પર નિરપેક્ષ સહજ આનંદમય, જ્ઞાયક તત્ત્વ ન જાના.
મહિમાવંત પરમ જ્ઞાયક પ્રભુ અવ તુઝકો દરશાવો. ૨

આશ્રવ બંધ હૈ દુઃખ કે કારણ, સંવર નિર્જરા સુખ કે,
ચતુર્ગતિ દુઃખ રૂપ અવસ્થા, સુખ મુક્તિ મેં પ્રગટે.
અબ તો સ્વામી શિવપથ મેં મુઝકો ભી શીઘ્ર લગાઓ. ૩

ઐસી સ્તુતિ કરતે-કરતે ઈક દિન મન મેં આપી,
કૈસે અન્તસ્તત્ત્વ આત્મન બાહર દેય દિખાઈ,
પ્રભો આપકી મુદ્રા કહંતી અન્તદ્દષ્ટિ લગાઈ. ૪

મુક્તિ કી સચ્ચી યુક્તિ પા અપની ઓર નિહારા,
પ્રભુ સી પ્રભુતા નિજ મેં લખકર, આનંદ હુઆ અપારા.
જાનો યહી ભાવના આત્મન નિજ મેં હી રમ જાઓ. ૫

દુષ્ટોં સે બચ પિતુગૃહ આકર કન્યા જ્યોં હરપાવે,
પિતુ ભી ઉસકો ધૂમ ધામ સે નિજઘર મેં પહુંચાવે.
જગ સે ત્રસિત શરણ ત્યોં આયા, પ્રભુ શિવપુર પહુંચાઓ. ૬

*

નય સાપેક્ષ છે સ્વભાવ નિરપેક્ષ છે.

दर्शन स्तुति - १४

नाथ तुम्हारे दर्शन से, निज दर्शन मैंने पाया,
तुम जैसी प्रभुता निज में लभ, यित मेरा हुलसाया. नाथ.....
तुम बिन जाने निज से व्युत हो, भव भव में भटक हो, १.
निज का वैभव निज में शाश्वत, अब मैं समझ सका हूँ.
निज प्रभुतामें मगन होऊँ, मैं भोगूँ निज की माया.. नाथ.....
पर्यायमें पामरता तब ही, द्रव्य सुभमय राजे, २.
पर्याय दृष्टि गौण करूँ, निज भाव लभूँ सुभ काजे.
पर्यायमें ही अटक भटक कर, मैं बहु दुःख उठाया,
पद्मासन थिर मुद्रा स्थिर, ताका पाठ पढाती. ३.
निज को लभने से सुभ होता, नाशा दृष्टि सिखाती,
कर पैं कर ने कर्तृत्व रहित, सुभमय शिव पंथ सुजाया नाथ.....
यही भावना अब तो भगवन् निज में ही रमजाऊँ, ४.
आधि व्याधि उपाधि रहित, मैं परम समाधि पाऊँ.
ज्ञान सुभमय ध्रुव स्वभाव ही, अब मेरे मन भाया. ॥ नाथ.....

*

हुँ सुभनो सागर हूँ.

દર્શન સ્તુતિ - ૧૫

ચાહ જગી મુઝે દર્શન કી, વીર ચરણ સ્પર્શન કી,
વીતરાગ છવિ પ્યારી હૈ, જગ જનકી મન હારી હૈ.
મૂરતિ મેરે ભગવન્ કી, ચાહ જગી નિજ દર્શન કી, ૧
કુછ ભી નહીં શ્રંગાર કિયે, હાથ નહીં હથિયાર લિયે.
કૌજ ભગાઈ કરમન કી, ચાહ જગી મુઝે દર્શન કી. ૨
હાથ પૈ હાથ ધરા ઐસે, કરના કુછ ન રહા જૈસે,
નાશા દ્ષ્ટિ લખો ઈનકી, ચાહ જગી મુઝે દર્શન કી. ૩.
સમતા પાઠ પઢાતે હો, નિજ કી યાદ દિલાતે હો.
ધન્ય દશા પદ્માસન કી, ચાહ જગી મુઝે દર્શન કી. ૪.
જો શિવ આનંદ ચાહો તુમ, પ્રભુસા ધ્યાન લગાઓ તુમ,
વિપદ કટે ભવ બંધન કી, ચાહ જગી મુઝે દર્શન કી. ૫.

*

હું આનંદનું ધામ છું.

શાંતિનાથ સ્તુતિ-૧૬

પ્રભુ શાંત છવિ તેરી અંતર મેં હૈ સમાઈ,
પ્રત્યક્ષ દેખ મૂરતિ, શાન્તિ હૃદય મેં છાઈ. ॥ પ્રભુ.....

શુભ જ્ઞાન જ્યોતિ જાગી, આતમ સ્વરૂપ જાના, ૧
પ્રત્યક્ષ આજ દેખા, ચૈતન્ય કા ખજાના.
જો દષ્ટિ પર મેં ભ્રમતી, વહ લૌટ નિજ મેં આઈ.. પ્રભુ.....

અક્ષય નિધિ કો પાને, ચરણો મેં પ્રભુ કે આયા, ૨
પર પ્રભુ ને મૂક રહકર, મુઝ કો ભી પ્રભુ બતાયા.
અન્તર મેં પ્રભુતા મેરે, નિશ્ચય પ્રતીતિ આઈ. ॥ પ્રભુ.....

હે દેવ આપકો લખ, ખુદ હી હુઆ અકામી, ૩
હે આશ પર કી ઝૂઠી, મેં પૂર્ણ નિધિ કા સ્વામી.
પર્યાય હીનતા સે મુઝમેં, કમી ન આઈ. ॥ પ્રભુ.....

મમ ભાવ-અભાવ શક્તિ પામરતા મેંટ દેગી । ૪
અભાવ-ભાવ શક્તિ, પ્રભુતા વિકાસ દેગી ।
નિશ્ચિંત હોય દષ્ટિ નિજ દ્રવ્ય મેં રમાઈ ॥ પ્રભુ.....

સર્વોત્કૃષ્ટ નિજ પ્રભુ, તજ કર કહીં ન જાઉં, ૫.
જિન બહુત ઘક્કે ખાયે, વિશ્રામ નિજ મેં પાઉં.
હો નમન કોટિશ: પ્રભુ, શિવ સુખ ડગર બતાઈ. પ્રભુ.....

*

હું પરમ પારિજ્ઞામિક ભાવ છું.

દર્શન સ્તુતિ - ૧૭

વીતરાગ સર્વજ્ઞ હિતંકર, સવિનય શીશ નવાઉં.
યહી ભાવના મેરી ભગવન, તુમ સમાન બન જાઉં.
તેરે દર્શન સે હે પ્રભુવર, અન્તર જ્યોતિ જલાઉં,
તેરી વાણી સે મૈં અદ્ભૂત, ભેદ જ્ઞાન પ્રગટાઉં.
મૈં અવિનાશી દેહ વિનાશી, ઐસી શ્રદ્ધા લાઉં,
ચાહ દાહ આકુલતા મેઠૂં, જ્ઞાન વિરાગ બઢાઉં.
મૈં નહીં પરકા પર નહીં મેરા, સુખ રાશી પરમપદ પાઉં,
આપ રુપ અપના પદ પાકર, અપને મેં રમ જાઉં.
જ્ઞાતા દષ્ટા બનકર, કર્તા ભોક્તા ભાવ મિટાઉં,
રાગ દ્વેષ મોહાદિક બંધન સે છૂટકારા પાઉં.
મૈં ચિદ્પિંડ અખંડ અમૂરતિ, જન્મ મરણ નહીં ચાહૂં,
ચિદાનંદ ધ્રુવ આતમ મેરો, અક્ષય સુખ સરસાઉં.
જો પરમાતમ શક્તિ છિપી હૈ, ઉસકો અબ પ્રગટાઉં.
નિજ સ્વભાવ મેં ધિર હો સ્વામી, ભવ સાગર તિર જાઉં.

*

શુદ્ધ ચિદ્રૂપો અહં.

जिनेन्द्र भक्ति - १८

मेरी परिश्रति में आनंद अपार, नाथ तेरे दर्शन से,
दर्शन से नाथ दर्शन से. टेक
भूरति प्रभु कल्याण रूप है,
स्वानुभूति की निमित्त भूत है,
भेद विज्ञान हो सुभकार-नाथ तेरी वाणी से. १
मेरी परिश्रति.....

अनादि काल का मोह नशाया,
निज स्वभाव प्रत्यक्ष लभाया,
प्रभु मोह नशे दुःभकार-शुद्धात्म दर्शन से. २
मेरी परिश्रति.....

रागादिक अब दुःभमय जाने,
ज्ञान भाव सुभमय पहिचाने,
मैं तो आज भयो भव पार-नाथ तेरे दर्शन से. ३
मेरी परिश्रति.....

तिहूँलोक तिहूँकाल मंजारा,
निज शुद्धात्म एक निहारा,
शिव स्वरूप शिवकार-नाथ तेरे दर्शन से..... ४
मेरे परिश्रति.....

तोड सकल जग द्वंद इंद्र प्रभु,
मैं भी निज में रम जाऊँ विभु,
भाव यही अविकार-नाथ तेरे दर्शन से. ५
मेरी परिश्रति.....

*

निशच्यो अहं, निर्विकल्पो अहं.

જિનેન્દ્ર ભક્તિ -૧૯

ધન્ય ધન્ય જિન ધર્મ હમારો,
ભવ સાગર સે તારણ ઢારો.
ધન્ય જિનેશ્વર ધન્ય જિનાગમ,
ધન્ય ધન્ય ધ્રુવ ધામ હમારો. ૧
દેવ શાસ્ત્ર ગુરુ ત્રીન રતન પા,
ધન્ય બનો નર જન્મ હમારો. ૨
વીતરાગ સર્વજ્ઞ દેવ લખ,
સમ્યક્ દર્શન ઉર મેં ધારો. ૩
દ્વાદશાંગ જિનવાણી હૃદય ધરિ,
ભેદ વિજ્ઞાન કલા વિસ્તારો. ૪
પરમ દિગમ્બર મુનિવર વન્દું,
સમ્યક્ ચારિત્ર રત્ન હમારો. ૫

*

તું છો મોક્ષ સ્વરૂપ.

દેવ દર્શન-૨૦

નિરખો અંગ અંગ જિનવર કા,
જિનસે ઝલકે શાંતિ અપાર,
ચરાણ કમલ જિનવર કહે, ધૂમા સબ સંસાર.
ક્ષણ ભંગુર ઈસ જગત મેં, નિજ આત્મ તત્ત્વ હી સાર
યાતેં પન્નાસન હી વિરાજે, જિનસે ઝલકે શાંતિ અપાર. ૧
હસ્ત યુગલ જિનવર કહે, પર કા કર્તા હોય,
ઐસી મિથ્યા બુદ્ધિ સેં, ભ્રમણ ચર્તુગતિ હોય.
યાતેં પન્નાસન વિરાજે, જિનસે ઝલકે શાંતિ અપાર ૨
લોચન દ્વય જિનવર કહે, દેખા સબ સંસાર,
પર દુઃખમય ગતિ ચતુર મેં ધ્રુવ આત્મ તત્ત્વ હી સાર.
યાતેં નાશા દ્દષ્ટિ વિરાજે, જિનસે ઝલકે શાંતિ અપાર. ૩
અંતર્મુખ મુદ્રા અહો, આત્મ તત્ત્વ દરશાય,
જિન દર્શન કર નિજ દર્શન પા, સત્ગુરુ બચન સુહાય.
યાતેં અન્તદ્દષ્ટિ વિરાજે, જિનસે ઝલકે શાન્તિ અપાર.
નિરખો અંગ અંગ જિનવર કા.....

*

જીવનો મોક્ષ થતો નથી.

જિનેન્દ્ર ભક્તિ-૨૧

(રાગ: પરમ ઉપકારી જિનવાણી.)

અહો ભગવંત કા દર્શન પરમ આનંદ દાતા છે,
દ્રવ્ય દષ્ટિ સે જો..... દેખે, પ્રભુ નિજ મેં હી પાતા છે.
અહો.....

દેખકર સ્વયં કી પ્રભુતા, અક્ષય ચૈતન્યમય વૈભવ,
સહજ હી તૃપ્તિ હોતી છે, મોહ મિથ્યા પલાતા છે. ૧
અહો.....

પરમ ધ્રુવરૂપ કે સન્મુખ, પરિણતિ સ્વાંગ સમ દીખે,
સર્વ પરભાવોં સે ન્યારા, એક જ્ઞાયક દિખાતા છે. ૨
અહો.....

સહજ આત્માનુભવ હોવે, મુક્તિ મારગ પ્રગટ હોતા,
વિશુદ્ધિ ત્યોં ત્યોં બઢતી છે, જ્યોં જ્યોં જ્ઞાયક મેં રમતા છે. ૩
અહો.....

દશા નિર્ઝંથ હોતી છે, ચોકડી તીને જહોં નાશે,
સ્વાભાવિક જ્ઞાન આનંદમય, સાધુ જીવન સુહાતા છે. ૪
અહો.....

મહા આનંદમય ચૈતન્યમેં, રમતે ચઢે શ્રેણી,
વૈભાવિક કર્મ સબ વિનશે, સ્વયં હી પ્રભુ કહાતા છે. ૫
અહો.....

*

વ્યવહારને વળગી મરનારા રખડી મરવાના.

जिनेन्द्र भक्ति-२२

(तर्जः प्रभु शांत छवि तेरी)

हे पांश्र्वनाथ भगवन, यरषोमें शीश नावें,
जिनवर समीप आते, अपना स्वरूप पावें. टेक.

निरपेक्ष बंधु सबके, प्रभु आपही जगत में,
अविनाशी सुभ साया, दरशाया आप निज में.
भवि स्वानुभूति करते, स्वतः अेव तृप्ति पावें. १

हे छिन्द्रिय सुभ दुःभमय, अज्ञान छिन्द्रिय ज्ञान,
अतीन्द्रिय ज्ञान सम्यक् है, सब सुभोकी भान.
होवें जितेन्द्रिय स्वामी, अतीन्द्रिय रूप ध्यावे. २

होवे क्षमा और समता, जवनकी सड्यरी मम,
भस हो विकल्पोसे अब है, भावना यही मम.
उपयोग नहीं भ्रमित हो, निज में ही थिर रखावे,

ज्ञाता स्वरूप अविडल, स्वाधीन सडज जवन. ३
अक्षुण्य आत्म वैभव, परिपूर्णा प्रभू सिदानंद.
निज आत्म बल प्रगट कर अविनाशी प्रभुता पावें.

*

हुं परिशमतो नथी.

જિનેન્દ્ર ભક્તિ-૨૩

જિનવર કી પરમાર્થ ભક્તિ કરેંગે,
ભક્તિ કરેંગે, આનંદ લહેંગે. ॥ (ટેક)

પ્રભુવરને હમકો જ્ઞાયક બતાયા,
રાગાદિ ભાવોં સે ન્યારા દિખાયા,
સ્વાનુભવ પ્રમાણકર શ્રદ્ધા ધરેંગે, શ્રદ્ધા ધરેંગે, આનંદ લહેંગે.
જિનવર કી પરમાર્થ..... ૧

પ્રભુવર પ્રમાણ સે બાહર ન આરેંગે
પ્રભુવર પ્રમાણ સે હમ બાહર ન જાયેંગે,
પ્રમાણ મેં ભી નહિ અટકાયેંગે.
શુદ્ધનય સે આતમાકા અનુભવ કરેંગે,
અનુભવ કરેંગે, આનંદ લહેંગે. ૨

પર્યાય સે અનિત્ય હોતો ભલે હો,
દ્રવ્ય સે નિત્ય હો તો ભલે હો,
ચિત્ સ્વરૂપતો ચિત્ સ્વરૂપ અનુભવ કરેંગે,
અનુભવ કરેંગે આનંદ લહેંગે. ૩

પક્ષાતિકાંત આતમ સ્વભાવ,
નય પક્ષ જાને સર્વ હી વિભાવ,
પક્ષાતિકાંત હી અનુભવ કરેંગે, અનુભવ કરેંગે, આનંદ લહેંગે. ૪
નિર્ગ્રથ નિર્દ્વન્દ ભગવાન આત્મા,
જ્ઞાનમાત્ર જ્ઞાનમૂર્તિ, સહજ પરમાત્મા,

નિર્ગ્રથ હો નિત ધ્યાન ધરેંગે, ધ્યાન ધરેંગે, આનંદ લહેંગે. ૫
વિભાવ સંયોગ ભી દુર હોરેંગે,
સ્વાભાવિક પરિણામ અનંત રહેંગે,
સહજ મુક્ત જ્ઞાતા હૈ જ્ઞાતા હી રહેંગે,
જ્ઞાતા રહેંગે આનંદ લહેંગે

આનંદ લહેંગે પણ જ્ઞાતા રહેંગે. ૬
જિનવર કી પરમાર્થ ભક્તિ કરેંગે, (૨) આનંદ લહેંગે.

પોતાની શુદ્ધતા વિષે કદી શંકા ન કરવી.

જિનેન્દ્ર ભક્તિ-૨૪

દેખા દેખા અનંગ રૂપ જિનવરકા દેખન જાનનહાર,
દેખન જાનનહાર કેવલ દેખન જાનનહાર.
દેખા દેખા અનંગ રૂપ જિનવરકા દેખન જાનનહાર।।
શુદ્ધાતમ્ જ્ઞાનાદિક ગુણમય કેવલ જાનનહાર,
નિજ સ્વરૂપમે લીન વિરાજે, તિહું જગ તારનહાર.....
દેખા દેખા..... ૧

પર સે ભિન્ન સ્વયં મેં તન્મય નિજકે જાનનહાર
લોકાલોક સહજ પ્રતિભાસે, સર્વજ કહેં વ્યવહાર.....
દેખા દેખા..... ૨

દર્પણ સન્મુખ જ્યોં જગવાસી, દેખે મુખ અવિકાર,
એ.. સન્મુખ જગી પ્રતીતિ મૈ હી દેખન જાનનહાર.....
દેખા દેખા..... ૩

નાહીં ઉપજે મરતા નાહીં, બંધ મુક્તિ કરતાર,
દિખા સ્વયં પરમાર્થ દષ્ટિ સે, કેવલ જાનનહાર.....
(સ્વતઃ) દેખા દેખા..... ૪

જાનનહાર જનાય સહજ હી પ્રગટે તૃપ્તિ અપાર,
અહો પ્રભો પરમાર્થ રૂપ લખ, હુઆ સહજ ભવપાર.....
દેખા દેખા..... ૫

દુર્વેદન અર મિટે પ્રગટ ભયો, સ્વસંવેદન સાર
નહીં વિકલ્પ વંધ વંધક કા વંદન હો અવિકાર.....
દેખા દેખા..... ૬

*

ઉપયોગની અંતર્મુખતા વિષે કઠી અવિશ્વાસ ન કરવો.

જિનેન્દ્ર સ્તુતિ-૨૫

હે વિમલનાથ લખ શાંત સ્વરૂપ તુમ્હારા,
(હે વીરનાથ લખ શાંત સ્વરૂપ તુમ્હારા)
સ્વયમેવ દિખાવે, ચિત સ્વરૂપ અવિકારા ॥ ૧૬ ॥

હે સહજ ચતુષ્ટયમય શાશ્વત પરમાતમ,
હે નિત્ય નિરંજન શુદ્ધ, બુદ્ધ શુદ્ધાતમ,
ધ્રુવ અચલ અનૂપમ, ધ્યેયરૂપ હૈ આતમ,
મંગલ સ્વરૂપ હૈ સ્વયં સિદ્ધ શુદ્ધાતમ.
અદ્ભૂત મહિમા મંડિત હૈ, જાનનહારા ॥ ૧૭ ॥

એકત્વ વિભક્ત સહજ સ્વાભાવિક સોહેં,
હે વચનાતીત અચિંત્ય આનંદ સોહેં,
પક્ષાતિક્રાંત અનુભૂતિરૂપ સુખકારી,
બસ ચિત્ સ્વરૂપ તો, ચિત્ સ્વરૂપ* અવિકારી,
હોકર અંતરમુખનાથ, પ્રત્યક્ષ નિહારા. ॥ ૨૦ ॥

ઘન ઘડી દિવસ ઘન, સહજ પ્રભૂકો પાયા,
જિનવર દર્શનકર, ફૂલા નહી સમાયા,
પ્રભૂવર તુમ હી હો સાંચે મમ ઉપકારી,
હો ભાવ નમન ચરણોમેં, પ્રભૂ બલિહારી,
હોવે તુમ સમ નિર્મલ, પુરુષાર્થ હમારા ॥ ૨૩ ॥

હે નાથ! જગતકે સ્વાંગ દિખે સબ ફીકે,
અભિલાષ નહી કુછ શેષ પૂર્ણતા દીખે,
નિર્ગ્રથ રહૂં નિર્ગ્રથરૂપ નિજ* ભાવૂં,
સ્વામિન્ અવિરલ નિજ મેં હી મગ્ન રહાઉં,
મુક્તિ પ્રગટે સ્વયમેવ સ્વરૂપ સમ્હારા ॥ ૨૪ ॥

*

ઈન્દ્રિય જ્ઞાન જ્ઞાન નથી.

जिनेन्द्र भक्ति-२६

तर्जः तन डोले.....

हे वीतराग, सर्वज्ञ प्रभो, ध्रुव महिमा अपरंपरा रे.
हो वंदन अविहार प्रभो. ॥ टेक.

नाथ आपकी साक्षीमें, निज चित्स्वरूप द्विभवावे,
सहज प्रथमरस उरतां स्वामी, रोम रोम पुलकावे.
है स्वानुभूति की सहज निमित्त प्रभू!
शांत मूर्ति सुभकार रे... हो वंदन..... १

निरावरण निर्दोष सहज ही अचलरूप अविहारी,
निज हित छन्द्रादिक भी तेरे, यरणो में बलिहारी,
(भक्ति करते भव दुःख करते,
प्रभू नाशे भाव विहार रे)
दर्शन करते भवदुःख करते,
प्रभू नाशे भाव विहार रे... हो वंदन..... २

धन्य धन्य शुद्धात्म जगमें, धन्य धन्य आराधना,
जसों आवागमन मुक्त हो, अचल मुक्तिपद पावना,
याज्यो अनुपम अनुभवरस,
जिनवर लागे जगत असार रे... हो वंदन..... ३

सहज पूर्णता निज में ही दीजे, बाहर कष्ट न सुहावे,
अल्प काल में परिणति भी प्रभू, निज में ही रमजाये,
विश्वास हुआ, आनंद हुआ,
अब याह न रही लगार रे... हो वंदन..... ४

*

परसत्तावलंबी ज्ञान भोक्षमार्गने साधतुं नथी.

દેવ ગુરુ શાસ્ત્ર જય જય-૨૭

સીમંધર જયજય મહાવીર જયજય.
અરિહંત જયજય સિદ્ધ જયજય.
આચાર્ય જયજય શ્રીસાધુ જયજય.
સર્વજ્ઞ જયજય વીતરાગ જયજય.
વીતરાગ જય જય, ભગવંત જય જય
જયજય બોલો સહુ જયજય બોલો.
ઋષભદેવ પ્રભુકી જયજય બોલો.
શુદ્ધાત્મા જયજય પરમાત્મા જયજય.
રત્નત્રય જયજય પંચપરમેષ્ઠી જયજય.
કુંદકુંદ જયજય સમયસાર જયજય.
અમૃતચંદ્ર જયજય પદ્મપ્રભુ જયજય.
રચણસાર જયજય નિયમસાર જયજય
જિનધર્મ જયજય જિનવાણી જયજય.
આત્મદેવ જયજય જ્ઞાનાનંદ જયજય.

*

સીમંધર ભગવાન સ્તુતિ-૨૮

નિજ સીમામેં રહતે પ્રભુ, વસ્તુ સીમા દર્શાતે હો,
હે સીમંધર નિજ સીમા મેં, થિરતાકા ભાવ જગાતે હો.
આત્મા હું! સંવેદન કરતે પર પરમાત્મા કહલાતે હો,
પરમાતમ પદ આધારભૂત, આતમ સ્વરૂપ દર્શાતે હો.
નિજ આત્મ બોધ પાકર, સ્વામી નિજ આત્મા મેં હી રમજાઉં.
આશિંક શુદ્ધિ જિસસે પ્રગટી અબ, પૂર્ણ શુદ્ધિ ઉસસે પાઉં.
મેં જ્ઞાનાનંદ સ્વભાવી હું, આનંદિત જીવન પ્રગટાઉં,
મેં કરું વંદના હે ભગવન, તુમ સમ શાશ્વત નિજ પ્રભુ ધ્યાઉં.

હું પરને જાણું છું એમ માનવું તે મિથ્યાત્વ છે.

જિનેન્દ્ર ભક્તિ-૨૯

નાથ તેરી વીતરાગ છવિ ભાવે,
રાગાદિક તેં ભિન્ન જ્ઞાનમય, નિજ મહિમા દરશાવે,
નાથ તેરી વીતરાગ છવિ ભાવે.

સિંધુ યાન પંછી સમ સ્વામિન્, ચર્કુગતિ શરણ ન પાવેં.
જ્ઞાન ભાવ કી મહા શરણ તેં, અવિચલ પદ પ્રગટાવે.
નાથ તેરી વીતરાગ છવી ભાવે.

તુમ દર્શન કર મુક્તિમાર્ગ પા, મેરો મન હર્ષાવે.
તુમ સમ નિજ મેં ચિર હોઉં, યહી ભાવ ઉમગાવે.
નાથ તેરી વીતરાગ છવી ભાવે.

અખિલ વિશ્વ મમ્ જ્ઞેય માત્ર હો, મોહ ક્ષોભ નહીં આવે,
નિજાનંદ મેં તૃપ્ત પરિણતિ, પરમ સામ્ય પ્રભુ પાવેં.
નાથ તેરી વીતરાગ છવી ભાવે.

હે આસન ઉપકારી જિનવર, આત્મન્ શીશ નવાવેં.
મુક્ત મુક્ત મેં સદા મુક્ત હું, આનંદ ઉર ન સમાવે.
નાથ તેરી વીતરાગ છવી ભાવે.

*

આત્મ દ્રવ્ય સદા નિષ્ક્રિય છે.

देव स्तुति-३०

देव दर्शन हुये मुजको, सङ्ग आनंद छाया है, ।
आज संसार सागरका किनारा पास आया है, ॥ टेक ॥
अनंतो पर्यायो में प्रभू भूल निजको में अटका हूँ,
सुषोकी आशा ले लेकर कंटको में ही अटका हूँ,
व्यथित अंगारो से जुलसित, शरणा बस निजको पाया है, १
गुरु गंभीर वाणी सुन मैं, सख्या मार्ग पाया है,
है शुद्धतम ही शरणा एक ऐसा ज्ञान पाया है,
रत्नत्रय मार्गही है श्रेय, अब निज रूप लाया है, २
आत्म परियय बिना प्रभुवर, पराये मोहमें अटका,
विषय कषायमें रीजा, यादकी दाहमें अटका,
अब अंतःस्तल में शाश्वत सत्यका आलोक पाया है, ३
सभी येतन, अयेतन परिश्रमन, स्व स्वमेंही करते है,
इंटे में टांग उलजाकर, व्यर्थ ही आड़े ह्म भरते,
अकर्तव्य रूप ज्ञायक, लभ दुःख सबही पलाया है, ४
कहाँ अक्षय निधि मेरी कहीं पर्याय विनाशी है,
कहाँ त्रिकाल सुखमय ध्रुव, कहीं पर्याय जरासी है,
परिश्रति तुच्छ अतिभासी, स्वका महात्म्य आया है, ५
धन्य है वे ऋषि ज्ञानी निहारे शान्त ज्ञायक जो,
असीमित सुख प्रगट होता, रहे निज में ही स्थिरजो,
जिन्होंने मोही भव्योको, ज्ञान दीपक टिपाया है,
हे भगवन्! एक ही है याह, परम ज्ञायक में रमजाउं,
शीघ्र कल्पित विकल्पो पर, प्रभु सम मैं विजय पाउं,
धन्य प्रभुरूप मंगलमय, शीश सविनय नवाया है,

*

परिश्राम थवा योग्य थाय छे.

જિનેન્દ્ર ભક્તિ-૩૧

પ્રભૂ શાંતિનાથ કે અહો! નજદીક મેં આઓ!
સુખ શાંતિ નિજ મેં હી, અરે બાહર ન ભરમાવો.
દેખો કેસે હૈ મગ્ન જિનવર, આત્મ ધ્યાન મેં, ૧
નહીં ભાસતા કર્તૃત્વ કુછ ભી આત્મ ધ્યાન મૈ.
પરિપૂર્ણ ચિત્ સ્વરૂપ કી દષ્ટિ તનિક લાઓ.
સુખ શાંતિ.....

અપનેકો ભૂલકર અરે હૈરાન હી હુઆ, ૨
દેવોંકે ભી પાયે વૈભવ પર તૃપ્ત નહીં હુઆ.
પ્રભુવરકી નાશા દષ્ટિ લખ, વિવેક પ્રગટાવો.
સુખ શાંતિ.....

હૈ સર્વથા જૂંઠી દિખી પરસે સુખકી આશા, ૩
સ્વાભાવિક સુખ સંપન્ન શુદ્ધ ચિદ્રૂપ પ્રકાશા.
શુદ્ધ ચિદ્રૂપોહમ્ સહજહી ઐસા અનુભવ લાઓ.
સુખ શાંતિ.....

નિર્ગ્રથતા હી મુક્તિકા પરમાર્થ ધર્મ હૈ,
જાનો માનો અરુ આયરો યે સત્ય માર્ગ હૈ.
જિસ પંથસે પ્રભુ શિવ ગયે, અભ વહી અપનાવો.
સુખ શાંતિ.....

નિર્ગ્રથતા સ્વરૂપ હૈ સ્વાધીન સુખમય હૈ!
હોતી ઉસે હી સહજ જો, નિશંક નિર્ભય હૈ.
નમતે હુએ નિજ મેં પ્રભુ કો શીશ નવાઓં.
સુખ શાંતિ.....

*

વ્યવહારના નિષેધથી પાત્રતા પ્રગટ થાય છે.

પંચ પરમેષી સ્તુતિ-૩૨

ઓમ જ્ઞાન ઘનમ્ ચૈતન્યમયી, અરિહંત સદા જયવંત રહો,
જયવંત રહો જયવંત રહો, અરિહંત સદા જયવંત રહો.
ઓમ્ જ્ઞાન ઘનમ્ ચૈતન્યમયી, શ્રી સિદ્ધ સદા જયવંત રહો,
જયવંત રહો જયવંત રહો, પ્રભુ સિદ્ધ સદા જયવંત રહો.
ઓમ્ જ્ઞાન ઘનમ્ ચૈતન્યમયી, આચાર્ય સદા જયવંત રહો,
જયવંત રહો જયવંત રહો, આચાર્ય પ્રભો જયવંત રહો.
ઓમ્ જ્ઞાન ઘનમ્ ચૈતન્યમયી, ઉવજ્જાય સદા જયવંત રહો.
જયવંત રહો જયવંત રહો, ઉવજ્જાય સદા જયવંત રહો.
ઓમ્ જ્ઞાન ઘનમ્ ચૈતન્યમયી, શ્રી સાધુ સદા જયવંત રહો,
જયવંત રહો જયવંત રહો, શ્રી સાધુ સદા જયવંત રહો.
ઓમ્ જ્ઞાન ઘનમ્ ચૈતન્યમયી, જિનબિંબ સદા જયવંત રહો,
જયવંત રહો જયવંત રહો, જિનધર્મ સદા જયવંત રહો.
ઓમ્ જ્ઞાન ઘનમ્ ચૈતન્યમયી, જિનવાણી સદા જયવંત રહો,
ઓમ્ જ્ઞાન ઘનમ્ ચૈતન્યમયી, ગુરુદેવ સદા જયવંત રહો.
જયવંત રહો જયવંત રહો, ગુરુદેવ સદા જયવંત રહો.
જયવંત રહો જયવંત રહો, સમ્યક્જ્ઞાની સદા જયવંત રહો,
ઓમ્ જ્ઞાન ઘનમ્ ચૈતન્યમયી, નિજ દેવ સદા જયવંત રહો,
જયવંત રહો જયવંત રહો, જ્ઞાયક દેવ સદા જયવંત રહો.

*

પ્રમાણની બહાર જવું નહિ અને પ્રમાણમાં અટકવું નહિ.

જિનેન્દ્ર ભક્તિ-૩૩

સીમંધર વિદેહી નાથ આજ મૈને સપને મેં દેખે।
સપને મેં દેખે મૈને પ્રત્યક્ષ દેખે।।
સમવશરણ મેં ગન્ધ કુટી મધિ પરમ મનોહર રૂપ।। આજ।।
તરૂ અશોક સિંહાસન સુંદર, તીન છત્ર શિર શ્વેત।। આજ।।
પીછે ભામંડલ પ્રભુ સોહે, ચોસઠ ચમર સફેદ।। આજ।।
નભ સે પુષ્પવૃષ્ટિ શુભ હોવે દુન્દભિ બાજે ઘોર।। આજ।।
દિવ્યધ્વનિ ઓમકારમય, દિવ્ય તત્ત્વ દરશાય।। આજ।।
ઐસી બાહ્ય વિભૂતિ સોહે, પર અલિપ્ત જિનરાજ।। આજ।।
સભી નિહારેં એક ટક પ્રભુકો, પ્રભુ અપનેમેં લીન।। આજ।।
પરિણતિ અનંત ચતુષ્ટમય વિભુ, ધ્રુવ સ્વભાવ ગંભીર।। આજ।।
સહસા દ્રષ્ટિ ભઈ સ્વ સન્મુખ, નિજ પ્રભુતા દરશાય।। આજ।।
દેહ કર્મ રાગાદિ ન દીખેં, પર્યય ભી ન દિખાય।। આજ।।
નિજ મેં હી ચિર રહું ભાવના, નિજ પુરૂષાર્થ જગાયે।। આજ।।
યથાજાત મુદ્રા ક્વ પ્રકટે યથાખ્યાત ચારિત્ર।। આજ।।
હોય વિદેહી પરમાનંદમય, સિદ્ધાલય તિષ્ઠાય।। આજ।।
મેં ભી પ્રભુ હૂં ભઈ પ્રતીતી, આનંદ ઉર ન સમાય।। આજ।।
શુદ્ધ બુદ્ધ આનંદ કંદ, શિવ, સ્વયમ્ જ્યોતિ ગુણધામ।। આજ।।

*

સાત વ્યસન કરતાં પણ મિથ્યાત્વ મહાપાપ છે.

द्वितीय षंड

जिनवाणी स्तुति

स्व द्रव्याओ सुगठ पर द्रव्याओ दुगठ

શ્રી સમયસારજી-સ્તુતિ - ૧

(હરિગીત)

સંસારી જીવનાં ભાવ મરણો ટાળવા કૃષ્ણા કરી,
સરિતા વહાવી સુધા તણી પ્રભુ વીર! તે સંજીવની;
શોષાતી દેખી સરિતને કૃષ્ણાભીના હૃદયે કરી,
મુનિકુંદ સંજીવની સમય પ્રાભૃત તણે ભાજન ભરી.

(અનુષ્ટુપ)

કુંદ કુંદ રચ્યું શાસ્ત્ર, સાથિયા અમૃતે પૂર્યા,
ગ્રંથાધિરાજ, તારામાં ભાવો બ્રહ્માંડના ભર્યા.

(શિખરિણી)

અહો! વાણી તારી પ્રશમરસ-ભાવે નીતરતી,
મુમુક્ષુને પાતી અમૃતરસ અંજલિ ભરી ભરી;
અનાદિની મૂર્છા વિષ તણી ત્વરાથી ઊતરતી,
વિભાવેથી થંભી સ્વરૂપ ભણી દોડે પરિણતિ.

(શાર્દૂલવિકીરિત)

તું છે નિશ્ચય ગ્રંથ ભંગ સઘળા વ્યવહારના ભેદવા,
તું પ્રજાછીણી જ્ઞાન ને ઉદયની સંધિ સહુ છેદવા;
સાથી સાધકનો, તું ભાનુ જગનો, સંદેશ મહાવીરનો,
વિસામો ભવફલાંતના હૃદયનો, તું પંથ મુક્તિ તણો.

(વસંતતિલકા)

સૂણ્યે તને રસ નિબંધ શિથિલ થાય,
જાણ્યે તને હૃદય જ્ઞાની તણાં જણાય;
તું રુચતાં જગતની રુચિ આળસે સૌ,
તું રીઝતાં સકલ જ્ઞાયકદેવ રીઝે.

(અનુષ્ટુપ)

બનાવું પત્ર કુંદનનાં, રત્નોના અક્ષરો લખી;
તથાપિ કુંદસૂત્રોનાં અંકાયે મૂલ્ય ના કઠી.

*

પગ મૂકતાં પાપ છે ને જોતાં ઝેર છે.

જિનજીની વાણી-૨

(રાગ: આશાભર્યા અમે આવીઆ)

સીમંધર મુખથી ફૂલડાં ખરે,
એની કુંદકુંદ ગુંથે માળ રે,
જિનજીની વાણી ભલી રે.

વાણી ભલી, મન લાગે રળી,
જેમાં સાર-સમય શિરતાજ રે
જિનજીની વાણી ભલી રે..... સીમંધર

ગૂંથ્યા પાહુડ ને ગૂંથ્યું પંચાસ્તિ,
ગૂંથ્યું પ્રવચન સાર રે,
જિનજીની વાણી ભલી રે.

ગૂંથ્યું નિયમસાર ગૂંથ્યું રયણસાર,
ગૂંથ્યો સમયનો સાર રે,
જિનજીની વાણી ભલી રે..... સીમંધર

સ્યાદવાદ કેરી સુવાસે ભરેલો,
જિનજીનો ઝંકારનાદ રે,
જિનજીની વાણી ભલી રે.

વંદુ જિનેશ્વર, વંદુ હું કુંદકુંદ,
વંદુએ ઝંકારનાદ રે,
જિનજીની વાણી ભલી રે..... સીમંધર

હૈંડે હજો, મારા ભાવે હજો,
મારા ધ્યાને હજો જિનવાણ રે,
જિનજીની વાણી ભલી રે.

જિનેશ્વરદેવની વાણીના વાયરા,
વાજો મને દિનરાત રે,
જિનજીની વાણી ભલી રે..... સીમંધર

*

મૈં તો ચેતન ચિદાનંદ ચિદ્રૂપ છે.

કુંદ કુંદ આચાર્ય સ્તુતિ
જિનવાણી સ્તુતિ-૩

હે કુંદ કુંદ શિવચારી ગુરુવર લાખો પ્રણામ. (૨)
હે કુંદ કુંદ અવિકારી ગુરુવર લાખો પ્રણામ. (૨) ટેક
સૌમ્ય મૂર્તિ નિર્ગ્રંથ દિગમ્બર, લેશ નહીં જિનકે આડમ્બર,
પ્રચુર સ્વસંવેદનમય જીવન - લાખો પ્રણામ..... ૧
સમયસાર રચનાર નમામી શુદ્ધાતમ્ દાતાર નમામી,
મૂલ સંઘ કે નાયક ગુરુવર લાખો પ્રણામ. (૨)..... ૨
વિષય કષાયારમ્ભ નહીં હૈ,
જ્ઞાન ધ્યાન તપ લીન સહી હૈ,
ભવકા અંત સુઝાતે ગુરુવર લાખો પ્રણામ..... ૩
હે વ્યવહારકા પક્ષ અનાદિ સે,
નહિ સ્વભાવકા લક્ષ અનાદિ સે,
પક્ષાતિકાંત દિખાતે પ્રભુવર લાખો પ્રણામ..... ૪
જૈન ધર્મ કે ગૌરવ ગુરુવર તુમસા હી મૈ હોઉં સત્વર,
ભાવલિંગમય સંત તુમ્હે હૈ લાખો પ્રણામ..... ૫
દષ્ટિ મેં ધ્રુવ શુદ્ધ આત્મા,
જ્ઞાન અહો અનુભવે આતમા.
હો રમણ આતમા મેં હી ગુરુવર લાખો પ્રણામ..... ૬
તુમકો અન્તર મેં હી નિરખતી ભક્તિ હૃદયમેં આજ ઉછલતી,
હે સર્વસ્વ સમર્પણ તુમકો લાખો પ્રણામ..... ૭

*

ધ્યેય જ્ઞેયની મૈત્રી થતાં અનુભવ થાય છે.

“જિનવાણી સ્તુતિ-૪”

શિવ સુખદાની હૈ જિનવાણી,
હૈ જિનવાણી હૈ જિનવાણી,
શિવ સુખદાની હૈ જિનવાણી. ॥ ટેક ૧ ॥

સ્વયં સ્વયં કો ભૂલ ગયો હૈ,
મોહ મહાતમ છાય રહ્યો હૈ,
દૂર કરન સૂરજ જાની. શિવ સુખદાની..... ટેક ૧

પર ભાવોં સે ભિન્ન સ્વ આતમ,
જ્ઞાનમૂર્તિ શાશ્વત પરમાતમ
દ્રવ્ય દષ્ટિ સે દરશાની. શિવ સુખદાની..... ટેક ૨

જિનવાણી અભ્યાસ કરેં જે,
સમ્યક્ તત્ત્વ પ્રતીતિ ધરેં જે,
પાવે નિશ્ચય શિવ રજધાની, શિવ સુખદાની..... ટેક ૩

સ્યાદ્વાદ શૈલી અતિ પ્યારી,
વસ્તુ સ્વરૂપ દિખાવન હારી,
અનેકાંતમય ગુણખાની. શિવ સુખદાની..... ટેક ૪

શીસ નમાવેં શ્રદ્ધા લાવેં,
જિનવાણી નિત પઢે પઢાવેં,
સર્વ દુઃખોકી હો હાની. શિવ સુખદાની..... ટેક ૫

*

વ્યવહારનય અભૂતાર્થ દર્શીત શુદ્ધ નય ભૂતાર્થ છે.

જિનવાણી સ્તુતિ - ૫

ધન્ય ધન્ય જિનવાણી માતા, જ્ઞાયક રૂપ દિખાયો છે,
ત્રીન લોક ચૂડામણિ અદ્ભૂત, જ્ઞાયક રૂપ દિખાયો છે. ૧

નવ તત્ત્વો સે ન્યારા આતમ, શુદ્ધ બુદ્ધ શાશ્વત પરમાતમ,
નિત્ય નિરંજન ચિન્મય અનુપમ, જ્ઞાયક રૂપ દિખાયો છે. ૨

ધન્ય ધન્ય.....

અભૂતાર્થ વ્યવહાર બતાયા, શુદ્ધનય કો ભૂતાર્થ જતાયા,
શુદ્ધનયકા અવલંબન લેકર, જ્ઞાયક રૂપ બતાયો છે. ૩

ધન્ય ધન્ય.....

કર્માદિક કા કથન કરાયા, પર ન્યારા ચેતન દરશાયા.
આશ્રય કરને યોગ્ય એક હી, જ્ઞાયક રૂપ દિખાયો છે. ૪

ધન્ય ધન્ય.....

બાહ્ય આચરણ સબ હી બતલાયા,
પર જ્ઞાયકકો નહિ ભુલાયા,
અહો લીનતા યોગ્ય સહજ, ઈક જ્ઞાયક રૂપ દિખાયો છે. ૫

જો ભૂલે ઉન હી દુઃખ પાયા,
જિન ધ્યાયા તિન શિવ પદ પાયા,
ઉનકી જીવન ગાથામૈ ભી, જ્ઞાયક રૂપ દિખાયો છે. ૬

ધન્ય ધન્ય.....

આજ સુનહરા અવસર આયા, જિનવાણી ઉપદેશ સુહાયા,
શ્રદ્ધા ભક્તિ વિનય સહિત મૈ, સવિનય શીશ ઝુકાયો છે. ૭

ધન્ય ધન્ય.....

*

નિશ્ચય નયાશ્રિત મુનિવરો પ્રાપ્તિ કરે નિર્વાણની.

“ જિનવાણી સ્તુતિ-૬ ”

રાગ: એ મન ભજલે શ્રી ભગવાન ઉમરિયાં રહ ગઈ થોરી,
સુન ચેતન ચતુર સુજાન, અબ મન લાવો જિનવાણી. ૧૧ ટેકા ૧
કર્યો મોહ નીંદ મેં સોવે, અનુભવ આનંદ રસ ખોવે,
પ્રગટાવો સમ્યજ્ઞાન. અબ મન લાવો..... ૧
દેવ શાસ્ત્ર ગુરુ પઢિયાનો, તત્ત્વોં કા મર્મ સુજાનો,
ફિર કરો ભેદ વિજ્ઞાન. અબ મન લાવો..... ૨
ફિર સર્વ વિકલ્પ ભગાવો, સ્વ સન્મુખ દષ્ટિ લાઓ,
હો સ્વાનુભૂતિ સુખ ખાન. અબ મન લાવો..... ૩
જિનવાણી જગહિતકારી, શિવમાર્ગ દિખાવન હારી,
પ્રગટાઓ આત્મ જ્ઞાન. અબ મન લાવો..... ૪
જિનવાણી પઢો પઢાઓ, નિત સવિનય શીશ ઝુકાવો,
હો સબ જગકા કલ્યાણ. અબ મન લાવો..... ૫

*

જિનવાણી સ્તુતિ-૭

મિથ્યાતમ નાશવે કો, જ્ઞાનકે પ્રકાશવે કો,
આપા પર ભાસવે કો, ભાનુસી બખાની હૈ,
છહોં દ્રવ્ય જાનવેં કો, બન્ધ વિધિ ભાનવે કો,
સ્વ-પર પિછાનવે કો, પરમ પ્રમાની હૈ,
અનુભવ બતાયવે કો, જીવ કે જતાયવે કો,
કાઠૂ ન સતાયવે કો, ભવ્ય ઉર આની હૈ.
જહોં તહોં તારવે કો, પારકે ઉતારવે કો,
સુખ વિસ્તાર વે કો, યે હી જિન વાણી હૈ.
હે જિનવાણી ભારતી તોહિ જપૂં દિન રૈન,
જો તેરી શરણા ગહે, સો પાવે સુખ ચૈન.

વ્યવહાર નય એ રીત જાણ નિષિદ્ધ નિશ્ચય નય થકી.

જિનવાણી સ્તુતિ-૮

મેરા શરણ સમયસાર, દૂસરો ન કોઈ. (૨)
જા પ્રસાદ કાર્ય સમયસાર સિદ્ધિ હોઈ,
ઓ મેરા શરણ સમયસાર, દુસરો ન કોઈ. ॥
અવિનાશી બ્રહ્મરૂપ, અવિચલ અજ ચિત્સ્વરૂપ, ૧
શુદ્ધ બુદ્ધ સ્વતઃસિદ્ધ જો પ્રભુ મેં સોઈ. હો મેરા.....
પ્રગટ રૂપકા આધાર, નિશ્ચયસે નિરાધાર, ૨
યેહી ગુરુ યેહી શિષ્ય, ભક્ત પ્રભુ વોહી. હો મેરા.....
સહજાનંદ સહજ જ્ઞાન, નિજ પરિણતિ કા નિધાન, ૩
જિન.. ચિન્હા.. ઉન પરિણતિ નિર્વિકલ્પ હોઈ. હો મેરા.....
સમયસાર નાહિ જાને, બાહ્ય જ્ઞાન બહુત જાને, ૪
ભવ ભવ મેં ભટકે, સુખી નહીં હોઈ. હો મેરા.....
એક સમયસાર જાને ઔર કહુ નાહિ જાને. ૫
સમયસાર રૂપ હોઈ, પરમ સુખી હોઈ. હો મેરા.....
રૂપ મેરા સમયસાર, દેવ ગુરુ સમયસાર, ૬
શાસ્ત્ર કહે સમયસાર, સમયસાર હોઈ. હો મેરા.....
ગાઓ ચિંતો સમયસાર, શ્રદ્ધો ધ્યાવો સમયસાર, ૭
સમયસાર રૂપ હોઈ, પરમ સુખી હોઈ. હો મેરા.....
મેરા શરણ સમયસાર.....

*

આસ્રવો અશુચિ છે, વિપરીત છે.

જિનવાણી સ્તુતિ-૯

અહો પરમામૃત વરસે રે, અહો જ્ઞાનામૃત વરસે રે,
કહાનગુરુ તેરી વાણીમેં આનંદ વરસે રે,
કહાનગુરુ તેરી વાણીમેં અમૃત વરસે રે,
જિનવાણી દર્પણ મેં હમકો, આત્મા દીખે રે...
અહો જ્ઞાનામૃત..... (ટેક)

ગાથા અરે છોટી દિખે, ભાવ ભરે ગંભીર,
સમજે જો અભિપ્રાય કો, સો પાવે ભવતીર...
અહો જ્ઞાનામૃત..... ૧

સાક્ષીમેં જિનરાજ કે.... સાક્ષીમેં ગુરુરાજ કે,
અપની ઓર નિહાર,
અનુભવ કર મેં સિદ્ધ હું, ઉપજે સુખ અપાર...
અહો જ્ઞાનામૃત..... ૨

સાત તત્ત્વ પર દ્રવ્ય હૈ, જ્ઞાયક ભાવ સ્વદ્રવ્ય,
ઐસી દ્રવ્ય દષ્ટિ સે હી, હોતા ભવ કા અંત.
અહો પરમામૃત..... ૩

અનુભૂતિ આરાધના, જ્ઞાયક પ્રભુ આરાધ્ય.
અનુભૂતિ આરાધના, શુદ્ધાતમ આરાધ્ય.
પૂર્ણ હોય આરાધના, પ્રગટ હોય શિવ સાધ્ય.
અહો જ્ઞાનામૃત..... ૪

વ્યર્થ ભટકતાં બાહ્યમેં, નિજમેં હી વિશ્રામ,
જાનનહાર જનાય એક, ઉપજે સુખ અપાર,
અહો પરમામૃત..... ૫

*

ભગવાન આત્મા પરમ પવિત્ર પદાર્થ છે.

જિનવાણી સ્તુતિ-૧૦

જિનવાણી સુનિ ઉપજે આનંદ અપાર,
આનંદ અપાર જ્ઞાન આનંદ અપાર.
જિનવાણી.....

મિથ્યાભ્રાંતિ મિટી દુખદાયી, દીખે નહીં સંસાર,
સબ કર્મો સે ભિન્ન જ્ઞાનમય, દીખે નિજ પદસાર

સિદ્ધ પ્રભુસમ અપની પ્રભુતા, દીખે ધ્રુવ અવિકાર,
નહિં અવકાશ વિકલ્પોંકા કુદ્ર, દેખન જાનન હાર,

ઉછલે જ્ઞાનમાત્ર આતમમેં, શક્તિયાં અપરંપાર,
લખી અનુપમ ચૈતન્ય વિભૂતિ યાહ નહીં લગાર.

તૃપ્ત હુઆ કૃતકૃત્ય હુઆ, બસ યહી ભાવ સુખકાર,
મગ્ન રહૂ અપને મેં હી, નિત હો વંદન અવિકાર.

*

જેવું નિરાલંબન આત્મ દ્રવ્ય તેવો નિરાલંબન જીન દેહ.

જિનવાણી સ્તુતિ-૧૧

વે પ્રાણી સુજ્ઞાની જિન જાની જિનવાણી,
જાની જિનવાણી, માની જિનવાણી.
વે પ્રાણી.....

ચંદ્ર સૂર્ય ભી દૂર કરે નહિં,
મિથ્યાતમકી હાની. વે પ્રાણી.....

પક્ષ સકલનય ભક્ષ કરત હૈ,
સ્યાદ્વાદ્ રસ સાની. વે પ્રાણી.....

ઘાનત તીન ભુવન મંદિરમેં,
દીવટ એક બખાની. વે પ્રાણી.....

પદ્મે સુનો ધ્યાવો જિનવાણી,
ચરણન્ શીશ નમામી. વે પ્રાણી.....

વે પ્રાણી સુજ્ઞાની જિન જાની ગુરુવાણી,
જાની ગુરુવાણી, પહેંયાની ગુરુવાણી.
વે પ્રાણી.....

*

ઇન્દ્રિય જિણીતા તે જિતેન્દ્રિય જિન છે.

જિનવાણી સ્તુતિ-૧૨

મંગલમય હૈ જિનવાણી, આનંદકારી જિનવાણી.
નિત્ય બોધિની જિનવાણી, જગ કલ્યાણી જિનવાણી.
સાંચી માતા જિનવાણી, સંકટ ત્રાતા જિનવાણી.
સબ સુખ દાતા જિનવાણી, મોક્ષ પ્રદાતા જિનવાણી.
કામ નશાવે જિનવાણી, વૈરાગ્ય જગાવે જિનવાણી.
નિજાનંદ રસ બરસાની, નિજ નિધિ નિજ મૈ હી જાની.
કોઈ નહિ જિસકી સાની, સહજ નમૂં મા જિનવાણી.
શ્રદ્ધા લાવેં જિનવાણી, શીશ નવાવેં જિનવાણી.
વિવેક જગાવેં જિનવાણી, બલિ બલિ જાઉં જિનવાણી.

*

શિવ રમણી રમનાર તું, તું હી દેવનો દેવ.

જિનવાણી સ્તુતિ-૧૩

સમયસાર હમકો લાગે પ્યારા,
લાગે પ્યારા હમે લાગે પ્યારા. સમયસાર.....

સમયસાર હી પ્રાણ હમારા, એ જીવન આધાર હમારા. ૧
સમયસાર હમકો.....

સમયસાર હી સમ્યક્દર્શન, જ્ઞાન ચારિત્ર યહી સુખકારા. ૨
સમયસાર હમકો.....

દ્રવ્યભાવ નોકર્મ રહિત હૈ, સમયસાર શુદ્ધાત્મ હમારા. ૩
સમયસાર હમકો.....

ચિદાનંદ ચૈતન્ય પ્રભુ હૈ, સ્વાનુભૂતિ મેં શોભે અપારા. ૪
સમયસાર હમકો.....

પ્રમત નહીં અપ્રમત નહીં જો, એક શુદ્ધ જ્ઞાયક હી હમારા. ૫
સમયસાર હમકો.....

જ્ઞાનાદિકે ગુણ ભેદ ન જિસમેં, નિર્ભેદ શુદ્ધ જ્ઞાયક હમારા. ૬
સમયસાર હમકો.....

જ્ઞાનમયી જ્ઞાયક હી સાર હૈ, શેષ સભી વ્યવહાર અસારા. ૭
સમયસાર હમકો.....

જાનનહાર જનાયે જ્ઞાન મેં, પ્રગટે જ્ઞાનાનંદ અપારા. ૮
સમયસાર હમકો.....

સમયસાર દર્શાવનહાર શ્રી, કુંદકુંદ પ્રભુકો વંદન હમારા. ૯
અમૃત પ્રભુકો વંદન હમારા. કહાનગુરુ કો વંદન હમારા.
સમયસાર હમકો.....

કોટિ કોટિ વંદન કર પ્રભુકો, હો જાઉંગા મેં ભવસે પારા, ૧૦
સમયસાર હમકો.....

સમયસાર હમકો લાગે પ્યારા

અમૃત પીકર અમર હોયે, અબ હોય ન જગ મેં અવતાર હમારા. ૧૧
સિદ્ધાલય મેં હો વાસ હમારા.

સમયસાર હમકો.....

સયમસાર જયવંત રહો નિત,

ગુંજતી રહે જય, જય જય જય કારા

સમયસાર હમકો.....

*

જિનવાણી સ્તુતિ-૧૪

ધન્ય ધન્ય વીતરાગ વાણી, અમર તેરી જગમેં કહાની,
ચિદાનંદ કી રાજધાની, અમર તેરી જગમેં કહાની. ટેક

ઉત્પાદ વ્યય અરૂ ધ્રોવ્ય સ્વરૂપ, વસ્તુ બખાની સર્વજ્ઞ ભૂપ,
સ્યાદવાદ તેરી નિશાની, અમર તેરી જગમેં કહાની. ૧

નિત્ય અનિત્ય અરૂ એક-અનેક, વસ્તુ કથંચિત્ ભેદ-અભેદ
અનેકાન્ત રૂપા બખાની, અમર તેરી જગમેં કહાની. ૨

ભાવ શુભાશુભ બંધ સ્વરૂપ, શુદ્ધ ચિદાનંદમય મુક્તિરૂપ,
મારગ દિખાતી હૈ વાણી, અમર તેરી જગમેં કહાની. ૩

ચિદાનંદ ચૈતન્ય આનંદ ધામ, જ્ઞાન સ્વભાવી નિજાતમરામ,
સ્વાશ્રયસે મુક્તિ બખાની, અમર તેરી જગમેં કહાની.

*

એક અભેદ જાણનહાર.

જિનવાણી સ્તુતિ-૧૫

(તર્જ: પરમ અધ્યાત્મ મંદિરકા.....)

પરમ ઉપકારી જિનવાણી, મੈં જ્ઞાયક હૂં બતાયો હૈ.
હુઆ નિર્ભાર અંતરમેં, પરમ આનંદ ઇયો હૈ.
અહો પરિપૂર્ણ જ્ઞાતારૂપ, પ્રભુ અક્ષય વિભવમય હૈ,
હુઆ હૂં તૃપ્ત નિજ મેં હી, ના બાહર કુછ સુહાતા હૈ. ૧

ઉલજકર દુર્વિકલ્પોમેં, બીજ દુ:ખ કે રહા બોતા,
ધર્મ માતા! મુઝે આનંદમય, અમૃત પિલાયા હૈ. ૨

નહિ અબ લોકકી ચિંતા, નહીં કર્મોકા ભય કિંચિત.
ધ્યેય નિષ્કામ ધ્રુવ જ્ઞાયક, અહો દૃષ્ટિ મેં આયા હૈ. ૩

મિટી ભ્રાન્તિ મિલી શાન્તિ, તત્ત્વ અનેકાંતમય પાયા,
સાર વીતરાગતા લખકર, શીશ સવિનય નવાયા હૈ. ૪

પરમ ઉપકારી જિનવાણી, મੈં જ્ઞાયક હૂં બતાયો હૈ.....

*

ઇન્દ્રિયજ્ઞાન બંધનું કારણ છે.

જિનવાણી સ્તુતિ-૧૬

શ્રી જિનવાણી જયવંત રહે, (૨)
દર્શાતી જયવંત પ્રભુ નિજ-જિનવાણી..... ૧ ટેક ૧।
નિજ અક્ષય વૈભવ દર્શાતી, નિજ પ્રભુતા શાશ્વત દર્શાતી ૧
આનંદમય જ્ઞાયક દર્શાતી..... જિનવાણી....
સબ અસાર સંસાર દિખાતી, સારભૂત સમયસાર દિખાતી ૨
સૌંચા મુક્તિમાર્ગ દિખાતી..... જિનવાણી....
નવ તત્ત્વો કો સ્વાંગ દિખાતી, ભિન્ન સહજ ચિદ્રૂપ દિખાતી ૩
જ્ઞાનમાત્ર શિવરૂપ દિખાતી..... જિનવાણી....
અંતર દ્રવ્ય દષ્ટિ પ્રગટાતી અનેકાન્તમય જ્યોતિ જગાતી ૪
પરમ અહિંસા ધ્વજ ફરરાતી..... જિનવાણી....
સત્યશીલ સંતોષ જગાતી અવિનાશી સુખ શાંતિ દિલાતી ૫
ભાવનમન હો સહજ નમન હો..... જિનવાણી....
અભૂતાર્થ વ્યવહાર બતાતી, શુદ્ધનય ભૂતાર્થ જતાતી ૬
શુદ્ધ બુદ્ધ જ્ઞાયક દર્શાતી..... જિનવાણી....
મૈ જ્ઞાયક પર જ્ઞેય હૈ મેરે ઐસી ભ્રાંતિ મિટાતી હૈ ૭
જ્ઞાયક કા જ્ઞાયક હોને કી અપૂર્વ વિધી બતાતી હૈ । ....
જિનવાણી.....

*

મારા આત્મામાં ભાવેન્દ્રિયનો અભાવ છે.

જિનવાણી સ્તુતિ-૧૭

માઁ જિનવાણી જ્ઞાયક બતાય દિયો રે
આનંદ ભયો રે આનંદ ભયો રે ।
સવિનય શીશ નવાય રહ્યો રે
આનંદ ભયો રે આનંદ ભયો રે
કાલ અનાદિ સે ભ્રમતા ફિરતા
જન્મ જન્મ મેં બહુ દુખ સહતા
અબ સબ દુખ પલાય ગયો રે.... આનંદ.....૧
જો પ્રમત અપ્રમત નહીં હૈ
જ્ઞાયક શુદ્ધ અભેદ સહી હૈ
સ્વયં સિદ્ધ દરશાય દિયો રે । આનંદ.....૨
પર અવલંબન છોડ જુ દેખ
નિજ કા વૈભવ પ્રત્યક્ષ દેખ
સમ્યક્ રત્નત્રય પ્રકટાય રહ્યો રે । આનંદ.....૩
અબ ન કામના કોઈ બાકી
નિજ મહિમા સર્વોત્તમ આંકી
નિજ મહિમા મેં ડુબોય રહ્યો રે । આનંદ.....૪

*

હું ભાવેન્દ્રિય દ્વારા પરને જાણતો નથી.

જિનવાણી સ્તુતિ-૧૮

બોલો જય જયકાર જિનવાણી સુખકાર ।
જય જયકાર જય જયકાર જય જયકાર ॥ ટેક

હૈ એકાન્ત નશાનેવાલી અનેકાંત દરશાનેવાલી । ૧
મુક્તિમાર્ગ બતલાનેવાલી નાશક મિથ્યાચાર ॥

ઈસ હી સે જગમેં ઉજિયાલા યે પવિત્ર શ્રુતજ્ઞાન નિરાલા । ૨
હૈ શુભગુણ મંડિત મણિમાલા યે જગકા શ્રંગાર ॥

તીર્થકર પ્રભુ કી હૈ વાણી અંજુલિ ભર ભર પીવે જ્ઞાની । ૩
આત્મજ્ઞાન પાવે ભવિપ્રાણી યે હી જગ આધાર ॥

સમ્યક્દર્શન મિત્ર હમારા સમ્યક્જ્ઞાન વિચિત્ર હમારા । ૪
સત્ સમ્યક્ ચારિત્ર હમારા, મુક્તિમાર્ગ હિતકાર ॥

માँ હમકો સ્વાત્માભિમાન દે, રત્નત્રયકા સહજ દાન દે । ૫
કર્મ વિનાશક વિમલ જ્ઞાન દે, વરદ સ્વપાણિ પસાર ॥

યે હી રક્ષક જનનિ હમારી તન મન ધન ઈસ પર બલિહારી । ૬
પાવે નિજસ્વભાવ અવિકારી, નમન હૈ બારંબાર ॥

બોલો જય જયકાર.....

*

જ્ઞેય જ્ઞેયને જાણે છે.

જિનવાણી સ્તુતિ - ૧૯

નમો મેં સદા હી શ્રી જિનવાણી ।
હમેં આત્મ પ્રભુતા દિખાતી હૈ વાણી ॥ ૧

પરમ જ્ઞાનદાતા યહી ધર્મમાતા ।
હમેં મુક્તિમારગ દિખાતી હૈ વાણી ॥ ૨

વિરહ જ્ઞાનીયો કા હમેં યહોં સતાતા ।
સંદેશ ઉનકા સુનાતી હૈ વાણી ॥ ૩

પરમ વીતરાગ હુએ હોંગે જ્ઞાની ।
મહિમા સભી કી જગાતી હૈ વાણી ॥ ૪

ગુરુવર કા ઉપદેશ તત્કાલ બોધક ।
સતત બોધની હૈ કહી જિનવાણી ॥ ૫

મહા મોહ અંધેર જગભરમેં છાયા ।
સહજ જ્ઞાન સૂરજ ઉગાતી હૈ વાણી ॥ ૬

વિષય ચાહ દાવાગ્નિ લગી હૈ ભયંકર ।
ઉસે જ્ઞાન જલ સે બુઝાતી હૈ વાણી ॥ ૭

મહિમા સ્વયં કી સ્વયં હી ન જાની ।
હમેં આત્મ પ્રત્યક્ષ દિખાતી હૈ વાણી ॥ ૮

સમજકર સ્વયં મેં હી રમ જાવે યદિ હમ ।
હમેં ભી પરમ પ્રભુ બનાતી હૈ વાણી ॥ ૯

સબકે હૃદય મેં બસે જિનવાણી ।
પરમ શાંતિ પાવે સભી ભવ્ય પ્રાણી ॥ ૧૦

*

હું સ્વસંવેદન જ્ઞાન વડે આત્માને જાણું છું.

જિનવાણી સ્તુતિ -૨૦

માँ જિનવાણી મુઝ અંતર મેँ, હોકર મુઝ રૂપ સમા જાઓ ।
શાંત શુદ્ધ ધ્રુવ જ્ઞાયક પ્રભુ કી, મહિમા પ્રતિક્ષણ દરશાઓ ।।
ચૈતન્યનાથ કી બાત સુને સે, અદ્ભુત શાંતિ મિલતી હૈ ।
માનો નિજ વૈભવ પ્રકટ હુઆ, સબ આધિ વ્યાધિ ટલતી હૈ ।।
જ્ઞાયક મહિમા સુનતે સુનતે, બસ જ્ઞાયકમય જીવન હોવે ।
નિજ જ્ઞાયક મેँ હી રમ જાઉँ, સુનને કા ભાવ વિલય હોવે ।।
હે માँ તેરા ઉપકાર યહી, પ્રભુ સમ પ્રભુરૂપ દિખાયા હૈ ।
ચૈતન્યરૂપ કી બોધક માँ, મેँ સવિનય શીશ નવાયાँ હૈ ।।

*

જિનવાણી સ્તુતિ-૨૧

વર્ણાદિ અરૂ રાગાદિ પરિણતિ, ભેદ બિન નિજ ભાવકો ।
પરમાર્થ દર્શન જ્ઞાન સુખમય, ધ્રુવ અચલ ચિદ્ભાવકો ।।
દર્શાય સરસ્વતી દેવિ મેરા, ક્રિયા પરમ ઉપકાર હૈ ।
નિજ ભાવ મેँ હી થિર રહું, માँ વંદના અવિકાર હૈ ।।

*

જિનવાણી સ્તુતિ -૨૨

જિન સ્વાનુભૂતિ સે ખિરી, મમ સ્વાનુભૂતિ મધિ ગિરી ।
શ્રી વિમલધારા જૈન શ્રુત, આનંદ અમૃત સે ભરી ।।
સમતા પ્રવાહ બહાવતી, રાગાદિ વિકલથ તોરિ કે ।
માँ સરસ્વતી પ્રતિ ભાવવંદન, દષ્ટિ નિજમેँ જોડી કે ।।

*

પર્યાયનો કર્તા પર્યાય છે, એ કર્તાકર્મની ચરમસીમા છે.

જિનવાણી સ્તુતિ - ૨૩

સીમંધર સંદેશા હૈ, વિદેહ ક્ષેત્રસે આયા હૈ।
કુન્દ કુન્દ આચાર્ય કહા, યહ આતમ અકેલા હૈ।।

૧ શુદ્ધ નયકી પ્રધાનતા સે જ્ઞાનામૃત બરસાતા।
'એકત્વ વિભક્ત હું મૈ સમયસાર હૈ દર્શાતા।।
નવતત્ત્વો કે મેલે મૈ ચિન્માત્ર અકેલા હૈ।। કુન્દ.....

૨ હું જ્ઞાનમયી જ્ઞાયક, નિર્ભેદ સદા રહતા।
નહીં જ્ઞેય જ્ઞાનમેં ભેદ, યહ પ્રવચનસાર કહેતા।
શુદ્ધોપયોગ સુખમય, શિવમાર્ગ અકેલા હૈ।। કુન્દ.....

૩ શ્રી નિયમસાર આગમ, મુનિ જીવનકી ઝાંકી।
અંતરંગ દશા ચારિત્ર, નિશ્ચયનય સે આંકી।
અહો! આનંદ કા સાગર, ટીકામેં ઉડેલા હૈ।। કુન્દ.....

૪ પંચાસ્તિકાય આગમ, પંચાસ્તિ કા દર્પણ હૈ।
શુદ્ધ જીવાસ્તિકાયમેં હી, જ્ઞાની બસ અર્પણ હૈ।।
હે સારભૂત જ્ઞાયક બાકી સારા ઝમેલાં હૈ।। કુન્દ.....

૫ શ્રી અષ્ટપાદુજી મેં, મુનિધર્મ બતાયા હૈ।
સચ્ચા મુનિ હો કૈસા, યહ માર્ગ જતાયા હૈ।
અપના લેતા ઉસકો, વહ મુક્તિ પાતા હૈ।। કુન્દ.....

૬ યહ પંચરત્ન આગમ કુન્દ કુન્દ ગુરુ ગાયે હૈ।
ગુરુ ગાથા ગાથા મેં અમૃત બરસાયે હૈ।
શત શત મૈ નમન કરૂં રહૂં જ્ઞાયક અકેલા મૈ।। કુન્દ.....

*

આત્મા અકર્તા છે એ જૈનદર્શનની પરાકાષ્ટા છે.

जिनवाणी स्तुति-२४

समयसार की अमृतलोरी, माँ नित इमें सुनाती है
अजर अमर अविनाशी सुभमय, निर्भय पद दर्शाती है ॥ टेक ॥

१ गुण अनंत का दरिया आत्म, अक्षय सुभ की पान है।
स्वसन्मुख हो मैने जना, प्रभुता लभी महान है ॥

२ निजपद ही है सारभूत, जगमें प्रत्यक्ष लभाता हूं।
मंगलरूप अलौकिक वैभव, पाकर अति हर्षाता हूं ॥

३ भगवति प्रज्ञा अनेकांतमय, माँ मुझको आशीष दो।
हो अनंतमें लीन परिश्रुति, कालावलि अनंत हो ॥

४ अनुभवरूपा माँ परिश्रुतिमें, नित यैतन्य प्रकाश रहे।
अपिल विश्व में मंगलदायक, जिन शासन जयवंत रहे ॥

५ आनंदमय आंचलमें माँ, अध्यात्म सुधारस पान करें।
निस्पृह निर्विकार होकर, जगत्तर में धर्म सुगंध लरें ॥

६ हे सङ्ग पूज्य जिनवाणी माँ, यरणोंमें शत शत वंदन हो।
पावन पुरुषार्थ प्रगट होवे, निज से निज में अभिनंदन हो ॥

*

जिनवाणी स्तुति -२५

आत्मज्ञान में ही आत्माकी सिद्धि और प्रसिद्धि है।
आत्मज्ञान में ही भिन्न रूप विश्व की भी सिद्धि है ॥
आत्मज्ञान ही अस ज्ञान है आत्मज्ञान ही अस ज्ञेय है।
आत्मज्ञानमय ज्ञाता ही आत्मा ज्ञान ज्ञेय अभेद है ॥
दर्शय सरस्वती देवीने किया परम उपकार है।
निजभाव में ही धिर रहूं, माँ वंदना अविहार है ॥

*

शरीर छन्द्रीयोथी - छन्द्रीयज्ञानथी ज्ञप्ताय छे.

તૃતીય ખંડ

આધ્યાત્મિક ભજન

આત્મા ખરેખર સ્વસંવેદનજ્ઞાનથી જાણવામાં આવે છે.

आध्यात्मिक भ्रजन -१

दर्शन नहिं ज्ञान न यारित्र, ये सब व्यवहार पसारा,
यिन्मय अभेद ध्रुव अनुपम, अस ज्ञायक रूप हमारा.
ज्ञायक ही अेक सहारा, ज्ञायक ही तारनहारा,
निज ज्ञायक आश्रय से ही पावे भव सिन्धु किनारा. ॥ दर्शन...

एन भेदो के द्वारा तो, आत्मा को समझा जाता,।
पर भेद ग्रहण करने से निर्भेद हाथ नहिं आता.।
ये आत्मा में ही रहते पर आत्मा एनसे न्यारा।
है अतद्भाव दोनो में गुण गुणीरूप अविकारा... ॥ १ ॥ दर्शन...

संज्ञा दोनों की न्यारी संख्यात्मी अलग अलग है,।
दोनों के भिन्न है लक्षण प्रयोजनत्मी पृथक पृथक है.।
ज्ञानादिक गुण है अनंता पर्यायो का नहीं पारा,।
गर्भित है सभी विशेषा, फिरभी विशेष से न्यारा..... ॥ २ ॥ दर्शन...

शुद्धनय का विषयभूत जो, संकल्प विकल्प न कोए,।
पर भाव भिन्न आपूर्णम् आधन्त विमुक्त सु होए.।
है धन्य धन्य वे ज्ञानी जिनने ये तत्त्व निहारा,।
संपूर्ण विकार हटाकर निज सुभ पाया अविकारा..... ॥ ३ ॥ दर्शन...

ज्यों मिश्री ग्रहण किये से, मिठास स्वयं ही आवे,।
सामान्य आत्म आश्रयसे रत्नत्रय भुट प्रगटावे.।
अस ज्ञान एसीको ज्ञाना श्रद्धा ये ही स्वीकारा,।
यारित्र एसमें स्थिरता, ये ही शिवपथ सुभकारा.... ॥ ४ ॥ दर्शन...

अतएव भावना भाता भेदों में न अटकाएँ,।
नव तत्त्वकी संतति छूटे अस अेक आत्मा ध्याएँ.।
श्रद्धा हो अेक रूप ही अनुभव एक रूप सु सारा,।
एक रूप आत्म में थिर हो अस अेक ही ध्येय हमारा. ॥ ५ ॥ दर्शन...

*

सम्यक्ज्ञानचुं लक्षणः- “पर लक्ष अभावात्”

આધ્યાત્મિક ભજન - ૨

મૈ સદાસે રહા આત્મા અબ ભી હું,
આત્મા હી રહૂંગા ન બદલૂંગા મૈ (ટેક)

કોઈ નિંદા કરે યા કરે સ્તુતિ,
બાહ્ય વૈભવ બઢે યા સભી નષ્ટ હો.

ઈનસે વૃદ્ધિ ન હાનિ તનિક ભી મેરી,
ઈસલિયે લોકભય વ્યર્થ હી હૈ મેરા.

લોકભય સે અહિત નિજકા કરતા રહા,
અબ ઈસે તજ ચિદાનંદ ધ્યાઉંગા મૈ. ॥ મૈ સદા સે..... ૧

બુદ્ધિ એકત્વ કી વ્યક્ત પર્યાય મૈ,
ઈસલિયે ભવ જગતમે મૈ ધારણ કિયે.

સુર ન નારક ન તિર્યચ માનુષ હુઆ,
યે તો નષ્ટ હુઈ મૈ તો શાશ્વત રહા.

સોચના વ્યર્થ પરલોક કી ભી મુઝે,
મૂર્છા યે ભી તજૂં સુખ ભોગૂંગા મૈ. ॥ મૈ સદા સે..... ૨

આત્મા આધિ વ્યાધિ ઉપાધિ રહિત,
રાગમય વેદના ભી અભી પરિહરૂં.

જીવકા મરણ કભી ભી હોતા નહીં,
દ્રવ્યદષ્ટિ સે ભય મરણકા ભી તજૂં,

રોગ હોતા રહે મૌત હોતી રહે,
અબ કભી ભી ન ઈન રૂપ હોઉંગા મૈ. ॥ મૈ સદા સે..... ૩

નિજ પ્રદેશત્વ રૂપી કિલે બંદી હૈ,
જિસકો રક્ષિત રખે નિજ કા અસ્તિત્વ હૈ.

ગુણ અગુરુલધુ સદા આત્મા મે રહે,
આત્મ વૈભવ મે હાનિ ન વૃદ્ધિ કહી.

સાત તત્વોનો સમૂહ પરદ્રવ્ય હોવાથી ખરેખર ઉપાદેય નથી.

ઈસલિયે ચિંતા રક્ષા તથા ગુપ્તિ કી,
તજ પરમ પદકો અબ શીઘ્ર પાઉંગા મૈં. ॥ મૈં સદા સે.... ૪

પરિણમન કા સમય કમ ભી નિશ્ચિત રહે,
કાલ લબ્ધિ સે હોતે હૈં પરિણામ સબ,
આ ગયે જ્ઞાનમેં સર્વ જ્ઞાતા કે સબ.
મેરી ચિન્તા સે હોતા કભી કુછ નહીં.....

અકસ્માત કી ચિન્તા સે નિર્મુક્ત હો,
લે સમાધિ નિજાત્માકો પાઉંગાં મૈં. ॥

મૈં સદા સે રહા આત્મા અબ ભી..... ૫

*

આતમ સ્વભાવ સ્તુતિ-૩

ધન્ય ધન્ય આતમ સ્વભાવા, તિહું જગસે ન્યારા. ટેક
સંયોગ દેહ, કર્મ મન વાણી, રાગાદિ તે ભિન્ન ચેતન નિશાની,
જ્ઞાન રૂપ સુખકારા, તિહું જગસે ન્યારા. ૧

દર્શન જ્ઞાન ચારિત્રાદિ ભેદ, હોતે હુએ ભી ચેતન અભેદ,
એક રૂપ અવિકારા, તિહું જગસે ન્યારા. ૨

નિજ સ્વભાવ પહિચાન બિના હી ભટક રહા ભવ ભવ કે માંહી,
નિજાતમ હી એક આધારા, તિહું જગસે ન્યારા. ૩

આતમહી દેવ, ગુરુ નિશ્ચય ભાઈ શિવપુર ડગર મૈં આતમ સહાઈ,
આતમહી તીર્થ હમારા તિહું જગસે ન્યારા. ૪

જો ક્રોઈ ધ્યાવે પરમ સુખપાવૈ, દુઃખમય કર્મ બંધ ક્ષણમેં નશાવે,
પાવૈ ભવોદધિ કિનારા, તિહું જગસે ન્યારા. ૫

*

જે જેનું હોય તે તે જ હોય.

જ્ઞાયક સ્તુતિ-૪

મैं જ્ઞાયક કો પહચાનૂંગા જ્ઞાયક કી શ્રદ્ધા લાઉંગાઁ, જ્ઞાયક મેં હી વસ જાઉંગાઁ, અરૂ જ્ઞાયક હી બન જાઉંગાઁ. મੈ....

નહિ તન, ધન કી આશકિતસે, નહિં રાગ કર્મકી દ્રષ્ટિ સે, નહિ પુણ્ય ભાવ આશકિત સે, કર્મો કી સૃષ્ટિ રચાઉંગાઁ. મੈ....

સંયોગ નિમિત્તો સે હટકર, રાગાદિ ભેદ સે ભિન્ન સુમરિ, તજકર સાધક વિકલ્પ કો ભી, મੈ જ્ઞાયક ધ્યાન લગાઉંગાઁ. મੈ....

યદિ કર્મ ઉદયમેં આતા હૈ તો, આયે કુછ પરવાહ નહિ, નહિ ઇષ્ટ અનિષ્ટ કી ચાહ રહી, ઉનસે ઉપયોગ હટાઉંગાઁ. મੈ....

ઉપયોગ કદાચિત જાયેગા, મੈ તત્ત્વ સ્વરૂપ વિચારૂંગા, હટ દૂર તમાશા દેખૂંગાઁ, નહિં કિંચિત રૂદન મચાઉંગાઁ. મੈ....

જ્યોં ઢલ લગાકર સમર બીચ, યોદ્ધા અરિ-વાર બચાતા હૈ, ત્યોં વીતરાગ વિજ્ઞાન ઢલ સે, કર્મ પ્રહાર બચાઉંગાઁ. મੈ....

નહિં ચિન્તા કર્મ વિકલ્પોકી, યે તો સ્વરૂપ સે ભિન્ન સદા, યે તો ખુદ હી ભગ જાવેંગે, જબ મੈં નિજ મેં રમ જાઉંગાઁ. મੈ....

પાહિંચાન ન નિજકી હુઈ ઇસી સે, ભવમેં ભ્રમણ ક્રિયા અબ તક, દુઃખ કારણ ભી પરકો સમજા, યે ઝુઠી સમજ મિટાઉંગાઁ. મੈ....

વસ્તુ સ્વરૂપકી સત્ શ્રદ્ધાકર, નિજ સ્વભાવ કે આશ્રય સે, સારે દુઃખો સે રહિત આત્મ પદ, ચિદાનંદ પ્રગટાઉંગાઁ. મੈ....

*

આત્માનું જ્ઞાન હોવાથી જ્ઞાન તે આત્મા છે.

જ્ઞાયક ભાવના-૫

મैं જ્ઞાયક હૂં, મैं જ્ઞાયક હૂં, મੈ પરમાનંદ વિધાયક હૂં,
નિજમैं હી મંગલ રૂપ સદા, અતીન્દ્રિય સુખકા નાયક હૂં.
જીવત્વ-પ્રભુત્વ, વિભુત્વ સહિત કર્તૃત્વ ઓર ભોક્તૃત્વ રહિત,
અનૃબદ્ધસ્પૃષ્ટ અનન્ય સદા, મैं નિજ પરકા પ્રગટાયક હૂં,
નિજ પર્યાયે ભી સહજ ધરૂં, પર રૂપ નહીં કિંચિત્ હોતા,
પરકા પરિણમન સ્વયં હી હૈ, પર કાર્ય હેતુ નહિં લાયક હૂં, મૈં...
મૈં દેવ નહિં તિર્યચ નહિં, નારક ભી નહીં મનુષ્ય નહિં,
હૂં નિત્ય નિરંજન દેવ સદા, રાગાદિ દાહ કા દાહક હૂં. મૈં...
નહિં કોઈ શત્રુ જગતમૈં હૈ, અરૂ મિત્ર નહિં કોઈ મેરા.
મૈં પર દ્રવ્યો સે ભિન્ન સદા, કાયા સે રહિત અકાયક હૂં. મૈં...
મૈં નિરાબાધ લોકોત્તમ હૂં, અનુપમ શીતલ ચિત્ શક્તિમયી,
હૈ યદાપિ બલ અનંત મુઝમૈં, પર, પરકો મૈં અસહાયક હૂં. મૈં...
નહિં કોઈ સુંદર શરણ મુઝે, હૈ વ્યર્થ ભટકના બાહર મૈં,
નહિં કોઈ મુઝે મુક્તિ દાતા, મૈં નિજકો મુક્તિ પ્રદાયક હૂં. મૈં...

*

આત્માની લગન-૬

લગન સુ મેરે એકહિં લાગી ધ્યાઉં આતમરામ કો,
નિજ જ્ઞાયક પ્રભુ આશ્રયસે હી પાઉં મૈં શિવધામ કો.
મોહી બનકર જીવન ખોયા, ઝુઠે જગ જંજાલ મૈં.
અંધા હો વિષયનમૈં ધાયો ભ્રમત ફિરયો સંસાર મૈં.
સાયો મારગ મિલો ન અબ તક પરમ ધરમ કલ્યાણ કો.

લગન સુમેરે.....

*

પરને જાણું છું અને પર જણાય છે, એમાં દોષ જ દોષ છે.

ઘન્ય દિવસ ઘન ઘડી આજ મૈં જિનવર દર્શન પાયા હૈ,
શ્રી ગુરુકા ઉપદેશ શ્રવણકર આતમ તત્ત્વ સુઝાયા હૈ,
અબ તો નિજ મૈં હી રમ જાઉં, સબ જગસે નિષ્કામ હો.

લગન સુમેરે...

અંતર કે પટ ખુલે આજ, નિજ પ્રભૂતા પડી દિખાઈ હૈ,
સંશય વિભ્રમ મોહ પલાયો સમ્યક્ તૃપ્તિ સુ પાઈ હૈ,
રહી જરૂરત અબ ન કિસી કી સ્વયં પૂર્ણ ગુણ ધામ હો.

લગન સુમેરે...

મૈં જ્ઞાયક હૂં યે વિકલ્પ ભી, સ્વાનુભૂતિ મૈં બાધક હૈ,
નિર્વિકલ્પ નિજ આરાધક હી, મુક્તિ માર્ગકા સાધક હૈ,
નિર્નિમેષ નિજ નાથ નિહારૂં, સહજ સુખ અભિરામ હો.

લગન સુમેરે...

*

ધ્રુવ સ્તુતિ-૭

ધ્રુવકી લાગી લગન ધ્રુવહી ધ્રુવ ગતિ યતન, સુખકારા,
ધ્રુવહી અશરણ જગતમૈં સહારા. ધ્રુવકી લાગી... ટેક

બદલૈં પર્યાયૈં પ્રતિક્ષણ અનંત,
ફિર ભી ધ્રુવ કા નહીં હોવે અન્ત,

જ્ઞાન સુખમય અચલ હોવે, નહિ ચલ વિચલ અવિકારા.
ધ્રુવ હી અશરણ જગતમૈં સહારા... ૧

જો બદલતે હુયે મૈં અટકતે,
વે હી ચારો ગતિ મૈં ભટકતે,

લેશ સુખના લહેં, આકુલિત હી રહેં, દુઃખ અપારા.
ધ્રુવ હી અશરણ..... ૨

જાણનારને જ જાણું છું અને જાણનાર જ જણાય છે.

અબ તો અંતરમે ધ્રુવ હી નિહાંરું
શાશ્વત વૈભવમય નિજધર સંભારું,
મિથ્યા ભ્રમ સબ ઢહા, કરના કુછ ન રહા, ધ્રુવ હી પ્યારા,
ધ્રુવ હી અશરણ... ૩

ધ્રુવ હી દષ્ટિ કા સુખમય વિષય હો,
ધ્રુવ મેં હી પરિણતિ ભી વિલય હો.
ભેદ કુછના રહે, નિજસે નિજમેં બહે સમરસ ધારા,
ધ્રુવ હી અશરણ જગતમેં સહારા... ૪
ધ્રુવ લાગી લગ્ન...

*

આતમ સ્વભાવ સ્તુતિ-૮

આતમ સ્વભાવ સે અમૃત ઝરે, તાકો જ્ઞાની કરૈ નિત પાન રે
આતમ સ્વભાવં અનુપમં.।। ટેક।।

કર્મ રાગ પર્યાય ન જાકે, આશ્રય રહે દુઃખ લેશ ના
આતમ સ્વભાવં અનુપમં..... ૧

સચ્ચિદાનંદ પ્રભો ગુણખાન આતમ હૈ નાથો કા નાથ રે.
આતમ સ્વભાવં..... ૨

સર્વ સંકલ્પ વિકલ્પોં સે શૂન્ય નિજ વૈભવ, આપૂર્ણ જો,
આતમ સ્વભાવ અનુપમં..... ૩

નિશ્ચય મંગલ સર્વોત્કૃષ્ટ, શરણ ભૂત ધ્રુવ માત્ર રે.
આતમ સ્વભાવં..... ૪

આત્મારાધન મુક્તિરૂપ હૈ, મુક્તિ કા નિશ્ચય કારણં,
આતમા સ્વભાવં અનુપમં..... ૫

વીતરાગ જિનદેવ ગુરુવર જાકો કરે ગુણગાન રે.
આતમ સ્વભાવં..... ૬

વ્યવહારનો નિષેધ-એ વ્યવહાર, પરમાર્થનો પ્રતિપાદક છે.

ઈન્દ્રિય વચન વિકલ્પ અગોચર, સ્વાનુભૂતિ કે ગમ્ય જો,
આતમ સ્વભાવં અનુપમં..... ૭

અરસ, અરૂપી, અવ્યક્ત, અશબ્દ, અલિંગ ગ્રહણ ચૈતન્યમય. ૪
આતમ સ્વભાવં..... ૮

દ્વાદશાંગકા સારભૂત જો, મહિમા અપરંપાર રે.
આતમ સ્વભાવં..... ૯

ધ્યેય, શ્રેય, શ્રદ્ધેય એક જો વન્દન શત્ શત્ બાર રે.
આતમ સ્વભાવં અનુપમં..... ૧૦

*

આધ્યાત્મિક ભજન-૯

જિતના દેખેગા બાહરમેં, ઉતના હોગા હૈરાન તૂ,
તૂજમેં દુઃખકા અસ્તિત્વ નહીં, ક્યોં વ્યર્થ અરે પરેશાન હૈ તૂ. ॥
જ્યોં સીંગ નહીં ખરગોશોં કે, જગભરમેં કહીં દેખે જાતે,
પરમેં તેરા સુખ લેશ ન ત્યોં, ખુદ હી અનંત સુખ ખાન હૈ તૂ.
જિતના દેખેગા.....

જ્યોં જ્યોં દૌડે આગે દિખતા, કોરા ભ્રમ પાની નહીં મિલે,
ત્યોં વિષય સુખ મૃગ તૃષ્ણા સમ, ક્યોં મૂઢ ગમાવે જાન હી તૂ.
જિતના દેખેગા.....

જ્યોં મઘપ સોચે મઘ વિના નહીં ચૈન મુઝે મિલ સકતા હૈ,
ત્યોં ભૂલ સહજ સુખ માન વિષય સુખ આજ બના હૈવાન હી તૂ.
જિતના દેખેગા.....

અબ દૂર હી રહના ભવ્ય જરા, વૈતરણી સમ દાહોત્પાદક,
ઉપર ઉપર રમણીક લગે, પર માન ઈન્દ્રેં વિષ ખાન હી તૂ.
જિતના દેખેગા.....

રહિતનું શ્રદ્ધાન, સહિતનું જ્ઞાન, સમય એક.

ભો આત્મન! અબ ભી ભ્રમ છોડો, નિજ જ્ઞાનાનંદ સ્વભાવ લખો
પર્યાય દષ્ટિ અબ ગૌણ કરો, અબ અનુભવ કર ખુદ ભગવાન હૈ તૂ.
જિતના દેખેગા.....

*

“ ધ્રુવ ધામની ધ્રુવ ”-૧૦

વર્તે વર્તે રે શ્રદ્ધાન ધ્રુવ ધામકા,
હોવે હોવે રે ચિર ધ્યાન ધ્રુવ ધામકા. ટેક
ધ્રુવ જ્ઞાયક હી દેવ મમ, ધ્રુવ જ્ઞાયક ઋષિરાજ,
ધર્મા ધ્રુવ જ્ઞાયક અહો, હુઈ પ્રતીતિ આજ. વર્તે.....૧
ધ્રુવ જ્ઞાયક હી રૂપ મમ, ધ્રુવ જ્ઞાયક હી સાધ્ય,
કાર્ય શૂન્ય ચૈતન્યમય, ધ્રુવ જ્ઞાયક આરાધ્ય. વર્તે.....૨
મહાતત્ત્વ હૂં એક હી, ધ્રુવ જ્ઞાયક અવિકાર,
પરમ બ્રહ્મ શાશ્વત પ્રભો, ધ્રુવ હી જગમેં સાર. વર્તે.....૩
પર્યાય ઔર ગુણભેદ કી, ભાત દૂર રહ જાય,
ધ્રુવ સમ્બન્ધી વિકલ્પ ભી લગતે હૈ દુઃખદાય. વર્તે.....૪
બહિર્મુખી ઉપયોગ અબ, લગતા હૈ અંતરાય,
ધન્ય ધન્ય તબ જાનિયે, ધ્રુવ હી માંહી સમાય. વર્તે.....૫
હોને યોગ્ય હી હો સહજ, મુઝે ન કુઈ સ્વીકાર,
નિત્ય નિરંજન દેવ ધ્રુવ, સદાકાલ અવિકાર. વર્તે.....૬
ધ્રુવ હી જીવનમંત્ર હૈ, ધ્રુવ હી હૈ સર્વસ્વ,
પરમ પારિણામીક અહો, ધ્રુવમય હી મમ વિશ્વ. વર્તે.....૭

*

સત્ને સાક્ષીની જરૂર નથી.

આધ્યાત્મિક ભજન-૧૧

શુદ્ધાતમ્ શુદ્ધાતમ્ અનુપમ ઠે શુદ્ધાતમ્,
જયવન્તો શુદ્ધાતમ જયવન્તો શુદ્ધાતમ. ટેક.
ષટ્કારક સે ભિન્ન શુદ્ધ ઠે, સદા અરૂપી એક બુદ્ધ ઠે,
સહજ સ્વયં મેં પૂર્ણ પિછાના,
અદ્ભૂત મહિમાવંત સુ જાના. શુદ્ધાતમ્ ૧
અરસ અરૂપી અસ્પર્શી ઠે,
અનિર્દિષ્ટ સંસ્થાન સહી ઠે,
ગન્ધ શબ્દ સે રહિત સુ જાના,
જ્ઞાન મૂર્તિ અવ્યક્ત પિછાના. શુદ્ધાતમ્ ૨
અબદ્ધસ્પૃષ્ટ અનન્ય સુ પાયા,
અસંયુક્ત અવિશેષ લખાયા,
નિયત એક અનુભવ મેં આયા,
દ્વાદશાંગ કા સાર બતાયા. શુદ્ધાતમ્ ૩
ભાવાન્તરો સે ન્યારા જાના,
પરમ પારિણામીક પહિયાના,
પર નિરપેક્ષ સદા ધ્રુવ હમારા,
નિત્ય નિરંજન દેવ હમારા. શુદ્ધાતમ્ ૪
સમયસાર કારણ પરમાતમ્,
બિન્મૂરતિ ચિન્મૂરતિ આતમ્,
ધ્યેય જ્ઞેય શ્રદ્ધેય યહી ઠે,
એક માત્ર આદેય યહી ઠે. શુદ્ધાતમ્ ૫
અદ્ભૂત ભાવ આજ મેં પાયા,
દિવ્ય તત્ત્વ દૃષ્ટિ મેં આયા,
કરના કુછભી નહિં દિખાતા,
સહજ સુખ સાગર લહરાતા. શુદ્ધાતમ્ ૬

પ્રજ્ઞા છીણી વડે ભેદજ્ઞાન થાય છે.

अद्भूत से भी अद्भूत प्यारा,
चिश्चिन्तामणि प्रभू हमारा,
अब भव त्रास न मुझे सतावे,
एक रूप अनुभव में आवे..... शुद्धात्म ७

*

आध्यात्मिक भजन-१२

भूला हूँ स्वयं आत्मा को,
जो भुलाने के काबिल नहीं है,
आत्मन् आया है अवसर सुनहरा,
यूँ जाने के काबिल नहीं है. टेक

मूढ कायाको प्रतिदिन सजाता,
नाना भूषण वसन नित पहनाता.
एक दिन छूट जायेगी निश्चित,
ममता करने के काबिल नहीं है. १ आत्मन्

पाप को छोड़ पुण्य में आता,
मानकर धर्म उसमें भ्रमाता,
पर अरे बंध का ये भी कारण,
मुक्ति मार्ग के काबिल नहीं है. २ आत्मन्

मुढ हो जैसा तैसा न मानो,
देव गुरु धर्म को अब पिछानो,
रागी कुदेव - गुरु - धर्म - भाँप,
तेरी श्रद्धा के काबिल नहीं है. ३ आत्मन्

तत्त्व निर्णय में मन को लगाओ,
भेद विज्ञान सम्यक् जगावो,

द्रव्य पर्यायने करतुं नथी.

સર્વ પર્યાયેં ગુણ ભેદ ભી તો,
“મૈં” કહાને કે કાબિલ નહીં હૈ. ૪ આત્મન્
યે વિનાશીક ખંડિત દિખાતે,
ઈનકે આશ્રયસે ભવમેં ભ્રમાતે
ધ્રુવ પરમભાવ દૃષ્ટિ મેં લાઓ,
છોડ દેને કે કાબિલ નહિં હૈ ૫ આત્મન્
ધ્રુવ કે આશ્રયસે સમ્યક્ ઉપજતા,
જ્ઞાન ચારિત્ર ભી સચ્ચા પ્રગટતા,
હોવે શિવમાર્ગ અરૂ શિવ સ્વયં હી,
શંકા કરને કે કાબિલ નહીં હૈ. ૬ આત્મન્
એક હી મંગલોત્તમ શરણ હૈ,
જ્ઞાયક પ્રભુ નિશ્ચય તારણ તરણ હૈ,
હોતા સ્વયમેવ સબ પરિણમન હૈ,
ચિન્તા કરને કે કાબિલ નહીં હૈ. ૭ આત્મન્
સુન, સમજ, ચેત, નિજકો સમજ લે,
“માત્ર જ્ઞાયક હૂં” સ્વીકાર કરલે,
કૈસા સુન્દર સમાગમ મિલા હૈ,
જો ગવાંને કે કાબિલ નહીં હૈ. ૮ આત્મન્

*

પર્યાય પોતાના પટકારકથી સ્વયં સિદ્ધ થાય છે.

“ પ્રેરણા-૧૩ ”

ચિદાનંદ ચિદ્રુપ આત્મન્ ! નિજ કા અનુભવ ક્રિયા કરો,
સબ સંકલ્પ વિકલ્પ તોડકર સુખમય જીવન જિયા કરો. ટેક
આશંકાઓકે ઘેરેમેં શાંતિ કો હોલી જલતી હૈ,
હોની તો હોકર હી રહતી ટાલે કભી ના ટલતી હૈ.
નિજ સ્વભાવકે બલ સે ચેતન,
અપ્રભાવિત હી રહા કરો. ૧ ચિદાનંદ.....

આત્માનુભવ હી પરમ રસાયન, પરમૌષધિ ઓર પરમામૃત,
આત્માનુભવ સે રહિત આત્મા, જીવિત હોને પર ભી મૃત,
વિષય ચાહ કી દાહ શમનકો,
જ્ઞાનામૃત તુમ પિયા કરો. ૨ ચિદાનંદ.....

આત્માનુભવ હોતે હી તત્ક્ષણ, સમ્યક્દર્શ પ્રગટ હોતા,
મહાપાપ મિથ્યાત્વ નશાતા, મુક્તિમાર્ગ શુરૂ હોતા,
પર સે હો નિવૃત સ્વયં મેં
સહજ તૃપ્ત નિત રહા કરો. ૩ ચિદાનંદ.....

અન્તરાત્મા કહલાતે જબ, નિજ સન્મુખ દષ્ટિ હોતી,
તબ હી બને કાર્ય પરમાતમ જબ નિજ મેં થિરતા હોતી,
બસ હો સર્વ વિકલ્પોં સે,
નિત “ મેં જ્ઞાયક ” યહ લખા કરો. ૪ ચિદાનંદ.....

*

દ્રવ્ય દષ્ટિ તે સમ્યક્દષ્ટિ.

આધ્યાત્મિક ભજન-૧૪

જબ તક મિથ્યાત્વ હૃદય મેં હૈ,
સંસાર ન પલભર કમ હોગા
જબ તક પરભાવોં સે પ્રીતિ,
ભવ ભાર ન તિલ ભર કમ હોગા. ટેક

શુભ અશુભ બંધ સે હિત સમજા, તબ તક સંવરકા ભાન નહીં,
નિર્જરા કર્મોકી કૈસે હો, જબ તક સ્વભાવકા ભાન નહીં.
જબ તક મિથ્યાત્વ..... ૧

જબ તક કર્મોકા નાશ નહીં, તબ તક નિર્વાણ નહીં હોગા,
જબ તક નિર્વાણ નહીં હોગા, ભવદુઃખ સે ત્રાણ નહીં હોગા,
જબ તક મિથ્યાત્વ..... ૨

ઈસલિયે યહી પુરુષાર્થ એક સમ્યક્ત્વ પ્રાપ્ત કરના હોગા,
રત્નત્રયકે અવલમ્બન સે, વસુ કર્મ જાલ હરના હોગા.
જબ તક મિથ્યાત્વ..... ૩

જબ તક તત્ત્વોંકા જ્ઞાન નહીં, તબ તક સમ્યક્ત્વ કૈસે હોગા,
જબ તક સમ્યક્ત્વ નહીં હોગા, તબ તક નિજ હિત કૈસે હોગા.
જબ તક મિથ્યાત્વ..... ૪

વિન સમકિત વ્રત પૂજન અર્ચન, જપ તપ સબ તેરે નિષ્ફલ હૈ,
સંસાર બંધ કે હૈ પ્રતીક, ભવસાગર હી કે દલ દલ હૈ.
જબ તક મિથ્યાત્વ..... ૫

*

પર્યાય દ્રષ્ટિ તે મિથ્યાદ્રષ્ટિ.

आध्यात्मिक भ्रजन-१५

ज्ञान ही सुખ है राग ही दुःख है,
ज्ञान करते रहो, राग तजते रहो. टेक
लोक संबंधी सभराग अति दुःखमय
और व्यवहार तल्लीनता क्लेशमय,
द्रव्य जिसका अलग क्षेत्र जिसका पृथक,
काल भाव जुदा उस से इटते रहो. ज्ञान ही सुख..... १
है सभी द्रव्य वस्तुत्व द्रव्यत्वमय,
परिश्रमन वे स्वयं प्रति समय कर रहे,
है किसीको जरूरत तुम्हारी नहीं,
तुम जरूरत सभी की विसरते रहो. ज्ञान ही सुख..... २
अपनी चिंतासे पर को भी सुख दुःख नहि,
निजको दुःखमय करमं बंध होता सही,
छसलिये व्यर्थ चिंता जगतकी तजो,
आत्म कल्याण दृष्टि में धरते रहो. ज्ञान ही सुख..... ३
आशा त्यागो, कोछ सुख देगा तुम्हें,
लेने देने में प्रभु भी तो असमर्थ है,
लक्ष प्रभुका तजो, ध्यान प्रभु सम धरो,
निज में आनंद रस पान करते रहो. ज्ञान ही सुख..... ४
जगके जवोंको प्रतिक्लेश नया स्वार्थ है,
स्वार्थ निरपेक्ष तो मात्र ज्ञानी ही है,
ज्ञानी परमार्थमय कहते परमार्थ को,
यरण चिन्हों पै उनके चलते रहो. ज्ञान ही सुख..... ५
होके निर्भय लगो आज शिवमार्ग में,
बाधको की न परवाह किंचित करो,
निज की सुनते रहो, निज में गुनते रहो,
निजमें अक्षय निजानंद पाते रहो. ज्ञान ही सुख..... ६

*

हुं स्वभावथी ज अकर्ता छुं.

આધ્યાત્મિક ભજન - ૧૬

દેખો ભાઈ આતમરામ વિરાજે,
છહો દરવ, નવ તત્ત્વ જ્ઞેય હૈ, આપ સુજ્ઞાયક છાજે... ૧
અરહન્ત સિદ્ધ સૂરિ ગુરુ મુનિવર પાંચો પદ જિહીમાહી,
દર્શન જ્ઞાન ચરન તપ જિહિ મેં પટતર કોઉ નાહી.... ૨
જ્ઞાન ચેતના કહિએ, જાકી બાકી પુદ્ગલ કેરી,
કેવલ જ્ઞાન વિભૂતિ જાસ કૈ, આન વિભો ભ્રમ કેરી... ૩
એકેન્દ્રીય પંચેન્દ્રીય પુદ્ગલ જીવ અતીન્દ્રીય જ્ઞાતા,
“ધાનત” તાહી શુદ્ધ દરવ કો જાનપનો સુખદાતા... ૪

*

આધ્યાત્મિક ભજન - ૧૭

તું હી ચેતન ચિદાનંદ ચિદ્રુપ હૈ,
ચિત્ત મેં ન સમાયે તો મૈં કયા કરું.
જ્ઞાન ગુણસે ભરા તેરા ભંડાર હૈ,
કુછ સમઝમેં ન આયે તો મૈં કયા કરું. તૂ હી ચેતન..... ટેક
સત્યકી રાહ ચલના તેરે હાથ હૈ,
જબકી સમતા સુહાગિન તેરે સાથ હૈ,
મોહ કી મસ્તિ મેં અસ્તિ કો ભૂલકર,
તું કુમતિ સંગ જાયે તો મૈં કયાં કરું. તૂ હી ચેતન..... ૧
યોગ પરયોગ કર તન કો ક્ષીણ ક્રિયા,
શુદ્ધ ઉપયોગ તૂને લગાયા નહિં,
ક્રોધ કી અગ્નિને હી જલાયા તુઝે,
બનકે પશુ તડફડાયે તો મૈં કયાં કરું. તૂં હી ચેતન..... ૨
પાંચો ઇન્દ્રિય તેરે સામને જો બડી,
એકસે એક બઢકર ન છોટી બડી,

હું જાણનાર છું.

जानता कैद करनेको आँ मुझे, तो भी
मन उगमगाये तो मैं क्या करूं. तू ही येतन..... ३
शास्त्र पाठ किया पूजा जप किया,
मन से मैं का अहंकार छोड़ा नहि,
मर कर मैं में करे, धरके बकरे का तन,
अपना सिर भी कटाये तो मैं क्या करूं. तू ही येतन..... ४
जूठ, योरी कुशील हिंसा भुरी,
घात आत्मका करने को पैनी छुरी,
उसको समझने से भी समझे अगर,
मार नरकोमें जाये तो मैं क्या करूं. तू ही येतन..... ५
लोभ माया तथा छल कपट वासना,
तुजको जाना है इन के कभी पास ना,
नाव पत्थर डी लेकर उतरता है तू
सिंधू में डूब जाये तो मैं क्या करूं. तू ही येतन..... ६
ज्ञान, दर्शन व यात्रि सभ्यक्ष्मयी,
धारले इनको अबभी गँध सो गँध,
पीले अमृतका प्याला रखा सामने
गर नजरमें न आये तो मैं क्या करूं. तू ही येतन..... ७
कर्मोकी मार तूज पे पडी रात दिन,
लाभ योरासी के धार कर तुने तन,
दास गोविंद मानुष जन्म पायके,
जिन वयन ना सुखाये तो मैं क्या करूं. तू ही येतन..... ८
दास गोविंद मानुष जन्म पायके,
गुरु वयन ना सुखाये तो मैं क्या करूं. तू ही येतन.....
तू ही येतन यिदानंद यिद्रुप है.. यित्तमें न समाये..... ९

*

हुं करनार नथी.

આધ્યાત્મિક ભજન-૧૮

જાણનારનો રંગ બરસ રહ્યો રે.

મैं ભીંગ ગયો આહા મैं ભીંગ ગયો રે. (૨)

આનંદ અમૃત બરસ રહ્યો રે... મैं ભીંગ ગયો.....

જ્ઞાનમયી જ્ઞાયક પરમાત્મ સ્વરૂપ, શક્તિ અનંતોમયી એકરૂપ,

મैं તો શક્તિમઈ દ્રવ્યમैं પ્રસર ગયો રે... મैं ભીંગ ગયો.....

કારક વેદક નહીં હૈ રે આતમ, જાણનાર હૈ શાશ્વત પરમાતમ,

ઐસો ધ્યેય હી ધ્યાનમैं બસિ ગયો રે... મैं ભીંગ ગયો.....

ભાવાન્તરો સે ન્યારા હૈ આત્મા, સ્વયં મુક્ત હૈ જ્ઞાયક પરમાત્મા,

પારિણામીક શુદ્ધ વિલસ રહ્યો રે... મैं ભીંગ ગયો.....

આનંદમયી મહાસાગર શુદ્ધાત્મા, સ્વયં તૃપ્ત હૈ તૃપ્ત (૨) આત્મા,

તૃપ્તિ સાગરમैं ઐસે મગન ભયો રે... મैं ભીંગ ગયો.....

કર્મોકા કર્તા ન ભોક્તા હૈ આત્મા, અત્યંત ન્યારા હૈ જ્ઞાયક યે આતમા,

મોહે શુદ્ધ ચિદાનંદ જણાઈ રહ્યો રે... મैं ભીંગ ગયો.....

જાણનાર તો જાણનાર હી, પરકા ન સ્વકા ભેદ હૈ કુછભી,

માત્ર જાણનાર કેવલ જણાઈ રહ્યો રે... મैं ભીંગ ગયો.....

ચિત્ સ્વરૂપ તો ચિત્ સ્વરૂપ હૈ, આનંદ વચનાતીત રૂપ હૈ,

આહા સાક્ષાત અમૃત બરસ રહ્યો રે... મैं ભીંગ ગયો.....

વ્યક્ત હુએ આનંદ કે પ્રતિભી, ઉદાસીન રહતા હૈ યે ધર્મી,

યે તો જ્ઞાતા હૈ જ્ઞાતા હૈ, જ્ઞાતા ભયો રે... મैं ભીંગ ગયો.....

કર્તૃવ્ય બુદ્ધિ વિનશ ગઈ હૈ રે, જ્ઞાતૃત્વ શક્તિ પ્રગટ ભઈ હૈ રે,

યે જ્ઞાતા કેવલજ્ઞાન કો બુલાય રહ્યો રે... મैं ભીંગ ગયો.....

*

જાણનાર જ જણાય છે.

आध्यात्मिक भ्रजन-१८

प्रभु मैं हो गया भव से पार (२)
गुरुज तेरो अनंत उपकार (२) प्रभु मैं.....
बंध मोक्ष से रहित ज्ञानमय, २
एक ज्ञायक दीपा सार..... प्रभो मैं..... गुरुज.....
नवतत्त्वो से रहित ज्ञानमय (२)
एक ज्ञायक दीपा सार..... प्रभो मैं..... गुरुज.....
आनंद धन यहाँ बरस रहा है, रोम रोम मेरा इरष रहा है, १
मुक्ति मेरे लिये तरस रही है,
ऐसा आनंदमय प्रभु हुं मैं (२) प्रत्यक्ष लियो रे निहार..... प्रभु.....
अनंत शक्तिमय ध्रुव चिन्मय, अमेद ज्ञायक ज्ञायक तन्मय, २
सदा ज्ञानमय स्वयं ज्ञानमय (२) हुं बस जननहार..... प्रभो.....
भव बंधन का काम नहीं है, भव भयका कुछ नाम नहीं है, ३
मुक्ति की भी याद नहीं है,
स्वयं मुक्त अत्यंत तुम मैं (२) हुं मुक्ति आधार..... प्रभो.....
सिद्ध प्रभु ज्यों जाता दृष्टा, मैं भी जनन देषनहार ही (२) ४
पूर्णा अपूर्णा का प्रश्न नहीं कुछ (२) केवल जननहार..... प्रभो.....
ज्ञायक तो बस ज्ञायक ही है, (२) ज्ञान ज्ञेय बस ज्ञायक ही है, (२) ५
ज्ञान ज्ञेय में भेद नहीं कुछ (२) एक अमेद जननहार..... प्रभु.....
प्रभु मैंने देखा समयका सार.....
ज्ञायक पर जो नहीं जानता, (२) ज्ञायक ज्ञायक जो ही जानता, (२) ६
ये दोनों तो नय पक्ष है (२) ज्ञायक नयों से पार..... प्रभु.....
ज्ञानमयी बस ज्ञानमयी हुं, सब कुछ मेरा ज्ञानमयी है, ७
गुरुमी मेरा ज्ञानमयी है, भक्ति आपकी ज्ञानमयी है,
ज्ञेय नहीं बदले अब मेरा, (२) निजमें ही थिरता धार... प्रभु.....

*

अरेअर पर ज्ञानुं नथी.

આનંદ સાગર સ્વયં હી હૂં મૈં, ઓર છોર બિન અપાર હૂં મૈં, ૮
આદિ અંત બિન અપાર હૂં મૈં,
મૌન હુઆ આનંદ મગ્ન હો, મૈં અમૃત પીવનહાર..... પ્રભુ.....
કરૂ ભક્તિ મૈં તેરી કૈસે, (૨) શેષ નાં અબ કુછ પાસમેં મેરે, (૨) ૯
પુન:પુન: નિજમેં હી લીન હો (૨) યહી ભક્તિ હિતકાર..... પ્રભો.....
બંધ મુક્તિસે રહિત જ્ઞાનમય.....
ઈક જ્ઞાયક દીખા સાર..... પ્રભુ મેં..... ગુરુજી

*

આધ્યાત્મિક ભજન-૨૦

કારણ પ્રભુ જય કારણ પ્રભુ, સહજ પ્રભુ જય સ્વયં પ્રભુ,
મેરા પ્રભુ જય મેરા પ્રભુ જય, કારણ પરમાતમ મેરા પ્રભુ જય.
મેરા પ્રભુ જય મેરા પ્રભુ જય, શાશ્વત પરમાતમ મેરા પ્રભુ જય.
નિત્ય નિરંજન મેરા પ્રભુ, ચિન્માત્ર ચિંતામણિ મેરા પ્રભુ,
ઉત્પાદ વ્યય સે રહિત પ્રભુ, ગુણભેદો સે ન્યારા પ્રભુ.
પરમપારિણામીક મેરા પ્રભુ, ધ્રુવ સ્વરૂપ હૈ મેરા પ્રભુ,
સહજાનંદમય મેરા પ્રભુ, પરમાનંદમય મેરા પ્રભુ..... મેરા પ્રભુ.....
જ્ઞાનાનંદમય મેરા પ્રભુ, અકૃત્રિમ હૈ મેરા પ્રભુ,
કાર્ય શૂન્ય હૈ મેરા પ્રભુ, નિર્વિકલ્પ હૈ મેરા પ્રભુ..... મેરા પ્રભુ.....
પરમ નિરપેક્ષ હૈ સહજ પ્રભુ, સહજ પ્રકાશિત મેરા પ્રભુ,
શાશ્વત મંગલ મેરા પ્રભુ, તીર્થ સ્વરૂપ હૈ મેરા પ્રભુ,
સર્વોત્તમ હૈ મેરા પ્રભુ, અનન્ય શરણ હૈ મેરા પ્રભુ..... મેરા પ્રભુ.....

*

આત્મા અકર્તા છે, એ જૈન દર્શનની પરકાષ્ટા છે.

आध्यात्मिक भजन-२१

अभिल विश्वमें मुञ्जको केवल आत्म स्वरूप दिषाय रे (२) टेक
स्वांग न दीजे, भेद न दीजे, द्वैत नहि दिखलाय है,
वचनातीत, विकल्प अगोचर, परमानंद उपजाय रे.

आत्म स्वरूप दिषाय रे. १

जिन मुद्रामें, जिनमंदिरमें, जिनतीरथमें, जिनवाणीमें,
आत्म स्वरूप दिषाय रे. २

दश लक्षण में रत्नत्रयमें, धर्म ध्यानमें शुक्लध्यानमें, आत्म... ३
अकेन्द्रियमें पंचेन्द्रियमें बहिरातममें परमातममें,
आत्म स्वरूप दिषाय है. ४

गुणस्थानोमें नवतत्त्वोमें, साधकमें और सिद्धदशामें,
आत्म स्वरूप दिषाय रे. ५

भिन्न स्वरूप दिषाय रे, पूर्ण स्वरूप दिषाय रे,
ध्येय स्वरूप दिषाय रे, ज्ञायक रूप दिषाय रे,
आत्म स्वरूप दिषाय रे. ६

ज्ञान स्वरूप दिषाय रे, ज्ञेय स्वरूप ज्ञनाय रे,
सदृश स्वरूप दिषाय रे, ज्ञानानंद उछलाय रे,
आत्म स्वरूप दिषाय रे. ७

*

आध्यात्मिक भजन-२२

शुद्धात्मा, शुद्धात्मा, शुद्धात्मा.....
मैं त्रिकाली प्रभु अहो परमात्मा..... शुद्धात्मा.....
अप्रमत्त प्रमत्त तो मैं हूं नही, (२)
ज्ञानादिके भेद भी मुझमें नही, (२)
मात्र ज्ञायक रूप है शुद्धात्मा... मैं त्रिकाली.....

परश्री भक्त, स्वमां वस.

કિસીસે ઉપજે નહિં મરતા નહિં, (૨)
અગુરુલઘુ ઘટતા નહિં બઢતા નહિં, (૨)
સ્વયં સિદ્ધ પ્રકાશમય શુદ્ધાત્મા... મૈં ત્રિકાલી.....

જ્ઞાનમય સાગર અહો ધ્રુવ આતમા, (૨)
ઉછલતી જિસમેં અનંતો શક્તિયાં, (૨)
તૃપ્તિ મુક્તિ શાંતિમય શુદ્ધાત્મા... મૈં ત્રિકાલી.....

અહો શ્રદ્ધાકા સહજ શ્રદ્ધેય હું, (૨)
ધર્મ શુક્લ ધ્યાન કા ભી ધ્યેય હું (૨)
આશ્રય કરને યોગ્ય એક શુદ્ધાત્મા... મૈં ત્રિકાલી.....

આભૂષણોમેં જ્યોં રહે સોના પૃથક, (૨)
ત્યોં દશાઓં મેં રહે જ્ઞાયક અલગ, (૨)
પરમ મંગલરૂપ હૈ શુદ્ધાત્મા... મૈં ત્રિકાલી.....

આધ્યાત્મિક ભજન-૨૩

ચૈતન્ય આત્મામેં આનંદ છા રહા હૈ
સર્વાંગ મેં અહો પ્રભુ આનંદ હી ભરા હૈ।। ટેક।।

ચૈતન્યમય મહલ મમ્.. રે ઝગમગા રહા હૈ.
સર્વાંગમેં અહો પ્રભુ, પ્રકાશ હી ભરા હૈ।। ૧

રે સ્વચ્છતા તો દેખો, જહાં સર્વ શેય ઝલકે,
નહિં શેયકૃત મલિનતા, જ્ઞાયક અમલ સદા હૈ. ૨

પ્રભૂતા અહો નિહારો, ત્રૈલોકમેં હૈ અનુપમ,
સ્વાધીન અખંડ પ્રતાપી જીવરાજ ભા રહા હૈ. ૩

હૈ ધીર, વીર ગંભીર, અમૂર્તિક ચિદાત્મા,
સર્વાંગ અનંત વીર્ય માનો ઉછલ રહા હૈ. ૪

પર્યાય લહરે ઉપર, ગુણ ભેદ ભી ન અંદર,
અભેદ એક જ્ઞાયક નિરપેક્ષ ધ્રુવ અહા! હૈ. ૫

હું અપ્રમત પ્રમતથી રહિત એક જ્ઞાયકભાવ છું.

मम् ज्ञान सिंधुमें तो, शक्तियाँ अनंत उछले,
वयनो में कैसे आवे, अनुभव में आ रहा है. ६
अब तो रही न मुजको, किंचित भी याह बाकी,
आनंदका असीमित, सागर उमड रहा है. ॥ ७
सर्वांग में अहो प्रभु, आनंद ही भरा है.

आध्यात्मिक भजन-२४

ज्ञानी के सखारे हो, अनुभूति में आये हो,
मेरे ज्ञायक प्रभुवर तुम.....

भस अेक सखारे हो..... ज्ञानी के सखारे हो.....

अनुभूति में.....१

ज्ञानी ज्ञायक में ही ज्ञायक होकर रहते,
ज्ञेयोसे प्रभावित नहीं नित ज्ञान रूप रहते,
ज्ञायक, ज्ञायक, ज्ञायक, नित ज्ञायक ही रहते.....

ज्ञानी के सखारे..... २

ज्ञेयो से ज्ञान नहीं, ज्ञेयोमें ज्ञान नहीं,
हे ज्ञेय ज्ञेय में ही, ज्ञायक में ये ज्ञेय नहीं,
हे.. भिन्न भिन्न सत्ता, संबंध कदापि नहीं.....

ज्ञानी के सखारे..... ३

जो ज्ञान जानता है, वह ज्ञान की ही रचना,
वह ज्ञान से निर्मित है, सब ज्ञान ज्ञान द्विभता,
यह ज्ञानका शीश मडल, यहाँ ज्ञानी रहते हैं...

ज्ञानी के सखारे..... ४

हुं कारक नहीं, हुं अकारक ओवो ज्ञायक छुं.

मुज ज्ञान सिंधु में रे बस ज्ञान डी ज्ञान भरा,
मेरी ज्ञान तरंगोमें, साम्राज्य सदा मेरा,
आनंद, आनंद, आनंद, आनंद डी जवन है....

ज्ञानी के सक्षरे डो..... प

*

आध्यात्मिक भजन-२५

मज्ज रहँ अपने में डी. ॥ टेक ॥

पूर्ण स्वयं अपने में डी, तृप्त स्वयं अपने में डी,
तुष्ट स्वयं अपने में डी, लीन स्वयं अपने में डी,

मज्ज..... १

अपना प्रभू है आप स्वयं, अपना गुरु है आप स्वयं,
अपना तीर्थ है आप स्वयं, अपना मंदिर आप स्वयं,
अपना ध्येय है आप स्वयं, अपना ज्ञेय है आप स्वयं,
अपना साध्य है आप स्वयं, अपना साधन आप स्वयं,

मज्ज..... २

अपना जवन अपने में, अपना वैभव अपने में,
अपना शासन अपनेमें, अपना घर है अपने में,,

मज्ज..... ३

अपना धर्म है अपने में, अपना ज्ञान है अपने में,
अपना सुख है अपने में, अपनी मुक्ति है अपने में,

मज्ज..... ४

*

हुं त्रक्षे काणे शुद्ध ज छुं.

પરકા હસ્તપેક્ષ નહીં, અપને મેં કોઈ કલેશ નહીં,
કરનેકા સંકલેશ નહીં, અપના સર્વસ્વ અપને મેં. ૫

*

આધ્યાત્મિક ભજન-૨૬

મેરે શાશ્વત શરણ, સત્ય તારણ તરણ બ્રહ્મ પ્યારે,
તેરી ભક્તિમેં ક્ષણ ક્ષણ જાયે સારે.
જ્ઞાન સે જ્ઞાન મેં જ્ઞાન હી હો,
કલ્પનાઓં કા એકદમ વિલય હો,
બ્રાન્તિકા નાશ હો, શાન્તિકા વાસ હો બ્રહ્મ પ્યારે.
તેરી ભક્તિ.....

સર્વ ગતિયોં મેં રહ ગતિ સે ન્યારે,
સર્વ ભાવોં મેં રહ ઉનસે ન્યારે,
સર્વગત્ આત્મગત્ રત ના નાહીં, વિરત બ્રહ્મ પ્યારે
તેરી ભક્તિ.....

સિદ્ધિ જિનને ભી અબ તક હૈ પાઈ
તેરા આશ્રય હી ઉસમેં સહાઈ,
મેરે સંકટ હરણ જ્ઞાન દર્શન ચરણ બ્રહ્મ પ્યારે,
તેરી ભક્તિ.....

દેહ કર્માદિ સબ જગ સે ન્યારે,
ગુણ વ પર્યાય કે ભેદોં સે પારે,
નિત્ય અંતઃ અચલ, ગુપ્ત જ્ઞાયક, અમલ, બ્રહ્મ પ્યારે,
તેરી ભક્તિ.....

*

હું જ્ઞાતા અને પર પદાર્થ મારા જ્ઞેય તે ભ્રાંતિ છે.

आपका आप डी प्रेय तू है,
सर्व श्रेयोमें नित श्रेय तू है,
सङ्गानंदी प्रभो, अन्तर्यामी विभो ब्रह्म प्यारे,
तेरी भक्ति.....

*

आध्यात्मिक भजन-२७

राग:- रघुपति राघव राजा राम.

आतमराम मैं आतमराम, नित्य निरंजन आतमराम,
कुछ करना नहीं मेरा काम, जाता दृष्टा आतमराम.
स्वयं सिद्ध ज्ञायक अतिराम, परम ज्योतिमय आतमराम.
ध्रुव परमात्म आतमराम, परम प्रभुमैं आतमराम.
सङ्गानंदमय आतमराम, परमानंदमय आतमराम.
बिनमूरति मैं आतमराम, यिनमूरति मैं आतमराम.
भव से न्यारा आतमराम, अक्षय सुषमय आतमराम.
समयसार मैं आतमराम, शिवस्वरूप मैं आतमराम.
यिद् स्वरूप मैं आतमराम, ध्रुव अनुपम मैं आतमराम.
ज्ञानमात्र मैं आतमराम, ज्ञानधनं मैं आतमराम.

*

हुं अेक ज्ञायक देव धुं.

આધ્યાત્મિક ભજન-૨૮

તજ દે મિથ્યાજ્ઞાન પરમાતમ બન જૈહે,
કરલે નિજ પહિયાન પરમાતમ્ બન જૈહે.
જગ ઝૂઠા નાતે હૈ ઝૂઠે મન્દિર ઓર શિવાલય ઝૂઠે,
સાંચો હૈ આતમ જ્ઞાન પરમાતમ બન જૈહે. ૧
પલ પલ કટતી જાય જવાની, દુનિયાં સારી આની જાની,
જૂઠે હૈ સબ અરમાન પરમાતમ બન જૈહે. ૨
અલખ નિરંજન ધ્રુવ અવિનાશી, હર ચેતન હૈ શિવપુર વાસી,
પાયેગા પદ નિર્વાન પરમાતમ બન જૈહે. ૩
કહે વીરકી વાણી ગુરુવર આતમ અમર શરીર હૈ નશ્વર
પાયેગા કેવલજ્ઞાન પરમાતમ બન જૈહે. ૪
છોડ કે સબ દુનિયાં કે ઝગડે આતમ કો તૂં ભજ લે ભજ લે
પાયેગા નિજ પહિયાન પરમાતમ બન જૈહે. ૫

આધ્યાત્મિક ભજન-૨૯

દેખા જબ અપને અંતર કો,
કુછ ઓર નહીં ભગવાન હૂં મૈં.
પર્યાય હી દીન દીન પામર,
અંદર સે વૈભવવાન હૂં મૈં. ટેક
ચૈતન્ય પ્રાણ સે જીવિત નિત,
ઈન્દ્રિય બલ શ્વાસોશ્વાસ નહીં,
હૂં આયુ રહિત શિવ અજર-અમર,
સચ્ચિદાનંદ ગુણધામ હૂં મૈં. ૧
દેખા.....

સહજાત્મસ્વરૂપ સર્વજ્ઞદેવ પરમગુરુ.

भेदज्ञान-भ्रमनावली

८१

आधीन नडीं संयोगो डे
पर्यायो से अप्रभावी हूँ
स्वाधीन अभंड प्रतापी हूँ,
निज से डी प्रभुतावान हूँ मैं. २
देखा.....

सामान्य विशेषो सहित विश्व
प्रत्यक्ष जलक ज्ञाने क्षणमें.
सर्वज्ञ सर्वदर्शी आदिक
सम्यक् निधियोंकी भान हूँ मैं. ३
देखा.....

स्वधर्मो में व्यापी विभु हूँ,
और धर्म अनंतोमय धर्मी,
नित निज स्वरूपकी रचना की,
सामर्थ्य से वीरजवान हूँ मैं.
देखा..... ४

मेरा वैभव शाश्वत अक्षुण्ण,
पर से आदान प्रदान नडीं,
त्यागोपादानशून्य निष्क्रिय,
अज्ञ अगुरुलघु गुणधाम हूँ मैं.
देखा..... ५

तृप्ति आनंदमयी प्रगटी,
जब देखा अंतर नाथ को मैं,
नडीं रडीं कामना अब कोष्ठ
बस निर्विकार निष्काम हूँ मैं.
देखा..... ६

*

परिणाम मेरा ध्यान करो तो करो, में किसका ध्यान करूं ?

“ દીપાવલી - ૩૦ ”

દીપ સમ્યક્ત્વ જબ પરિણતિ મેં જલે,
સચ્ચી દીપાવલી તેરી તબ હી મને.
જ્ઞાન સે જ્ઞાનમય જ્ઞાન કો જાનકર,
જ્ઞાનમય પરિણતિ સચ્ચિદાનંદમય.
બાહ્ય દીપક સે અંદર ઉજાલા ન હો,
જ્ઞાન દીપક સે ચેતન ભવન જગમગે. ૧
નિજકે વૈભવ કા સ્વયમૈવ પ્રકાશ હો,
મોહકા અંધકાર સુ ક્ષણ મેં ભગે.
આશા તુષ્ણા કા હો જાયે નિર્વાણ શુભ,
જ્ઞાનમય તપ સે અન્તર કા શોધન બને. ૨
કાલિમા સબ વિકારોં કી તત્ક્ષણ મિટે,
સ્વર્ણ પાપાણ તબ શુદ્ધ સોના બને.
દષ્ટા જ્ઞાતા રહે લોક અલોક કા,
કિન્તુ ઉપયોગ તો નિજમેં તન્મય સને. ૩
તેલ બત્તી સે જો દીપ જલતા અરે,
કાલિમા ઉગલે વાયુ સે બહ ડગમગે.
દીપ મણિ જૈસે શાશ્વત પ્રકાશિત રહે,
ના ઘટે ના બઢે કાલિમા ના વમે. ૪
ઠીક વૈસે હી જો જ્ઞાન પરલક્ષી હૈ,
હૈ અચિર વહ તો રાગાદિ પૈદા કરે.
જ્ઞાન હોતા પ્રતિષ્ઠિત હૈ જબ જ્ઞાન મેં,
ફિર વહ શાશ્વત સુખી રૂપ નિજકા બને.
કીના અબતક ઉજાલા અરે બાહ્ય મેં,
આત્મા કા ખજાના નિહારા નહીં.
હોવે ત્રૈલોક્ય કા નાથ ઉસી હી સમય,
સ્વમેં તન્મય હો ઉપયોગ જિસ ક્ષણ રમેં.

*

તને ક્યાંય ન ગમે તો આત્મામાં ગમાડ.

आध्यात्मिक भजन- ३१

मैं हूँ पूर्ण ज्ञायक, समयसार निर्मल
स्वयं ही प्रभु हूँ स्वयं ही विभु हूँ.
जहाँ ज्ञान, दर्शन सुभ वीर्य प्रभुता,
स्वच्छत्व विभुता प्रकाशादि अनंतो.
समयमात्र में शक्तियाँ है उछलतीं
सदृज सुभ सरोवर मैं हूँ पूर्ण ज्ञायक. १

ज्वलत् मेरा है स्वाधीन शाश्वत,
पराधीन नाहीं जनमता न मरता.
अक्षय अगुरुलघु वैभव है मेरा,
मुजमें सदा से मैं हूँ पूर्ण ज्ञायक. २

नहीं पर से लेना नहीं कुछ भी देना,
नहीं कुछ कराना नहीं कुछ भी करना.
हूँ निर्बंध पर से ना संबंध किंचित,
सदृज शान्तिमय हूँ मैं हूँ पूर्ण ज्ञायक ३

सदा स्वसे अस्ति तथा परसे नास्ति
ओक ही समय में अस्ति और नास्ति,
कथंयित् अवक्तव्य अनुपम सिद्धात्मा,
सदृज ज्ञान गोचर मैं हूँ पूर्ण ज्ञायक. ४

निजरूप निजको निजसे लभा प्रभु,
निजके दिये और निजमें से ही मैं,
निज भाव ही अधिकरश है मनोहर,
जद्वरत न परकी मैं हूँ पूर्ण ज्ञायक. ५

*

हुं परने जाइतो ज नथी.

સહજ આજ છૂટે વિકલ્પ સુ ઝૂંઠે
અનુભૂતિ આનંદમયી આજ પાઈ,
કહાં તક કહૂં અબ વિકલ્પોં સે બસ હો
રમ જાઉં નિજમેં મેં હૂં પૂર્ણ જ્ઞાયક. ૬
મેં હૂં પૂર્ણ જ્ઞાયક.....

*

આધ્યાત્મિક ભજન-૩૨

ઓ ચેતન મેરે આતમ સ્વભાવ રસ પીજીએ.
શાશ્વત પૂર્ણ શુદ્ધ જ્ઞાયકભાવ લખ લિજિયે. ટેક
નિજકો પહિયાને બિના ભવ ભવ દુઃખ સહે,
નિજકો પહિયાને બિના સંયમ આદિક ભી લહે.
મંદ કષાયોં સે ગ્રૈવેયક તક ભી ગયે,
પર નિજ આતમ જ્ઞાન વિન સુખ લેશ નહીં લહે.
અબ ચેતન સબ સે પહલે આતમ જ્ઞાન કીજિએ.
ઓ ચેતન મેરે.....

પરસે ભિન્ન સુનિજકી પ્રતિક્ષણ ભાવના,
ભવ તન ભોગ વિરક્તિ જાસોં આવના.
દ્રવ્ય ક્ષેત્ર કાલાદિક શક્તિ વિચારકે,
જ્ઞાની આચારજ ઢિંગા દીક્ષા ધારણ કીજિએ.
ઓ ચેતન મેરે.....

પર કે આશ્રયસે કમજોરી રહે,
નિજ આશ્રય સે સબ કમજોરી મિટે.
નિજ સ્વભાવ આશ્રય સે વિધિ બંધન કટ્ટે,

પર મને જણાતું જ નથી.

નિજકે આશ્રય સે હી શિવ પદ પરગટૈ.
પરકા આશ્રય છોડકર નિજમેં દષ્ટિ દીજિએ.
ઓ ચેતન મેરે.....

નિજ સ્વભાવ સ્થિરતા સે હી નશતે ઘાતિયા.
નિજ મેં હી નિષ્કમ્પ ભગે અઘાતિયા,
પુનિ ક્ષણભરમેં જાય બસે અષ્ટમ મહીં.
આવાગમન વિમુક્ત અચલ ધ્રુવ ગતિ લહી,
ધ્રુવગતિ પાને કે લિયે ધ્રુવકા શરણા લીજિએ.
ઓ ચેતન મેરે.....

*

આધ્યાત્મિક ભજન-૩૩

મેં વૈભવ પાયા રે નિજ શુદ્ધાતમ સાર મેં. ॥ ટેકા ॥
દર્શન જ્ઞાન અનંત લખાયા વીર્ય અનંત સુ પાયા,
સુખ સાગર મેં એસા દેખા ઓર ન છોર દિખાયા.
મન હર્ષાયા રે..... (૨) નિજ શુદ્ધાતમ સાર મેં.....
વૈભવ પાયા રે.....

અરસ અરૂપી અસ્પર્શી વિજ્ઞાનઘનમ્ સુખકારા,
ટંકોત્કીર્ણ પરમ ધ્રુવ શાશ્વત મેં જ્ઞાયક અવિકારા.
શ્રદ્ધા લાયા રે (૨) નિજ શુદ્ધાતમ સાર મેં.
વૈભવ પાયા રે.....

નિર્મલ પરમ જ્યોતિ પરમેશ્વર પરમ બ્રહ્મ નિરવાધા,
નામ અનંતો સમયસાર પ્રભુ એક રૂપ આરાધા,
આનંદ છાયા રે (૨) નિજ શુદ્ધાતમ સાર મેં.
વૈભવ પાયા રે.....

તીન લોક કા વૈભવ મુઝકો ફીકા આજ દિખાવે,
અગુરુલઘુ પ્રભુતા નિજ નિરખી ઓર ન કઠૂ સુહાવે.

હું જાણનારને જ જાણું છું.

મોહ પલાયા રે..... (૨) નિજ શુદ્ધાતમ સાર મૈં.
વૈભવ પાયા રે.....

બન્ધ મુક્તિ કા નહીં વિકલ્પ નિર્બન્ધ સ્વરૂપ ત્રિકાલા,
નિજ સ્વરૂપ કે આશ્રય સે હી સ્વયં કટે ભવ જાલા,
ધ્રુવ દષ્ટિ લખાયા રે (૨) નિજ શુદ્ધાતમ્ સાર મૈં.
વૈભવ પાયા રે.....

જગે નાથ પુરૂષાર્થ સુ અનુપમ નિજ મૈં હી રમ જાઉં,
આધિ વ્યાધિ ઉપાધિ રહિત મૈં પરમ સમાધિ પાઉં.
નિજ રૂપ સુહાયા રે..... નિજ શુદ્ધાતમ્ સાર મૈં.
વૈભવ પાયા રે.....

*

ધુન-૩૪

પ્રભુ ભી જાયક મૈં ભી જાયક જાનનહાર જાયક
ભેદ નહીં કુછ મુઝે દિખાવે જાનનહાર જાયક
શક્તિ અનંત ઉછલતી અંતર, જ્ઞાનમાત્ર એક જાયક
સર્વ વિશેષ વિકલ્પ શૂન્યમૈં જાનનહાર જાયક
મૈં સર્વાંગ સહજ આનંદમય, ચિત્તસ્વરૂપમય જાયક
સદાકાલ બસ જાયક હી હૂં, એક રૂપ બસ જાયક
અહો અકર્તા પરમારથ સે, અરૂ સ્વભાવ સે જાયક
સદા પૂજ્યતમ, હૂં સ્વભાવસે, સ્વયંસિદ્ધ મૈં જાયક
દર્શનીય હું ધ્યેય રૂપ અરૂ, જ્ઞેય રૂપ ભી જાયક
નહીં કથંચિત્ કર્તા લાગૂ, સર્વ પ્રકાર સુ જાયક
ધ્રુવ સ્વરૂપતો જાયક હી, પરિણમન રૂપભી જાયક
પરસે નહીં સંબંધ દિખે કુછ, જાયક કા હી જાયક
ઈસ વિકલ્પસે ભી કયા સિદ્ધિ, સર્વ વિશુદ્ધ સુ જાયક
હૂં અવિનાશી પરમ શાંતિમય, ઈક અભેદ રૂપ પ્રભુ જાયક

મને જાણનાર જ જણાય છે.

आध्यात्मिक भजन-उप

है अलिंग ग्रहण आत्मा. (२) ॥ १८६ ॥
 इंद्रिय प्रत्यक्ष नहीं, नहीं ग्रहे इंद्रियो से,
 अतीन्द्रिय ज्ञानमयी, चैतन्य मूर्ति आत्मा. ॥ १ ॥
 ज्यों धुओं से अग्नि, जगमें जानी जाती,
 नहीं इंद्रिय गम्य चिन्हसे, हो सके ग्रहण आत्मा. ॥ २ ॥
 प्रत्यक्ष ज्ञान जाने, गर्भित स्वस्वेंदन,
 अनुमानमें भी आता, अनुमेय मात्र ही ना. ॥ ३ ॥
 लिंग से ही पर न ग्रहे, अनुमाता मात्र नहीं,
 है स्वपर प्रकाशक ज्योति, प्रत्यक्ष ज्ञाता आत्मा. ॥ ४ ॥
 नहिं बाह्य पदार्थोंका, अवलंबन ले उपयोग,
 उपयोग कभी परसे, नहीं ग्रहण करे आत्मा. ॥ ५ ॥
 नहीं हर सकता कोछ, उपयोग रूप लक्षण,
 नहीं आवे कदा मलिनता, उपयोग शुद्ध आत्मा ॥ ६ ॥
 कर्मोंका ग्रहण नहीं, उपयोग रूप लक्षण,
 उपयोग न भोजता है, (इन) बाह्य विषय भोगोंका. ॥ ७ ॥
 श्रवण न प्राणोंसे, चैतन्य प्राणमय है,
 नहीं लिंगपुरुष, स्त्रीके, आकार सहित आत्मा. ॥ ८ ॥
 ना लौकिक साधन मात्र लोकात्तर साधन जो,
 नहीं लोक व्याप्त आकार, निजमें व्यापक आत्मा. ॥ ९ ॥
 द्रव्य और भाव से भी, नर, स्त्री, नपुंसक ना,
 ये वेद अचेतन है, निर्वेद सदा आत्मा. ॥ १० ॥
 यति लिंग बाह्य से भी, न्यारा त्रिकाल रहता,
 नहीं ग्रहे धर्म चिन्ह भी, परिपूर्णा सदा आत्मा. ॥ ११ ॥
 गुणमात्र न आलिंगित हो, छूता पर्याय नहीं,
 नहिं अर्थावबोध विशेष, वह शुद्ध द्रव्य आत्मा. ॥ १२ ॥

अेक द्रव्य बीजा द्रव्यने कंछ करतुं नथी.

જો હેતુ પ્રત્યભિજ્ઞાન વા, કહો દ્રવ્ય સામાન્ય,
આલિંગિત ઉસસે હી ગ્રહે શુદ્ધ પરિણતિ ના, ॥ ૧૩ ॥
નહિં શુદ્ધ પરિણતિ પરસે, ત્રૈકાલિક ધ્રુવ સે ના,
સામાન્ય ધ્રુએ ન વિશેષ, નિરપેક્ષ સભી કુછ હૈ. ॥ ૧૪ ॥
સામાન્ય વિશેષકા ભેદ, સમ્યક્ત્વકા વિષય નહીં,
બસ દ્રવ્ય દષ્ટિ લાવો, નિર્ભેદ ધ્યેય આત્મા. ॥ ૧૫ ॥

*

આધ્યાત્મિક ભજન-૩૬

જંગલમેં મુનિરાજ અહો મંગલ સ્વરૂપ નિજ ધ્યાવે, ।
બૈઠ સમીપ સંત ચરણોમેં, પશુભી બૈર ભુલાવે. ॥ ટેક ॥
અહો સિંહની ગોવત્સોંકો, સ્તનપાન કરાતી,
હો નિશંક ગૌ-સિંહ સુતો પર, અપની પ્રીતિ દિખાતી.
ન્યૌલા અરૂ મયૂર સબ હી, મિલ તહાં આનંદ મનાવે. ॥
જંગલમેં મુનિરાજ.....

નહિં કિસી સે ભય જિનકો, જિનસે ભી ભય ન કિસીકો,
નિર્ભય જ્ઞાન ગુફામેં રહ, શિવપથ દર્શાયે સભી કો.
જો વિભાવ કે ફલમેં ભી, જ્ઞાયક સ્વભાવ કો ધ્યાવે, ॥
બૈઠ સમીપ સંત ચરણોમેં, પશુભી સમકિત પાવે.
જંગલમેં મુનિરાજ.....

વેદન જિન્હે અસંગ જ્ઞાનકા, નહીં સંગમેં અટકે,
કોલાહલસે દૂર સ્વાનુભવ, પરમ સુધારસ ગટકે.
ભવિ દર્શન ઉપદેશ શ્રવણકર, ઈનસે શિવપદ પાવે. ॥
જંગલમેં મુનિરાજ.....

જ્યોસે નિરપેક્ષ જ્ઞાનમય, અનુભવ જિનકા પાવન,

સિદ્ધ સમાન સદા પદ મેરો.

भेदज्ञान-भजनावली

८८

शुद्धात्म दर्शाती वाणी, प्रथममूर्ति मनभावन,
अहो जितेन्द्रिय गुरु, अतीन्द्रिय ज्ञायक गुरु दरशायेँ ।।
जंगलमें मुनिराज.....

निज ज्ञायक ही निश्चय गुरुवर, अहो दृष्टिमें आया,
स्वयं सिद्ध ज्ञानानंद सागर, अंतरमे लहेराया,
नित्य निरंजन रूप सुहाया, ज्ञाननहार जनावे,
जंगलमें मुनिराज.....

*

आध्यात्मिक भजन-३७

मैं हूं ज्ञायक मैं हूं ज्ञायक ज्ञायक मेरा रे,
ज्ञानमें जनाय सङ्ग ज्ञेय मेरा रे..... मैं हूं ज्ञायक (२)
ज्ञानमें ज्ञायक अहो, प्रतिकृष्ट ही आ रहा, १
ज्ञेयोडी रुचिसे, नहीं ज्ञायक टिप्पा रहा,
सौभाग्य हुआ अनुभव रूप, ज्ञायक मेरा रे..... ज्ञान में.....
ज्ञाता ज्ञान, ज्ञेय का विकल्प मिट गया, २
मैं ज्ञाननहार हूं, अहो आनंद छा रहा,
शंका नहीं अब, होअेंगा, कब मोक्ष मेरा रे..... ज्ञान में.....
ध्यानावली है ही नहीं मेरे स्वरूप में, ३
कैसे कर्तुं रे ध्यान, स्वयं ध्येय रूप मैं,
ध्येयमय परिणाम, सङ्ग ध्यान मेरा रे..... ज्ञान में.....
प्रमाण नय नाना भले ही राजते रहे, ४
उनके विषय भी ज्ञानमें प्रतिभासते रहें,
निज रूप उपादेय टिप्पे, ज्ञायक मेरा रे..... ज्ञान में.....
करना नहीं कुछ ज्ञानना भी अब नहीं रहा, ५
होने योग्य परिणामन तो सङ्ग हो रहा,
ज्ञानानंदमय अनंत ध्रुवरूप मेरा रे..... ज्ञान में जनाय.....

ज्ञायक नहीं त्यम पर तणो.

આધ્યાત્મિક ભજન-૩૮

મંગલમય (૩) રૂપ નિહારા, મોહે પરમાનંદ અપારા.....
જાનું મૈ જાનનહારા..... દેખું મૈ દેખનહારા.....
આવે જો આવનહારા..... જાવે સો જાવનહારા..... ૧
નહીં કુછભી મુજે પ્રયોજન, જાનું મૈ જાનનહારા..... ૧
ઉપજે જો ઉપજન હારા..... વિનશે જો વિનશનહારા, ૨
નહીં કુછભી મુજે પ્રયોજન, જાનું મૈ જાનનહારા. ૧
બંધન મુક્તિ ન દિખાઈ, મૈ મુક્ત સ્વરૂપ સદા હી, ૩
ધ્રુવ એક રૂપ અવિકારા.... જાનું મૈ જાનનહારા.
શાશ્વત ચેતન ભગવાના..... તિહું લોકમેં અનુપમ જાના. ૪
મૈ ધ્યેય રૂપ સુખકારા..... જાનું મૈ જાનનહારા.....
મંગલમય.....
જહાં શક્તિ અનંત ઉછલતી, પ્રભુતા શિવરૂપ વિલસતી, ૫
વહે અખંડ જ્ઞાનમય ધારા, જાનું મૈ જાનનહારા.
મૈ મગ્ન રહું નિજ મેં હી..... અક્ષુણ સુખ હો નિજ મેં હી. ૬
બસ યહી સમયકા સારા..... જાનું મૈ જાનનહારા.....
જાનું મૈ જાનનહારા..... બસ યહી સમયકા સારા.
મંગલમય મંગલમય મંગલમય રૂપ નિહારા,
મોહે પરમાનંદ અપારા.

*

હું ચૈતન્ય ચમત્કાર માત્ર વસ્તુ છું.

આધ્યાત્મિક ભજન-૩૯

તર્જ: નગરી નગરી દ્વારે દ્વારે.....

દષ્ટિમેં બસ એકહી આયા, જ્ઞાનમયી મૈ આત્મા, ।
અનુભવમેં બસ એકહી આયા, જ્ઞાનમયી મૈ આત્મા. ।
મેં જ્ઞાયક હૂં આનંદમૂર્તિ, જ્ઞાન સ્વરૂપી આતમા. ।

મેં જ્ઞાયક પર જ્ઞેય હૈ મેરે, એસી બ્રાંતિ મિટાઈ હૈ,
જ્ઞાયક કા હી જ્ઞાયક, એ વ્યવહાર દષ્ટિ ભી પલાઈ હૈ,
જ્ઞાયક તો બસ જ્ઞાયક હી હૈ, યે હી નિશ્ચય આતમા.

દષ્ટિમેં બસ..... ૧

જિસકો જિસકી રુચિ હોતી હૈ, ઉસકો વોહી વો દિખતા,
જિસકો જિસકી રુચિ નહીં, વો હોને પરભી નહીં દિખતા,
એ પ્રસિદ્ધ સિદ્ધાંત જગતમેં, કહેં યહી પરમાતમા.

દષ્ટિમેં બસ..... ૨

જિસકો પર જ્ઞેયોકી રુચિ હૈ, ઉસકો જ્ઞાન ન દિખતા હૈ,
જ્ઞાયકકી દષ્ટિ હુઈ જિસકો, ઉસે જ્ઞાન હી દિખતા હૈ,
જ્ઞેય ભલે પ્રતિભાસિત હો પણ, દિખે મુઝે જ્ઞાનાત્મા

દષ્ટિમેં બસ..... ૩

જ્ઞેયોકી રુચિ મિથ્યાદર્શન, જ્ઞાનમેં જ્ઞેય ન આતે હૈ,
જ્ઞેય ભિન્ન અરૂ જ્ઞાન ભિન્ન, યે મૂઢ સમઝ ના પાતે હૈ,
જ્ઞાનકા જ્ઞેયતો જ્ઞાયક હી હૈ, યે સત્ય સમજ ભવ્યાત્મા,

દષ્ટિમેં બસ..... ૪

જ્ઞાન જ્ઞાયક કો હી જાને, યે નિશ્ચયનય કહલાતા,
જ્ઞાન જ્ઞાન પરિણામકો જાને, યે વ્યવહારનય કહલાતા,
ઈસ પ્રમાણમેં હી રહતા, મૈ જાનનદ્વારા આત્મા,

દષ્ટિમેં બસ..... ૫

નય સાપેક્ષ છે સ્વભાવ નિરપેક્ષ છે.

पर ज्ञेयो की रुचि के कारण, ज्ञानमें पर ही दिभता है,
ज्ञानमें समयमुय ज्ञायक तन्मय, ज्ञानमें ज्ञायक रहता है.
ज्ञान से बाहर ज्ञेयको मानें, वह तो है बहिरात्मा.

दृष्टिमें बस..... ६

ज्ञायक की दृष्टि होते ही, ज्ञानमें ज्ञायक दिभता है,
ज्ञेय भले ही प्रतिभासित हो, पर मुझे ज्ञान ही दिभता है.
ज्ञानमें केवल ज्ञायक दिभता, वोही अंतरात्मा.

दृष्टिमें बस..... ७

ज्ञेय के कारण नहीं आत्मन्, ज्ञान किसीको होता है,
स्वयं सिद्ध ज्ञायक अवियल, नित ज्ञान पक्षे परिणमता है,
'मैं ज्ञायक हूँ' इस अनुभव से, ही होते परमात्मा.

दृष्टिमें बस..... ८

छद्रव्यों से न्यारा आत्म, केवल ज्ञान स्वरूपी है,
मानो सप्तम् द्रव्य विश्वका, सङ्ग ही ज्ञेय स्वरूपी है,
ज्ञान ज्ञेयमयी अनुपम ज्ञाता, यही परम सत्यात्मा.

दृष्टिमें बस..... ९

श्री गुरुने आत्म अनुभवकी, अनुपम विधि दरशाए है,
अंतरमुष छोकर भव्यो ने, यह विधिभी सकल कराए है,
वारंवार नमन हो गुरुको, तुम्हीं मेरे परमात्मा.

दृष्टिमें बस..... १०

*

हूँ सुभनो सागर हूँ.

આધ્યાત્મિક ભજન-૪૦

ઓ ચેતન નિજકી ઓર લખો,
તુજે શાશ્વત સુખ ભંડાર મિલે.
પરકી ન તનિક ભી પ્રીતિ રહે,
નિજમેં હી એસા સાર મિલે.
ઓ ચેતન.....

પર તો ક્ષણભંગુર સંયોગી જડ.
તું ચેતન શાશ્વત પ્રભુ હૈ.
ચૈતન્ય સૂર્ય કા પા પ્રકાશ,
પરિણતિમેં અંતઃકમલ ખિલે.
ઓ ચેતન.....

વિભ્રમ વિકલ્પ દુઃખકા ન નામ,
હૈ ચિન્મય વિભુ આનંદધામ,
નિજકી અનુભૂતિ પરમ શીતલ,
ક્ષણભરમેં ભવકી તપન બુજે.
ઓ ચેતન.....

પૂર્ણત્વ સ્વયં હી મેં દિખતા,
ઇચ્છાએં કભી ઉત્પન્ન ન હો,
જ્ઞાનીજન નિજ જ્ઞાયક કો હી,
ચિંતામણિ કલ્પતરુ સુ કહે.
ઓ ચેતન.....

હૈ સર્વ સમાગમ આજ મિલે,
છોડો પ્રમાદ પુરૂષાર્થ કરો,
બસ નિજ આશ્રયસે હી તુજકો,
આનંદમયી શિવરાજ્ય મિલે.
ઓ ચેતન નિજકી ઓર લખો,
તુજે શાશ્વત સુખ ભંડાર મિલે.

હું આનંદનું ધામ છું.

આધ્યાત્મિક ભજન-૪૧

મેરા પ્રિયતમ જ્ઞાયક પ્રભુવર જયવંત રહે જયવંત રહે.
પરિણતિમેં નિત જયવંત રહે. મેરા પ્રિયતમ જ્ઞાયક.....

નિજકો અનાદિ સે વિસ્મૃત કર, પરમેં હી અપનાપા માનાં, (૨) ૧
જો કુછભી બાહરમેં દીખા ઉસકો ભ્રમસે અપના જાના (૨)
અબ અપના પ્રભુ નિત દષ્ટિમેં જયવંત રહે, જયવંત રહે
પરિણતિ.....

નિર્ગ્રંથ ગુરુકી વાણી સુન યે, મિથ્યા રોગ નશાયા હૈ, ૨
ઉન સમ જ્ઞાયક ગુરુ આશ્રયસે, નિજકા વૈભવ પ્રગટાયા હૈ (૨)
મેરા શાશ્વત સુખમય વૈભવ જયવંત રહે (૨) પરિણતિમેં નિત.....
નો દ્રવ્ય ભાવ કર્મો સે, મેરા દિખે નહિ કિંચિત નાતા, ૩
પર્યાય ભેદ સે ભિન્ન જ્ઞાનમય, ચેતન સ્વયં નજર આતા,(૨)
મેરા.....

સંયોગાતીત વિકલ્પ શૂન્ય, મમ્ ભાવ સદા જયવંત રહે.
પરિણતિ.....

પરમેં મેરા અસ્તિત્વ નહિ, પરકી તો આશ વૃથા હી હૈ, ૪
પરસે શાંતિકી અભિલાષા, મૃગ તૃષ્ણાસમ દુઃખદાયી હૈ (૨)
સહજાનંદી, પરમાનંદી ચૈતન્ય સદા, જયવંત રહે.
પરિણતિ.....

મેં તો પરરૂપ નહીં હોતા, પરભી મુજ રૂપ ન હોય કદા. ૫
સંકલ્પ વિકલ્પ નિરર્થક હૈ, અવિનાશી જ્ઞાયક રૂપ સદા. (૨)
અવિનાશી જ્ઞાયકરૂપ સદા જયવંત રહે (૨)
પરિણતિ.....

હું પરમ પારિણામીક ભાવ છું.

नहि आदि, मध्य, अवसान कभी मैं स्वयं शाश्वत प्रभु हूँ,
निजमें परसे अन्यत्व लिये, निरपेक्ष सदा यिन्मय विभु हूँ.
यिन्मय, निरपेक्ष प्रभु मेरा, जयवंत रहे (२)
परिणति.....

मैं परम धीर गंभीर शांत, पर्यायो से अप्रभावी हूँ,
निज सुभमय यिन्मय नंदनका, परिणति से स्वयं विहारी हूँ,
सुभमय यिन्मय नंदनमेरा जयवंत रहे (२) परिणति में नित.....
मेरा प्रियतम ज्ञायक प्रभुवर.....

अब तो षसत्त्व, परत्वमें भी, ज्ञायक ही मेरा स्वामी है,
मैं ज्ञायकमय ज्ञायक मुग्धमय, निर्भेद परम अभिरामी है,
अभिराम परम आनंदधाम, जयवंत रहे जयवंत रहे.
परिणति मैं.....

*

आध्यात्मिक भजन-४२

अहो अेक ज्ञायक ही आराध्य है,
अहो अेक ज्ञायकही ध्रुव साध्य है,
अहो अेक ज्ञायकही मम् रूप है,
अहो अेक ज्ञायकही निष्काम है. १
परम पारिणामिक महावीर है.
परम धीर शिवरूप गंभीर है,
अनाकुल निरामय सुगुन धाम है,
अनुपम विद्यात्मा सु अभिराम है, २
अहो अेक ज्ञायक ही सर्वस्थ है,
ज्ञायकमयी मात्र मम् विश्व है,
छह द्रव्योंका विश्वतो भिन्न है,
मेरा रूप अक्षुन्य अभिन्न है, ३

शुद्ध यिद्रूपो हूँ.

नहीं परसे द्विचिंत भी संबंध है,
मम आत्मा सदा से ही निर्बंध है,
कारको के गुणोके सकल भेदभी,
मुझ रूप में मुझको द्विभे नहीं. ४

निष्क्रिय ज्ञायक तो ज्ञायक ही है,
चिन्मात्र श्रद्धाके लायक ही है
अज्ञेय फिरभी परम ज्ञेय है,
ज्ञानमें आता रहा सद्दृश स्वज्ञेय है ५

ज्ञेय ज्ञान ज्ञाता सु कहेने के तीन,
अभेद ही माने वही है प्रवीन,
अज्ञानी के भाव अज्ञानमय,
ज्ञानी के सब भाव ही ज्ञानमय. ६

पर्यायमें मात्र ये भाव है,
निरपेक्ष धनसे सद्दृश भाव है,
यही भाव अक आश्रय के योग्य है,
समयसार चिन्मात्र मनोज्ञ है. ७

अहो ज्ञानीओका यही प्राण है,
आनंदधन यही भगवान है,
परमदेव गुरु यही श्रद्धेय है,
यही अक आधेय स्व ध्येय है, ८

सद्दृश मुक्त है मुक्त होना नहीं,
स्वयं शुद्ध है, शुद्ध बनना नहीं,
आश्रयसे पर्यायमें भी शुद्धि हो,
अनादिकी सब दूर अशुद्धि हो. ९

प्रतीति से शिव मारग आरंभ हो,
साधक दशा आश्रयसे वृद्धि हो,

निशब्दो हुं निर्विकल्पो हुं.

पूर्णा तल्लीनता, जिसमें ही मुक्ति है,
ऐसा ज्ञायक ही आनंदकी युक्ति है. १०
अब समर्पण सत्नी अेक ज्ञायक मैं है,
लीन अनुभूति भी मात्र ज्ञायकमय है,
मैं तो ज्ञायकही हूँ मात्र ज्ञायक ही हूँ,
अस, अनादि निधन अेक ज्ञायक ही हूँ.
मैं स्वयं ही स्वयंम् में स्वयं तृप्त हूँ
अब न वांछा रही मैं तो कृतकृत्य हूँ.

*

आध्यात्मिक भजन-४३

हे गुरुवर तुमझे निधि की विधि, सखी शिव विधि दरशाए है,
हे गुरु आपका हृदय समझ, मैंने मेरी निधि पायी है. १
ऐसा लगता अस मुक्त हुआ, नहीं करना कुछभी शेष रहा,
निजमें ही लीन रहूँ गुरुवर अस येही भाव विशेष रहा. २
मेरा मिथ्याभ्रम दूर हुआ, मैं दुःखी नहीं सुखमय ही हूँ,
बंधन बाधा अति भिन्न सद्धा, मैं मुक्त स्वरूप सदा ही हूँ. ३
भोगों की किंचित याह नहीं, भव बाधाअे सबही विघटी,
मुक्ति की भी याह नहीं, मुक्ति की चिंता भी विघटी.
निष्काम नमन है गुरु तुमको, दृष्टि आनंदमयी प्रगटी, ४
मैं ज्ञायक पर ज्ञेय है मेरे, ऐसी त्रांति मिटा डाली.
ज्ञायक का ज्ञायक रहनेकी, अपूर्व विधि बता डाली, ५
परकी तो क्या बात कहूँ, निज पर्यायका कर्तृत्व अहो.
अेक क्षणमें दूर हुआ मुझसे, निष्क्रिय ज्ञायक प्रगटा मेरे. ६
होने योग्य ही कार्य जगतमें, होता देखा जाता है.
ना होने वालेको कोए, कभी नहीं कर पाता है. ७

तुं छे मोक्ष स्वरूप.

ધ્યાને યોગ્ય હી ધ્યેય આપને, ગુરુવર મુઝે બતાયા હૈ,
ધ્યેય ધ્યાન કી હુઈ અભેદતા અપૂર્વ આનંદ છાયા હૈ ૮
મુક્તિ માર્ગકા સબ રહસ્ય, પ્રભુ આપને હી બતલાયા હૈ.
કેવલ બતલાયા હી નહીં, પરિણતભી આજ કરાયા હૈ. ૯
મમ્ હૃદય રૂપ ઘટ મેં રે, યે હર્ષ નીર છલકાતા હૈ,
તવ ચરણોં કે પ્રક્ષાલન હેતુ, યહ ઉમડ ઉમડ કર આતા હૈ. ૧૦
યહ હર્ષ અશ્રુ ઘટમેં મેરે, જબ નહીં સમાને પાયા હૈ,
મન, વચનકાયકી સીમાકોં, યે લાંગ બહાર યું આયા હૈ. ૧૧
પર પૂર્ણ સફલ ના હોગા યે, આપકી સુમહિમા ગાને મેં.
ફિર ભી હઠ પૂર્વક ઉઘત હૈ, યે અપના સ્વાંગ દિખાને મેં. ૧૨
ઈસ સ્વાંગ કો આપ જાનતે હૈ, મૈને ભી ઈસે સ્વાંગ જાના.
તુમ સમ જ્ઞાયક વૃત્તિ દ્વારા, નિજ જ્ઞાયક કો અબ પહિયાના. ૧૩
દ્રવ્ય દષ્ટિકા દાન દિયા, મૈં સુખી રહુ વરદાન દિયા.
હો સચ્ચે અનુપમ દાનવીર, મૈં ભાવ આપકા સફલ કિયા. ૧૪
સાગર કે અમાપ જલકો ક્યાં, અંજુલી સે નાયા જાતા હૈ.
ગુરુવરકી અપાર મહિમાકો, કયા શબ્દોસે ગાયા જાતા હૈ. ૧૫
હૈ અલભ્ય દર્શન આજ ગુરુ, ફિરભી નિત દર્શન દેતે હો,
અંતઃ જ્ઞાયક ગુરુકી મહિમામેં, મગ્ન સદા કર દેતે હો. ૧૬
મમ્ હૃદયરૂપ સિંહાસન પર, તુમ અનંતકાલ જયવંત રહો,
જયવંત રહો, જયવંત રહો, મેરે ગુરુવર જયવંત રહો. ૧૭
જયવંત રહો, જયવંત રહો, મેરે ગુરુવર જયવંત રહો.
જયવંત રહો, જયવંત રહો, શ્રી કહાનગુરુ જયવંત રહો,

*

જીવનો મોક્ષ થતો નથી.

आध्यात्मिक भजन-४४

शायक शायक लभते लभते भीते काल अनंत रे
शायक ही परमेश्वर मेरा, शायक ही मम् संत रे।
शायक ही ज्वनघन मेरा, शायकमय मम् प्राण रे,
शायकमय ही मुक्ति मेरी, शायकमय कल्याण है,
भेद विकल्पों का नहीं अवसर, बस अभेद विलसेगा रे.....

शायक.....

शायक में कुछ हुआ न होता, और नहीं कुछ होवेगा,
आनंदमय परिपूर्ण तत्त्व है, आनंद आनंद वरसेगा,
एक रूप ध्रुव शायक प्रभु मैं, हुआ आज निश्चित रे।

शायक.....

शायक तो बस शायक ही है शायक शायक शायक है,
अभिल विश्व में नहीं दूसरा, आश्रय लायक शायक है,
परम देव यित्थितामणि, महिमा को न मिले अंत रे.

शायक.....

सहजानंदमय परमानंदमय, आनंदमय बस आनंदमय,
विद्यानंदमय निजानंदमय, आनंदमय बस आनंदमय,
निराबाध आनंद सरोवर, अहो आज प्रगटंत रे.

शायक.....

*

व्यवहारने वणगी भरनारा रभडी भरवाना.

આધ્યાત્મિક ભજન-૪૫

જાણવાના લોભમાં આ સઘળો સંસાર છે.
જાણવાના લોભમાં આ સઘળો સંસાર છે.
પરથી જુદો એ કાંઈ કહેવાની વાત છે ?
કર્મથી જુદો, કર્મ પુદ્ગલની જાત છે,
શ્રદ્ધાનાં જોરમાં આ ઉઠતો રણકાર છે.....
કે જાણવાના.....

પુત્ર પત્નિ મારાં, દિલ્હી હજુ દૂર છે,
રાગ દ્વેષ મારાં દિલ્હી હજુ દૂર છે.
એક સમયની પર્યાયમાં આખો આ સંસાર છે.....
કે જાણવાના.....

રાગ રાતળ, અરે! અડે નહિં આત્મને,
જ્ઞાન જાણવા સિવાય બોલો બીજું શું કરે ?
શું જણાયુ જ્ઞાનમાં આ એનો વિસ્તાર છે.....
કે જાણવાના.....

જ્ઞેય ઝલકે જ્ઞાનમાં તેથી જ્ઞેય એ કહેવાય છે,
જ્ઞેયને તો જાણતાં આ જ્ઞાન જ જણાય છે,
જ્ઞેયને તો જાણતાં આ જ્ઞાયક જ જણાય છે,
પરને પ્રકાશતું એ વ્યવહારની વાત છે.....
કે જાણવાના.....

જાણનાર જણાય તો તો સૌ નો બેડો પાર છે,
જ્ઞાયકનો ડંકો એ સમયનો સાર છે,
આત્મા જણાય સાચું, બાકીનો વ્યવહાર છે,
એક જ જણાય સાચું, બાકીનો વિસ્તાર છે..... કે જાણવાના.....

મોક્ષ નથી થાતો જીવને મોક્ષ સમજાય છે,
અંતરે પડયું હતું એ બહાર આવી જાય છે.

હું પરિણમતો નથી.

બાર અંગનો 'કમલ' આટલામાં સાર છે.....
કે જાણવાના.....

પરમ શુદ્ધ નિશ્ચય એક જ મને પૂજ્ય છે,
પર્યાય માત્ર મને પર દ્રવ્ય છે,
કુંદ કુંદ અમૃતને પદ્મનો પોકાર છે.....
કે જાણવાના.....

*

આધ્યાત્મિક ભજન-૪૬

રાગ:- ગા રે ભૈયા

જાનનહાર જાનનહાર જાનનહાર જનાય,
આત્મન્ સહજ જ્ઞાન માંહી બસ જાનનહાર જનાય ।
જ્યોત્સ્ના સ્વિમેં થા ભૂલા, પા રહસ્ય આનંદમેં ફૂલા,
અંતર સ્વિસે અબ તો પ્રતિક્ષણ, જ્ઞાયક રૂપ દિખાય.
જાનનહાર.....

ભેદ ભ્રાંતિ ભી દૂર હુઈ હૈ, જ્ઞાયકમય અનુભૂતિ હુઈ હૈ,
જ્ઞાતા, જ્ઞાન, જ્ઞેય, તીનોં હી, જ્ઞાયકરૂપ જનાય.
જાનનહાર.....

નિજ ઘર છોડ કહીં નહિ જાતા, એકરૂપ જ્ઞાયક હી રહતા,
નિજ જ્ઞાયક પ્રભુકી પ્રભુતા લખ, પરમાનંદ છલકાય.
જાનનહાર.....

ગુણ અનંતમય જ્ઞાયક મ્હારા, ફિરભી જ્ઞાનમાત્ર અવિકારા,
જ્ઞાનમાત્ર નિજ જ્ઞાયક માંહી, શક્તિ અનંત ઉછલાય.
જાનનહાર.....

પરમ તૃપ્ત કૃતકૃત્ય સદા હું, નિર્વિકલ્પ પ્રભુ રૂપ સદા હું,
તીન ભુવનમેં અનુપમ અક્ષય, ધ્યેય રૂપ સુખદાય.
જાનનહાર.....

પોતાની શુદ્ધતા વિષે કદી શંકા ન કરવી.

आध्यात्मिक भजन-४७

अहो अहो मंगलमयी, ज्ञायक तीन भुवनमें सार है ।
अनुभवमें प्रत्यक्ष टिपावे, महिमा अपरंपार है ॥

ज्ञायक प्रभु के दर्श मात्र से, मुक्तिमार्ग प्रगट होता, १
ज्ञायक हूँ अनुभूति जगे, वहाँ परमानंद निर्जर बहता,
ज्ञायक की पहिचान बिना, किंचित भी शांति न मिलती है,
ज्ञायक की दृष्टि होते ही, शांति सह्यरी बनती है,
ध्येय रूपका ध्यान रहे, दो घड़ी होय भवपार है, ॥

ज्ञायकमय निज वैभव लभते, भव भव का दारिद्र मिटे. २
सिद्ध प्रभुसी प्रभुता परिश्रुतिमें, ज्ञायक से ही प्रगटे,
ज्ञायक प्रभुकी प्राप्ति जु होवे, किंचित याह न रहती है,
घोर परिषद उपसर्गों में नहीं विकलता होती है,
ज्ञान ज्ञानमें रहे प्रतिष्ठित, बहती समरस धार है. ॥

सहज सुलभ निज में ही ज्ञायक, आत्मन् तजो पराध आस, ३
लभो भुल्ली द्रव्यार्थिक यक्षु से, तत् क्षण हो प्रभु विश्वास.
कर्ताभुद्धि मिटे, प्रगटे निश्चय रत्नत्रय मंगलकार,
ज्ञानानंद उरमें छलकावे, गूंजे अलौकिक जय जयकार.
हूँ निःशंक निर्भय आनंदमय, प्रभुता मम् अविकार.

*

उपयोगनी अंतर्मूढता विषे कड़ी अविश्वास न करवो.

આધ્યાત્મિક ભજન - ૪૮

રાગ:- કર લે આતમકા કલ્યાણ આઈ મંગલ ઘડી.

અપનો શુદ્ધાતમ ભગવાન દેખો મંગલમયી. (૨) ॥
પર્યાયાર્થિક ચક્ષુકો, સર્વથા બંધ કરાય, ૧
ખુલ્લી હુઈ દ્રવ્યાર્થિક ચક્ષુસે, પ્રત્યક્ષ હો સુખદાય. ॥
અક્ષય અક્ષાતીત હૈ, સ્વસંવેદન ગમ્ય, ૨
પરમાનંદ ઉછલાવતા અહો, વિકલ્પ અગમ્ય ॥
પર્યાય દષ્ટિકા અરે મત પકડો એકાંત, ૩
શુદ્ધ તત્ત્વ જાને બિના, હોય ન ભવકા અંત ॥
સાક્ષીમેં જિનરાજકી, જીવરાજ પહિયાન, ૪
હોકર અન્તરમગ્ન હો, દશામાંહી ભગવાન ॥
તૃમ સ્વયં મેં હી અહો, પરમેં નહીં ઉત્સાહ, ૫
વે હી અંતર આત્મા, મુક્તિપુરી કે શાહ. ॥

*

આધ્યાત્મિક ભજન - ૪૯

તીન ભુવનમેં સાર મેરા સમયસાર પ્યારા, (૨)
સબ ધર્મોકા આધાર મેરા સમયસાર પ્યારા.
ધ્રુવ અનંત ધર્મોમયી ધર્મી, જાનેં સો તત્ત્વોકા મર્મી,
વિલસે વિભવ અપાર, હોતા વહ ભવસે પારા. તીન ભુવન.....
વરતે ભેદાભેદ સ્વરૂપ (૨) યુગપદ્ નિર્વિકલ્પ ચિદ્રૂપ (૨)
ધર અભેદકી દષ્ટિ જાના, મેં જાનનહારા. તીન ભુવન.....
સબ ધર્મોકા.....
નહીં મુક્ત નહીં સંસારી (૨) સહજ મુક્ત પ્રભુતા હૈ ન્યારી,
હોય સહજ નિર્મુક્ત, નિજાનંદ રસવેદન હારા. તીન ભુવન.....
સબ ધર્મોકા.....

ઈન્દ્રિય જ્ઞાન તે જ્ઞાન નથી.

અહો નિરપેક્ષ રહ્યા (૨) સહજ વિશ્વ ઉપર તૈરા (૨)
સહજ અકારણ સહજપને હી, હૈ તારણહાર. ત્રીન ભુવન.....
સબ ધર્મોકા.....
સહજપને હી વર્તે જ્ઞાન (૨) સહજપને હી હોવે ધ્યાન (૨)
એસી હી કોઈ અદ્ભૂત મહિમા, સો પાવે પારા. ત્રીન ભુવન.....

*

આધ્યાત્મિક ભજન - ૫૦

આત્મા હી જીવન ધર્મોકા, આનંદ હી જીવન ધર્મોકા,
આત્મા હૈ જ્ઞાન સ્વરૂપ સદા, બસ જ્ઞાન હી જીવન ધર્મોકા.
આત્મા હૈ નિર્બંધ સ્વરૂપ સદા, નિર્બંધ હી જીવન ધર્મોકા.
આત્મા હૈ નિષ્કર્મ સ્વરૂપ સદા, નિષ્કર્મ હી જીવન ધર્મોકા.
આત્મા હૈ નિષ્પાપ સ્વરૂપ સદા, નિષ્પાપ હી જીવન ધર્મોકા.
આત્મા હૈ નિર્દ્વંદ્ સ્વરૂપ સદા, નિર્દ્વંદ્ હી જીવન ધર્મોકા.
આત્મા હૈ નિર્ગ્રંથ સ્વરૂપ સદા, નિર્ગ્રંથ હી જીવન ધર્મોકા.
આત્મા હૈ નિર્ભાર સ્વરૂપ સદા, નિર્ભાર હી જીવન ધર્મોકા.
હૈ સહજ તૃપ્ત આત્મ સ્વભાવ સદા, મંગલમય જીવન ધર્મોકા,
લોકોત્તમ આત્મ સ્વભાવ સદા, આદર્શ હૈ જીવન ધર્મોકા.

*

પરસતાવલંબી જ્ઞાન મોક્ષમાર્ગને સાધતું નથી.

આધ્યાત્મિક ભજન - ૫૧

તર્જ:- મુઝે હૈ સ્વામી.

શાશ્વત (કારણ) પરમાતમ્ ક્ષણ ક્ષણ ભાઉં સુખકાર,
નિજ ચૈતન્ય વિલાસમયી, પ્રભુ સમયસાર અવિકાર ॥ ટેક

સહજ ચતુષ્ઠય સે સનાથ, નિજ વૈભવ અપરંપાર,
પરમ અખંડિત ગુણમણિમંડિત, તીન ભુવનમૈં સાર.

કારણ પરમાતમ્.....

નિત્ય નિરંજન એકરૂપ ધ્રુવ, જિસમેં હો ન વિકાર,
અંતરમેં પ્રત્યક્ષ વિરાજે, સાચા તારણહાર.

કારણ પરમાતમ્.....

ઉછલ રહી સર્વાંગ અલૌકિક, શક્તિયાં અપરંપાર,
નહીં હીનતા નહીં દીનતા, નહીં જિસમેં સંસાર,

કારણ પરમાતમ્.....

અદ્ભૂત તૃપ્તિ નિજમેં પાઈ, ચાહ ન રહી લગાર,
હો સહજ સ્વરૂપ મગ્નતા, તિષ્ઠું મુકિત મંઝાર.

કારણ પરમાતમ્.....

*

હું પરને જાણું છું એમ માનવું તે મિથ્યાત્વ છે.

આધ્યાત્મિક ભજન-૫૨

આતમા આતમા આતમા રે અહો અદ્ભૂત ચિદાનંદ આતમા.
જેને દેખતા થઈશ પરમાત્મા રે અહો અદ્ભૂત ચિદાનંદ આતમા.
ભૂલમાં ભૂલમાં ભૂલમાં રે તારી ચિદાનંદ વસ્તુને ભૂલમાં,
પરને પોતાનું તું માનમાં રે. અહો અદ્ભૂત.....
તારામાં શાંતથા, ધર્માત્મા જીવથા,
સ્વરૂપ બહારનું ભ્રમમાં રે. તારી ચિદાનંદ.....
સમ્યક્ દષ્ટિ થઈ ભૂલ મટાડી,
જ્ઞાન સ્વરૂપે તું સ્થિરથા રે. અહો અદ્ભૂત.....
આનંદનો દરિયો જ્ઞાન સ્વરૂપી,
ઉછળે એમાં તું મગ્ન થારે. અહો અદ્ભૂત.....
આવી ગયો છે અવસર અહો,
શાંત સ્વરૂપે તું લીન થારે. અહો અદ્ભૂત.....

*

આધ્યાત્મિક ભજન-૫૩

રાગ:- તન ડોલે મન ડોલે.

સમયસાર અવિકાર પ્રભુ, નિર્વિકલ્પ નિજ માંહી રહૂં.
નિજ શુદ્ધાત્મ સ્વરૂપ દિખાયા, ક્રિયા પરમ ઉપકાર પ્રભુ. (૨)
રંગ રાગ ભેદોસેં ન્યારા, દેખન જાનનહાર, પ્રભુ. ॥ ટેક ॥
નિર્વિકલ્પ નિજ માંહી રહૂં,
સહજ મુક્ત પ્રભુ સહજ વ્યક્ત પ્રભુ,
પ્રભુતાકા નહીં પાર પ્રભુ.

આત્મ દ્રવ્ય સદા નિષ્ક્રિય છે.

- જ્ઞાનમાત્ર ભી અનેકાંતમય શક્તિયા અપરંપાર, પ્રભુ. ॥ ૧
કયા છોડું કયા ગ્રહણ કરું? ધ્રુવ સહજ પૂર્ણ અવિકાર પ્રભુ.
અંતરમેં હી અવિધિન્ન ઝરતી, અદ્ભૂત આનંદ ધાર. પ્રભુ. ॥ ૨
સ્વાશ્રય સે હી પ્રગટ હુઆ હૈ, સામ્યભાવ સુખકાર પ્રભુ,
કાલ અનંત રહૂં નિજ મેં હી, પાઈ તૃપ્તિ અપાર પ્રભુ. ॥ ૩
સહજ હોય નિર્ગ્થ દશાભી શિવ સ્વરૂપ શિવકાર પ્રભુ,
પરભાવોં કી યાહ ન કિંચિત, પાયા નિજ પદ સાર પ્રભુ. ॥ ૪
જગી આત્મ સચિ હુઈ પ્રતીતિ, તિષ્ઠું મુક્તિ મંઝાર પ્રભુ.
હે આસન્ન ઉપકારી જિનવર, સહજ નમન અવિકાર પ્રભુ. ॥ ૫

*

આધ્યાત્મિક ભજન -૫૪

જ્ઞાયક તો બસ જ્ઞાયક હૈ ।ટેક।।

- સ્વયં સિદ્ધ શાશ્વત પરમાતમ્..... જ્ઞાયક.....
અહો અતીન્દ્રિય જ્ઞાનાનંદમય..... જ્ઞાયક.....
રાગાદિક ભાવો સે ન્યારા,..... જ્ઞાયક.....
નિત્ય નિરંજન ચેતન મૂરતિ..... જ્ઞાયક.....
અકૃત્રિમ ભગવાન વિશ્વમેં..... જ્ઞાયક.....
ઉપમા જિસકી નહીં દિખાવે..... જ્ઞાયક.....
કર્તા નાહી ભોક્તા નાહી..... જ્ઞાયક.....
ધ્રુવ પરમેશ્વર પરમ પ્રભુ..... જ્ઞાયક.....
જ્ઞાયક નહીં જ્ઞેયોકા જ્ઞાયક..... જ્ઞાયક.....
ભેદ નહીં જ્ઞાયકકા જ્ઞાયક..... જ્ઞાયક.....
વયનાતીત વિકલ્પ અગોચર..... જ્ઞાયક.....
નિર્વિકલ્પ આહલાદરૂપ પ્રભુ..... જ્ઞાયક.....

પરિણામ થવા યોગ્ય થાય છે.

દ્રવ્ય હૈ જ્ઞાયક, પર્યાય જ્ઞાયક..... જ્ઞાયક.....
ધ્યેય હૈ જ્ઞાયક, જ્ઞેય હૈ જ્ઞાયક..... જ્ઞાયક.....
ભેદ નહિં કુછભી દિખલાવે..... જ્ઞાયક.....
સ્વયં સ્વયં મેં તૃપ્ત સહજ હી..... જ્ઞાયક.....
સ્વયં સદા કૃતકૃત્ય સહજ હી..... જ્ઞાયક.....

*

આધ્યાત્મિક ભજન-૫૫

કોઈના રોકનહાર મુક્તિ મારગમેં (૨)

સ્વાનુભૂતિ હૈ દ્વાર મુક્તિ મારગ મેં. (૨)

હેં શક્તિ અપરંપાર નિજ શુદ્ધાતમ મેં..... કોઈ ન રોકનહાર.....
ચેતન નિજ શક્તિ કો ભૂલા, પ્રાપ્ત પરિણતિ મેં હી ફૂલા,
નિજ હિત સમજ ન પાયા મૂલા, ભવભવ ભટક રહા ભવ જૂલા.
અવસર અબ હી સુખકાર, લગ શિવ મારગમેં.....
કોઈ ન રોકનહાર.....

શ્રી ગુરુ બાર બાર સમજાવે, સત્ય તત્ત્વકા મર્મ બતાવે,
સ્વપર ભેદ વિજ્ઞાન કરાવે, ભૂલી શિવકી રાહ બતાવે,
કર તૂં પ્રીતિ હિતકાર, મુક્તિ મારગ મેં.....
કોઈ ન રોકનહાર.....

આતમ હૈ શાશ્વત પરમાતમ્ ભૂલ સ્વયં બનતા બહિરાતમ,
કર પ્રતીતિ હો અન્તર આતમ હોય લીન પ્રગટે પરમાતમ.
બહિરાતમ તજો દુઃખકાર મુક્તિ મારગ મેં.....
કોઈ ન રોકનહાર.....

જ્ઞાન ભાવકા સ્વાદ જુપાવે, ફિર રાગાદિક નહીં સુહાવે,
નિજ પુરૂપાર્થ સહજ રહ જાવે, કર્માદિક ખુદ નિર્જર જાવે.
પાવે શાન્તિ અપાર મુક્તિ મારગ મેં.....
કોઈ ન રોકનહાર.....

વ્યવહારના નિષેધથી પાત્રતા પ્રગટ થાય છે.

ધન્ય મુનિદશા હૈ અવિકારી, પ્રચુર સ્વસંવેદન સુખકારી,
શુક્લ ધ્યાનક્રી અગ્નિ પ્રજારી, ભસ્મ હોમ તબ કર્મ વિકારી,
સિદ્ધાલય તિષ્ઠાય શિવ સુખ સાગર મેં.....
કોઈ ન રોકનહાર.....

*

આધ્યાત્મિક ભજન-૫૬

અવિનાશી આત્મ મહલ ચૈતન્ય પ્રકાશમયી,
તહોં શાશ્વત વાસ રહે, ચૈતન્ય વિલાસમયી. 11

આનંદ આનંદ ઉછલે, સર્વાંગ પ્રદેશો મેં, ૧
અદ્ભૂત તૃપ્તિ મિલતી, અપને હી અંતર મેં,
અદ્ભૂત આતમ વૈભવ દીખે, ચૈતન્યમયી..... અવિનાશી.....

કરના કુછ કભી નહીં, પરિપૂર્ણ સ્વયં મેં હી ૨
ઉપજે વિનશે પરિણતિ, સ્વયમેવ સ્વયં મેં હી,
ધ્રુવ જ્ઞાયક તો ધ્રુવ હી, રહતા પ્રભુ જ્ઞાયક હી..... અવિનાશી.....

જબ ભેદજ્ઞાન જગતા, ધ્રુવ જ્ઞાયક દષ્ટિ હો, ૩
પક્ષાતિકાંત સહજહી, શુદ્ધાતમ્ અનુભવ હો,
અનુભૂતિમેં આવે સહજહી, અનુભૂતિમયી..... અવિનાશી.....

કાપાયિક ભાવ મિટે, વૈરાગ્ય સહજ પ્રગટે, ૪
ભવ ભવ કે બંધન ક્રી, આપદ ક્ષણ મેં વિઘટે,
જ્ઞાતા જ્ઞાતા હી રહેં, નિત પરમાનંદમયી..... અવિનાશી.....

નિર્ગથ દશા હોવે મંગલમય સંવેદન ૫
પરિણતિ વિજ્ઞાનઘનં હો શ્રેણી આરોહણ
નિષ્કર્મ નિરામય હો તિષ્ઠે ફિર મુક્તિ મહીં 11

*

પ્રમાણથી બહાર જવું નહિં ને પ્રમાણમાં અટકવું નહિં.

આધ્યાત્મિક ભજન-૫૭

પરમ પ્રભુ અવિકાર નિત જયવંત લખૂ,
કર્તૃત્વ નહીં ઉપજાય જ્ઞાતા રૂપ રહૂં,
અહો સમયકાસાર નિત જયવંત લખૂં,
ચિદાનંદ પદ સાર નિત જયવંત લખૂં,
ધ્રુવ પરમાતમ્ સાર નિત જયવંત લખૂં,
શિવ સ્વરૂપ શિવકાર નિત જયવંત લખૂં,
અનુભૂતિ સ્વરૂપ ભગવાન નિત જયવંત લખૂં,
શાશ્વત પ્રભુતાવાન નિત જયવંત લખૂં,
સહજ સ્વરૂપ ગુણખાન નિત જયવંત લખૂં,
નિરાવરણ નિજ રૂપ નિત જયવંત લખૂં,
મંગલમય ગુણ ભૂપ નિત જયવંત લખૂં,
આનંદ અપરંપાર નિત જયવંત લખૂં,
સહજ હી તૃપ્ત રહૂં નિત જયવંત લખૂં,

*

આધ્યાત્મિક ભજન-૫૮

ક્ષણ ક્ષણ ભાવું રે કારણ (જ્ઞાયક) પ્રભુકો,
ક્ષણ ક્ષણ ધ્યાવું રે શાશ્વત પ્રભુકો.
ચૈતન્ય વિલાસ રૂપ આતમ પ્રભુકો, જ્ઞાનાનંદમય કારણ પ્રભુકો,
પરમાનંદમય સહજાનંદમય, ક્ષણ ક્ષણ.....
ભાવાન્તરોં સે ન્યારા પ્રભુ, સચ્ચિદાનંદ અવિકાર, પ્રભુ
ત્રીન ભુવનમેં સાર પ્રભુ
શાશ્વત ગુણ ભંડાર પ્રભુ, ક્ષણ ક્ષણ ભાવું રે..... ૧

સાત વ્યસન કરતાં પણ મિથ્યાત્વ મહાપાપ છે.

અદ્ભૂત મહિમાવંત પ્રભુ,
અકૃત્રિમ ભગવંત પ્રભુ,
પરમ સમાધિરૂપ પ્રભુ,
સ્વયં સિદ્ધ શિવ ભૂપ પ્રભુ, ચૈતન્ય વિલાસ..... ૨

સુખ સાગર ગુણ આગર પ્રભુ,
ચૈતન્ય સૂર્ય ઉજાગર પ્રભુ,
નહીં ગ્રહે પરભાવ પ્રભુ,
નહીં તજે નિજભાવ પ્રભુ,
અહો અકર્તા જ્ઞાતા પ્રભુ,
અનંત ચતુષ્ટય દાતા પ્રભુ,
ભવિજન કો સુખદાતા પ્રભુ કો..... ક્ષણ ક્ષણ.....

ધ્યેય શ્રેય શ્રદ્ધેય એક હૈ,
પરમ જ્યોતિ, પરિપૂર્ણ શુદ્ધ હૈ,
જ્ઞાનમૂર્તિ મંગલ સ્વરૂપ હૈ,
સમયસાર આનંદરૂપ હૈ,..... ક્ષણ ક્ષણ.....

કર્તા નહીં કારિયતા નહીં હૈ,
કર્તાનુમંતા પ્રભુ નહીં હૈ,
લેના દેના નહીં કિસીસે,
નિરાવરણ ધ્રુવ પ્રભુતા વિલસે..... ક્ષણ ક્ષણ.....

*

સ્વ દ્રવ્યાઓ સુગતિ પર દ્રવ્યાઓ દુગતિ.

આધ્યાત્મિક ભજન-૫૯

એકાકી મંગલમય નિજ એકત્વ રૂપ નિત ધ્યાઉં,
નિજ મેં હી પરિપૂર્ણ તૃપ્ત કુછ નહીં અપેક્ષા લાઉં.
જગત કહે ચાહે કુછ ભી પર હો નિશંક નિજ અનુભવ,
ધ્યેય રૂપ કા ધ્યાન રહે, ફિર દિખે નહીં યે ભી ભવ.
હોકર નિર્ભય નિરભિલાષ, નિજમેં નિજ પ્રભુતા પાઉં. ૧

શ્રી ગુરુકા ઉપદેશ સ્વાનુભવમેં પ્રત્યક્ષ લખાયા,
નવ તત્વોંસે ભિન્ન એક ભૂતાર્થ સ્વરૂપ સુહ્યાયા.
પરમ શુદ્ધ ઉદ્યોતમાન, ચિન્મય જ્ઞાયક હી ભાઉં. ૨

પરમેં વ્યર્થ ભટકતા થા, નિજ મેં હી હુઆ નિહાલ,
જોયોંસે નિરપેક્ષ જ્ઞાનકા, અનુભવ હુઆ ખુશાલ.
નિર્વિકલ્પ જ્ઞાયકમેં તન્મય, જ્ઞાનનહાર રહાઉં. ૩

કર્તા હો તો હોય ભલે હી, હોય અકર્તા ચાહે,
ચિત્ સ્વરૂપતો ચિત્સ્વરૂપ, પક્ષાતિકાંત દિખલાવે,
સંવર નિર્જરા મુક્તિ પ્રગટ હો, જ્ઞાતા સહજ રહાઉં. ૪

*

આધ્યાત્મિક ભજન-૬૦

મેં હૂં શુદ્ધાતમ્ સહજ પરમાતમ્. ॥

નિત્ય શુદ્ધ સહજ બુદ્ધ, જ્ઞાનાનંદધન પરિશુદ્ધ.
ગુણ અનંત કી ખાન, અહો મહિમા મહાન. મેં હૂં.....

કર્મ રાગાદિક સે ભિન્ન, પર્યાય ભેદોંસે ભી ભિન્ન.
અહો અકર્તા અનૂપ, નિત્ય (સહજ) જ્ઞાતા સ્વરૂપ. મેં હૂં.....

છૂટે દુર્વિકલ્પમય પક્ષ, હોતે શુદ્ધાતમ્ કા લક્ષ,
સહજ જ્ઞાનમેં પ્રત્યક્ષ, અનુભવતે સુખ પાવે દક્ષ. મેં હૂં.....

પગ મુક્તાં પાપ છે અને જોતાં ઝેર છે.

दुःख विराधनका परिणाम आराधन से हो शिवधाम,
कारण परमात्म सुखधाम, निर्मल अकृत्रिम भगवान्. मैं हूँ.....
जगमें सर्वोत्तम यिद्रूप, मंगलमय है शरण अनूप,
धर्म अरु शुद्ध ध्यानका ध्येय, ज्ञायक स्वयं सद्दृश ही ज्ञेय.
मैं हूँ शुद्धात्म..... सद्दृश परमात्म.

*

आध्यात्मिक भजन-६१

प्रभुताका कोष्ठ पार नहीं (२)
आत्मन् अंतर में निहार, तेरी प्रभुताका कोष्ठ पार नहीं, ॥
ज्ञान सिंधुमें शक्ति अनंता उछल रही है ज्ञानमयी, १
विदानंद, यैतन्य, यक्यती, वैभवका कोष्ठ पार नहीं.
प्रभुताका.....

नहि किसीका कार्य आत्मा, नहि किसीका कारण है, २
लेना देना नहि कभी कुछ, दुर्विकल्प व्यापार नहीं.
प्रभुताका.....

सम्यक् दर्शन ज्ञान यरित्र शुद्धात्म आश्रय से प्रगटे, ३
आत्म आराधन का इल मुक्ति, महिमा का कोष्ठ पार नहीं
प्रभुताका.....

है स्वाधीन अभंड प्रतापी स्वयं सिद्ध शाश्वत भगवान्, ४
पूर्ण स्वयं ही तृप्त स्वयं ही है जिसमें संसार नहीं.
प्रभुताका.....

सद्दृशनंदमय परमानंदमय ज्ञानानंदमय शुद्धात्म, ५
नित्यानंदमय, पूर्णानंदमय, आनंदका कोष्ठ पार नहीं.
प्रभुताका.....

*

मैं तो येतन विदानंद यिद्रूप हूँ.

આધ્યાત્મિક ભજન-૬૨

જ્ઞાયકમય લોક અહો જ્ઞાયક હી દિખાતા હૈ,
સર્વાંગ સુ આનંદમય, પ્રભુ એક દિખાતા હૈ. ॥ જ્ઞાયક.....
મહાતત્ત્વ એક હી હૈ, ચિન્માત્ર અહો નિષ્ક્રિય,
સક્રિય નિષ્ક્રિય છૂટા નિષ્ક્રિય હી દિખાતા હૈ. જ્ઞાયક.....
પર્યાય રહે બાહર, વ્યતિરેકપના ધરતી,
નાના ગુણભેદ નહીં, નિર્ભેદ દિખાતા હૈ. જ્ઞાયક.....
ધ્રુવરૂપ અહો જ્ઞાયક, અનુભવ ભી જ્ઞાયકમય,
કર્તા કર્મ અનન્ય હુઆ, જ્ઞાતા હી દિખાતા હૈ. જ્ઞાયક.....
સબ નિજ નિજ રૂપ રહે, નહીં કુછ ભી પ્રયોજન હૈ,
નિજમેં પરિપૂર્ણ સદા, શિવરૂપ દિખાતા હૈ. જ્ઞાયક.....
નહિ ગ્રહણ-ત્યાગ કુછ ભી, અપોહક તો અપોહક હી,
પરિશુદ્ધ નિજાનંદમય, દષ્ટા હી દિખાતા હૈ. જ્ઞાયક.....
અક્ષુણ વૈભવ ધરતા, નિહાલ સદૈવ રહું,
ચિદ્રૂપ તો ચિદ્રૂપ હી, ચિદ્રૂપ દિખાતા હૈ. જ્ઞાયક.....

*

આધ્યાત્મિક ભજન-૬૩

જ્ઞાનમય હો ચેતન તોંહે જગસે કહા કામ,
મોક્ષ તેરી મંજિલ હૈ, ધ્રુવ તેરા ધામ. ॥
પલ પલ કી ભૂલ તુઝે, પલ પલ રૂલાએ, ૧
ભવ ભવમેં ભટકા કે, દુઃખ હી દિલાએ,
અબ સદ્ગુરુકી વાણીકી સુનો આતમરામ.
મોક્ષ તેરી મંજિલ હૈ ધ્રુવ તેરા.....

ધ્યેય જ્ઞેયની મૈત્રી થતાં અનુભવ થાય છે.

જગતમેં તેરા કોઈ નહીં હૈ સહારા, ૨
કર કર મમત્વ દુઃખ પાયા અપારા,
ફિરભી તું કરતા કર્યો ઉન્હીમેં મુકામ.
મોક્ષ તેરી મંઝિલ હૈ.....

બાહર મેં તેરા કોઈ નહીં હૈ સહારા, ૩
તુઝ મેં અત્યંતાભાવ સબકા અપારા,
ફિર કર્યો તું નિજકો માને ઉનસે મહાન.
મોક્ષ તેરી મંઝિલ હૈ.....

ચેતન સ્વયં હી સુખકા નિધાન હૈ,
દુઃખકા કારણ તુઝે તેરા અજ્ઞાન હૈ,
'મેં તો પ્રભુ સુખમય હું' ઐસા કર ધ્યાન.
મોક્ષ તેરી મંઝિલ હૈ.....

સોચ તજ કેવલ પર્યાયહી સમલ હૈ,
દિવ્ય અંતસ્તત્વ શુદ્ધ શાશ્વત અમલ હૈ,
ભવ્ય અબ તો આશ્રય લે ધ્રુવકા અભિરામ.
મોક્ષ તેરી મંઝિલ હૈ.....

મંઝિલકો પાનેકા હરદમ યતન હો,
મુક્તરૂપ પ્રભુતાકી પ્રતિક્ષણ લગન હો,
શીઘ્ર હી મિલેગા તુઝે શાશ્વત શિવધામ.
મોક્ષ તેરી મંઝિલ હૈ.....
જ્ઞાનમય હો ચેતન.....

*

વ્યવહાર નય અભૂતાર્થ દર્શીત શુદ્ધ નય ભૂતાર્થ છે.

આધ્યાત્મિક ભજન-૬૪

ધન્ય ધન્ય આનંદકા ધામ હૈ,
આનંદકા ધામ અહો આનંદકા ધામ હૈ. ધન્ય ધન્ય.....

શક્તિયાં અનંત દેખો, આત્મા મેં ઉછલે
આત્માકી સમઝસે, ઉલઝન સબ સુલઝે,
અહો આત્મજ્ઞાનમેં હી સર્વ સમાધાન હૈ,
આનંદકા ધામ હૈ.....અહો

સિદ્ધ ભગવંત કે સમાન હી હૈ આત્મા,
જ્ઞાતા સ્વભાવ સે હી સહજ પરમાત્મા,
આત્માકે આશ્રય સે મિલે શિવધામ હૈ.
આનંદકા ધામ હૈ.....અહો

સમ્યક્ દરશ અહો આતમકા દર્શન,
જાનો સુજ્ઞાન શુદ્ધ આતમકા અનુભવ,
લીનતા હૈ ચારિત્ર, સુ તપ વિશ્રામ હૈ.
આનંદકા ધામ હૈ.....અહો

આતમાહી ધ્યેય હૈ, આતમાહી ધ્યાન હૈ,
આતમાહી ધ્યાતા હૈ, આતમા ભગવાન હૈ,
ઉપાદેય આતમાહી, સર્વ ગુણ નિધાન હૈ.
આનંદકા ધામ હૈ.....અહો

*

નિશ્ચય નયાશ્રિત મુનિવરો પ્રાપ્તિ કરે નિર્વાણની.

आध्यात्मिक भजन-रूप

ज्ञायक, ज्ञायक, ज्ञायक, ज्ञायक, ज्ञायक, ज्ञायक.
सहज सहज सहज, सहज रूप ज्ञायक.
अेक अेक सहज अेक यिन्मात्र अेक ज्ञायक,
शुद्ध शुद्ध सहज शुद्ध, शुद्ध शुद्ध ज्ञायक.
ध्रुव ध्रुव सहज ध्रुव, मैं अेक ध्रुव ज्ञायक.
तृप्त तृप्त सहज तृप्त, मैं हूं अेक ज्ञायक.
पूर्णा पूर्णा सहज पूर्णा, पूर्णरूप ज्ञायक.
मुक्त मुक्त सहज मुक्त, सदा मुक्त ज्ञायक.
प्रभु प्रभु सहज प्रभु, स्वयं प्रभु ज्ञायक.
विभु विभु सहज विभु, सहज विभु ज्ञायक.
ज्ञायक, ज्ञायक, ज्ञायक, ज्ञायक, ज्ञायक, ज्ञायक.

*

आध्यात्मिक भजन-रहस्य

हे उपादेय तिहुँलोक में अकेलो शुद्धात्म,
अकेलो शुद्धात्म ध्रुवरूप शुद्धात्म. हे उपादेय तिहुँ.....
यिन्मात्र शुद्धात्म, यिन्मय हूं शुद्धात्म, १
निरपेक्ष ज्ञाता रूप, निरुपाधि शुद्धात्म..... हे उपादेय तिहुँ.....
पर्यायो से भिन्नजो. नहीं गुणभेद दिभाय, २
अहो अभेदानंदमयी, ज्ञायक प्रभु दर्शाय,
हे उपादेय तिहुँ.....
हे हेय सब बहितत्व, उपादेय शुद्धात्म, ३
यिन्मात्र शुद्धात्म यिन्मय हूं शुद्धात्म..... हे उपादेय तिहुँ.....

व्यवहार नय अे रीत ज्ञान निषिद्ध निश्चय नय थकी.

પ્રીતિ અપ્રીતિ જહાં નહીં, બંધ ન મોક્ષ દિખાય, ૪
અભેદ અનુભવ આવતો, શિવ સ્વરૂપ કહલાય, ૫
ચિન્માત્ર શુદ્ધાતમ્, ચિન્મય હૈ શુદ્ધાતમ્, હૈ ઉપાદેય.....
હું નિશલ્ય નિર્ઘ્ન પ્રભુ, અનુપમ રૂપ મહાન, ૬
નિત્ય શુદ્ધ ચૈતન્યમય, પરમ વિભવ ક્રી ખાન,
નિર્દોષ શુદ્ધાતમ્, નિરાગ શુદ્ધાતમ્, હૈ ઉપાદેય.....
અશરીરી અચ્યુત અહો વિશ્વ ઉપર તૈરાય, ૭
તીન લોક યુગમણી, પંચમભાવ સુહાય,
ચિન્માત્ર શુદ્ધાતમ્ ચિન્મય હૈ શુદ્ધાતમ્. હૈ ઉપાદેય.....
અરસ કહા ફિરમી, અહો પરમ સરસ ચિદ્રૂપ, ૮
જ્ઞાનાનંદ છલકાય હૈ, તૃપ્ત રૂપ દિખલાય,
નિત સમયસાર, શિવભૂપ હૈ અકેલો શુદ્ધાતમ્. હૈ ઉપાદેય.....

*

પ્રભુ પ્રણામ-૬૭

રાગ:- પ્રભુ ભજકે.....

પ્રભુ વારંવાર પ્રણામ કરું, નિજ જ્ઞાયક મેં હી મગ્ન રહું,
પરિજન કી કુછ ભી નહીં સુનૂ, કુછ નહીં કિસીસે કભી કહું,
સબ દ્રવ્યોં કો અપને અપને મેં સ્વયં પૂર્ણ હી મેં દેખું.
પરમ પ્રતાપી સહજ અખંડિત, નિજકો જ્ઞાયક પ્રભુ દેખું,
સંકલ્પ વિકલ્પ સુ ભિન્ન રહે, બસ નિર્વિકલ્પ જ્ઞાયક દેખું.
પર જ્ઞેય ભલે પ્રતિભાસન હો, પર અહો માત્ર જ્ઞાયક દેખું.
જ્ઞાયક હી હોવે કેન્દ્ર બિંદુ, હર હાલતમેં જ્ઞાયક દેખું.....
પ્રભુ વારંવાર.....

આસ્રવો અશુચિ છે, વિપરીત છે.

જ્ઞાયક હી પ્રભુ જ્ઞાયક હી ગુરુ, અરૂ ધર્મ મયી જ્ઞાયક દેખું,
મેં દ્રવ્ય રૂપ જ્ઞાયક દેખું, ગુણ પર્યાય ભી જ્ઞાયક દેખું,
મેં ધ્યેય રૂપ જ્ઞાયક દેખું, શ્રદ્ધેય રૂપ જ્ઞાયક દેખું,
મેં જ્ઞેય રૂપ જ્ઞાયક દેખું, મૈ જ્ઞાનમય જ્ઞાયક દેખું,
પરભાવ શૂન્ય જ્ઞાયક દેખું, નિજ ભાવ પૂર્ણ જ્ઞાયક દેખું,
આકુલતા કિંચિત નહીં રહે, આહવાદ રૂપ જ્ઞાયક દેખું,
નહિ ભેદ દિખે કુછભી અબતો, નિર્ભેદ સદા જ્ઞાયક દેખું,
જ્ઞાયકમય હી પરિણમનરૂપ ધ્રુવરૂપ સદા જ્ઞાયક દેખું,
નહિ ગ્રહણ ત્યાગ કા ભાવ રહે, આદાન પ્રદાન શૂન્ય દેખું,
નિર્લિપ્ત વિમલ જ્ઞાયક દેખું, નિષ્કર્મ સદૃજ જ્ઞાયક દેખું,
યહ શુદ્ધ પ્રવાહ અનંત બહે, જ્ઞાયક મેં હી સંતૃપ્તિ રહે.

*

આધ્યાત્મિક ભજન - ૬૮

રાગ:- જ્યોત સે જ્યોત.....

જ્ઞાનકા જ્ઞેય બનાતે ચલો, સમતા ભાવ બદાતે ચલો. ।
માર્ગમેં આવે સંકલ્પ વિકલ્પ, સબકોહી પરમેં ખપાતે ચલો. ॥

સચ્ચે દેવ, ગુરુ, જિન આગમ, પ્રયોજનભૂત તત્ત્વ પરખો,
શુદ્ધ નિરંજન આત્મ સ્વરૂપ, સચ્ચિદાનંદ પ્રભુ નિરખો.
સ્વાતમમેં દષ્ટિ લગાતે ચલો..... (૨) ૧

વસ્તુ ન કોઈ ઈષ્ટ અનિષ્ટ, રાગ અરૂ દ્વેષ મિટાવો,
અત્યંતાભાવ સદા હી પરમેં, વ્યર્થ ન દોષ લગાઓ.
સ્વપર વિવેક જગાતે ચલો..... (૨) ૨

ભગવાન આત્મા પરમ પવિત્ર પદાર્થ છે.

- मैं ज्ञायक पर ज्ञेय है मेरे परमें ज्ञान वहाया,
नहीं अभी तक शुद्ध निजतम, ज्ञानका ज्ञेय बनाया।
निज में ही निज को लगाते यलो..... ३
- जब उपयोग न ठहर सके तब, आत्म भावना करना,
शक्ति अनंत निज में विचारी, अति उछाड़ उर धरना।
निज में ही पुनि पुनि रमाते यलो..... ४
- बाधाओं को नहीं निरभना, ये भुट ही इट जाये,
पुन्य प्रलोभन में नहीं इंसना, ये गति गति भटकाये,
पुरुषार्थ सम्यक् बढ़ाते यलो..... ५
- मोडीजन बहु भरमावेंगे, छनकी बात न सुनना,
कौन कर सका परको राज, व्यर्थ विकल्प न करना,
शिवपथ में यरझ बढ़ाते यलो..... ६
- पर्यायो में अटक न जाना, ये तो आनी जानी,
छनते बिन्न स्वच्छ चिन्मूर्ति, निश्चय सिद्ध समानी,
सङ्गानंद बढ़ाते यलो..... ७
- ज्ञानका ज्ञेय बनाते.....

*

आध्यात्मिक भजन - ६८

मेरे ज्ञायक मेरे भगवन मेरे येतनराम,
तुं ही है अस अेक शरणा, तुं ही तारनहार.
मैं ही ज्ञायक, मैं ही भगवन, मैं ही येतनराम,
मैं ही हूँ अस मेरा शरणा, मैं ही जाननहार.
मेरे ज्ञायक, मेरे भगवंन, मेरे येतनराम. ॥
पूर्णा हूँ मैं स्वयं से ही, तृप्तिका आधार, ।
हुं निरालंबी सदा मैं, हुं सदा निष्काम. ॥
मैं नहिं जानुं रे परको, जानुं रे ज्ञायकभाव, ।
मेरे ज्ञान में ज्ञायक ही है, स्वयं जाननहार. ॥

श्रेयं निरावलंबन आत्म द्रव्य, तेवो निरावलंबन जिन देह.

હે અનાદિ સે જ્ઞાનકા, સ્વપર પ્રકાશક સ્વભાવ,
જ્ઞાન મેં જ્ઞાયક હૈ તન્મય, પરકા ભી પ્રતિભાસ. ॥
પર અનાદિ સે હી, પર પ્રતિભાસ કા વિશ્વાસ, ।
નાહિ જાના એક ક્ષણ ભી, જ્ઞાત જ્ઞાયક સાર. ॥
આજ તો સૌભાગ્ય સે, મોહે મિલે ગુરુ કહાન, ।
જ્ઞાયક ધારા સે દર્શાયા, જ્ઞાયક કા ભંડાર. ॥
જ્ઞાત હોતે જ્ઞાયક પ્રભુ કો, જાનો રે નિર્ભાત, ।
મેં સ્વયં યહ જ્ઞાયક પ્રભુ હું, ઐસા હોવે ધ્યાન. ॥
મેરે જ્ઞાયક.....

દેખ કૈસા હૈ યહો આનંદ અપરંપાર, ।
આનંદ આનંદ હૈ ચિદાનંદ આનંદ અપરંપાર. ॥
આનંદ મેં યહ મગ્ન હૃદય કરે ગુરુ કો પ્રણામ, ।
અહો! ગુરુ તેરી કૃપાસે, દિખતા નહીં સંસાર. ॥
અહો! ગુરુ તેરી કૃપાસે, મિટ ગયા સંસાર. ॥

*

આધ્યાત્મિક ભજન - ૭૦

ચિદ્રૂપ હું, ચિદ્રૂપ હું, મેં ચિદાનંદ ચિદ્રૂપ હું ॥ ટેકા ॥
બંધા નહીં હું મુક્ત ન હોના, સહજ હી મુક્ત સ્વરૂપ હું.
મેં ચિદાનંદ.....

હે સ્વાધીન અખંડિત પ્રભુતા, સ્વયં સિદ્ધ શિવ ભૂપ હું, ।
મેં ચિદાનંદ.....

મમ્ આશ્રયસે મંગલ પ્રગટે, શાશ્વત મંગલ રૂપ હું, ।
મેં ચિદાનંદ.....

સર્વોત્કૃષ્ટ મહા મહિમામય, તિહું જગ માંહી અનૂપ હું,
રાગાદિ ભાવોંસે ન્યારા, નિત્ય ચેતના રૂપ હું,
મુક્તિ સાધ્ય રત્નત્રય સાધન, મેં નિત ધ્યેય સ્વરૂપ હું,
અહો પરમ નિરપેક્ષ જ્ઞાનમયી અકૃત્રિમ પ્રભુ રૂપ હું,
વચનાતીત વિકલ્પ શૂન્ય મેં પરમાનંદ રસકૂપ હું.....
મેં ચિદાનંદ.....

ઇન્દ્રિય જિણીતા તે જિતેન્દ્રિય જિન છે.

आध्यात्मिक भजन - ७१

तर्ज:- मेरे गीत अमर कर दो.....

प्रभु! स्वाश्रित ज्वन हो, स्वानुभवमय ज्वन हो.
निस्पृह निरपेक्ष सहज मंगलमय ज्वन हो ॥
दुर्भोगोमें इंसर ज्वन अनंत जोये, १
तृप्ति न मिली क्षणभर, दुःख के ही बीज जोये ।
धिक् विषय-कषायों को, निवृत्तिमय ज्वन हो ॥
जूठी मृगतृष्णा सब, दुःखमय परकी आशा, २
आशा तृष्णा से ही हो यहुँगति में वासा ।
अनुबंध नहीं कोछ संतोषी ज्वन हो ॥
विभु! भव भव की पीडा, अब नही सही जाती, ३
प्रभुतामय थिरतामय, तव शान्तदशा भाती ।
ध्रुवदृष्टि शुद्धोपयोग, पुरुषार्थी ज्वन हो ॥

*

आध्यात्मिक भजन - ७२

प्रभु मैं ज्ञायक रूप केवल ज्ञानद्वारा रे,
सहजरूप ध्रुवधाम, शाश्वत सुख भंडारा रे.
प्रभु मैं ज्ञायक.....
मैं त्रिकाल नहीं परका स्वामी, सदा भिन्न चेतन जग नामी,
करता भोक्ता नहीं आज, प्रत्यक्ष निहारा रे.....
प्रभु मैं ज्ञायक.....
कार्य विकल्पों से नहीं होता, मूढ व्यर्थ ही भोज्य दोतां,
निर्विकल्प निज रूप लया अब, सुधी अपारा रे.....
प्रभु मैं ज्ञायक.....

शिव रमणी रमनार तुं, तुं ही देवनो देव.

अक्षय पूर्ण स्वयं में आत्म, निर्विकल्प शाश्वत परमात्म,
ऐसी श्रद्धा अनुभव धिरता, शिवपंथ विचारा रे.....
प्रभु मैं ज्ञायक.....
प्रभुवर अब दुष्टभी नहीं चाहूं, निज स्वभाव में ही रमजाऊं,
जगे नाथ पुरुषार्थ अपूरव, शिव अविकारा रे.....
प्रभु मैं ज्ञायक.....

*

आध्यात्मिक भजन - ७३

तर्ज:- संत निरंतर चिंतत जैसे.....

ज्ञानमयी चिनमूरति अनुपम अंतर मांडी विराजत है ।
जैसे सिद्धप्रभु सिद्धालय तैसे निजमें छाजत है
सकल कर्मफल रहित सुनिर्मल ज्ञायकप्रभु विराजत है
जाके दरशन किये भव्यजन परमानंद सु पावत है
ज्ञान सिन्धु गंभीर अपरिमित शक्ति अनंत उधालत है
होय निमग्न मुमुक्षु जमें, भवाताप नशावत् है
जाके अनुभव माँड़े मुक्ति वांछा भी नहीं दिभावत है
होय परम स्थिरता सङ्ग ही मुक्ति दशा प्रकटावत है
लभि परिपूर्णा सु अक्षय वैभव परमतृप्ति उपजावत है
ऐसे निज प्रभु की प्रभुता की नित्य भावना भावत है ।

*

विभाव असत् होवाथी तेनी अमने चिंता नहीं.

आध्यात्मिक भजन - ७४

मौन रह ना सको आत्म वैभव कछे
मात्र शुद्धात्मा अेक अभिधेय है ।
शुद्धात्मा की प्राप्ति प्रयोजन अरे
शुद्धात्मा ही श्रद्धा का श्रद्धेय है ॥

प्राप्ति भी तो कही मात्र उपचार से १
प्राप्य की प्राप्ति क्या? वह सदा प्राप्त है ।
नित्य उद्योतमय अपना ज्ञायक प्रभो
अंतरंगमें विराजे सङ्ग आप है ॥

आत्मा ज्ञायक है, ये भी जाने क्वचित् २
पर सङ्ग ज्ञेय भी श्रद्धा विरले करे ।
ज्ञानने में तो आवे सदा ज्ञान ही
भ्रांति ज्ञेयो की ही मूढ प्राणी करे ॥

ज्ञान तो ज्ञान ही चांदनी सम अछे ३
ज्ञेयो से भिन्न अत्यंत शुद्ध ज्ञान है ।
ज्ञानमें ज्ञानमय ज्ञान का परिश्रमन
ज्ञानमें ज्ञायकका ही हुआ भान है ॥

प्राप्त आनंद आनंद अनुपम अछे ४
मुजको दीभे ना आनंद का पार है ।
मैं तो सर्वांग आनंदमय हूँ सङ्ग
अब न मुक्ति की भी मुजको दरकार है ॥

अेकत्वगत निश्चय सुंदर समय ५
बंध की तो कथा भी विसंवाद है ।
अेक ज्ञायककी जंकार गुंजती रहे,
अब न दीभे मुजे कुछ भी अवसाद है ॥

“जिवादि बहित्त्यं डेयं, उपादेय आपणो अप्पा”

ઔર કુછ કહને સુનને કે લાયક નહીં દ
ચિંતવન કા વિષય ભી હો શુદ્ધાત્મા ।
હોકે એકાગ્ર લોકાગ્ર મેં જા બસે
તુમ ભી કહલાઓ જગપૂજ્ય શુદ્ધાત્મા ॥

સિદ્ધ પદવી હૈ જ્ઞાયક કી સેવા કા ફલ ૭
જાનકર સર્વાધિક અપના જ્ઞાયક લખો ।
હોકે નિશંક નિર્ભય નિરાકુલ સહજ
અપને જ્ઞાયક મેં હી હોકે જ્ઞાયક બસો ॥

પરિણમન હોને યોગ્ય સહજ હોવેગા । ૮
દુઃખ મિટ જાયેંગે સુખ પ્રગટાયેગા ।
છોડ કર્તૃત્વ જ્ઞાતા અકર્તા હી હો
મુક્તિ હો જાયેગી, સાધ્ય મિલ જાયેગા ॥

*

આધ્યાત્મિક ભજન - ૭૫

તર્જ:- ધન્ય મમ જ્ઞાયક પ્રભુ અવિકાર.....

જ્ઞાનમૂર્તિ અજ સત્ય સનાતન તીન ભુવનમેં સાર ॥ ટેક ॥
કર્માદિક અતિ દૂર રહેં ભાવાન્તરો સે ભી પાર । ૧
અનંધ અભવ નિર્ગ્થ સહજ જો ગુણ અનંત ભંડાર ॥
ક્રિયાકાંડ કી હી ધમાલ મેં ભટકા થા બહુબાર । ૨
સહજ કાલલબ્ધિ અબ જાગી દર્શ મિલા સુખકાર ॥
જ્ઞેયો સે સંબંધ ન કુછ ભી, નિર્મલ જાનનહાર । ૩
જ્ઞાનમેં જ્ઞાયક માત્ર દિખાવે ઉપજે તૃપ્તિ અપાર ॥
ઉત્પાદ વ્યય નિરપેક્ષ પરમ ધ્રુવ નય પક્ષોં સે પાર । ૪
લક્ષિત હોવે અહો જ્ઞાનમેં જો મુક્તિ આધાર ॥
પરમ શુદ્ધ પરિપૂર્ણ જ્ઞાનધન જિન પ્રવચન કા સાર । ૫
ભાઉં યહી એક નિષ્ક્રિય પ્રભુ, કાલ અનંત મંજાર ॥

*

છે બાહ્યતત્ત્વ જિવાદિ સર્વે હેય, આત્મા ગ્રાહ્ય છે.

આધ્યાત્મિક ભજન-૭૬

નિર્દ્વન્દ અહો નિર્દ્વન્દ અહો નિર્મોહ અહો નિરાગ અહો
નિર્દોષ અહો નિષ્પાપ અહો નિરવલંબ અહો નિર્મૂઢ અહો ।
અનઘ તત્ત્વ જયવંત અહો ॥ ટેકા ॥
બસ હો સર્વ વિકલ્પો સે । અનઘ.....
સકલ નયોકા અવિષય હૈ જો..... અનઘ.....
ભવકા પરિચય જિસે ન કિચિંત । અનઘ.....
જ્ઞાયક તો મુક્તિ કે કારણ કા કારણ
સમ્યક્ જ્ઞાન કા જો આભૂષણ ।.....
સમતા કા ફુલ મંદિર હૈ જો ।.....
નાથ અનાથ મુક્તિ સુન્દરી કા ।.....
સબ તત્ત્વોમેં સારભૂત જો ।.....
ત્રીન લોકકા ચૂડામણિ જો ।.....
સ્વયં સિદ્ધ શાશ્વત પરમાતમ્.....
પરમ પારિણામિક ધ્રુવ જ્ઞાયકા.....
એકમાત્ર આશ્રય કે લાયક ।.....
અપદ્ભૂત સબ વિપદાઓં કા ।.....
મિલે જહોં વિશ્રામ સાતિશય ।.....
દ્વૈતાદ્વૈત વિકલ્પ ન જિસમેં ।.....
પરમાનંદમય જ્ઞાનાનંદમય ।.....
સહજ સમાધિ સ્વરૂપ આત્મા ।.....
ધ્યેય જ્ઞેય શ્રદ્ધેય આત્મા ।.....
શાશ્વત ધર્મા, મુક્તિરૂપ નિત ।.....
ક્ષણ ક્ષણ ભાઉં પલ પલ ધ્યાઉં.....

*

ઈન્દ્રિય જ્ઞાન બંધનું કારણ છે.

આધ્યાત્મિક ભજન-૭૭

નિત્ય નિરંજન શુદ્ધાતમ હી સહજ અકૃત્રિમદેવ હૈ
રાગાદિ દોષોં સે ન્યારા જ્ઞાનમૂર્તિ સ્વયમેવ હૈ ।
સ્વયં સિદ્ધ ચૈતન્ય ચિન્તામણી અહો સહજ મમ્ પ્રાણ હૈ
ફિર ઐસી નિધિ અરે કૌન સી જો મુઝકો અપ્રાપ્ત હૈ
અપની પ્રભુતા પાઈ મૈને તેરા હી ઉપકાર હૈ
નિર્વિકલ્પ નિજ મેં રમ જાઉં વંદન પ્રભુ અવિકાર હૈ
મુક્તિમાર્ગ કે સહજ વિધાતા સાચે બ્રહ્મા તુમ હી હો
વિભો સર્વ ભાવો મેં વ્યાપક સાચે વિષ્ણુ તુમ હી હો
તુમ હી શંકર અહો શાંતિ કા નિશ્ચય માર્ગ બતાયા હૈ
ધન્ય હુઆ કૃતકૃત્ય હુઆ પ્રભુ સહજ હી દર્શન પાયા હૈ
અબ ન મુજે પરવાહ જગત કી હુઆ સહજ નિરપેક્ષ પ્રભો
હોને યોગ્ય સહજ હી હોવે હુઆ આજ નિશ્ચિત વિભો
નહીં પૂજન નહીં વિસર્જન નિર્વિકલ્પ અમ્લાન હૈ
નિત્ય નિરંજન પ્રભુ પરમેશ્વર ચિદાનંદ ભગવાન હૈ
પરભાવો સે શૂન્ય જ્ઞાનમય મહિમા અપરંપાર હૈ
સહજાનંદમય ચિત્સ્વરૂપ હી જીવન કા આધાર હૈ
સર્વ વિભાવ વિસર્જિત હોવે અદ્ભૂત પ્રભુતા પ્રગટાવે
ક્ષણ ક્ષણ ભાઉં ક્ષણ ક્ષણ ધ્યાઉં નિજાનંદ રસ છલકાવે ।

*

મારા આત્મામાં ભાવેન્દ્રિયનો અભાવ છે.

आध्यात्मिक भजन - ७८

(तर्ज:- मुऊ दृषिया की सुन ले पुकार.....)

भवि अंतरमें अपने निहार तू ही शाश्वत प्रभो
भवि तीन भुवनमें सार तू ही ज्ञायक प्रभो.
जहों नहीं संयोग वियोगा भोग रोग दुःख दारिद्र शोका
अंतरमे सुभ अपार तू ही शाश्वत प्रभो.....
असंकुचित विकासत्व शक्ति है समय (२) ध्रुव प्रभुता वर्ते
धीर गंभीर और उदार, तू ही शाश्वत प्रभो.....
पटकारक से भिन्न शुद्ध है ज्ञानमात्र यैतन्य शुद्ध है
अलिंग ग्रहण ध्रुव सार, तू ही ज्ञायक प्रभो.....
नहीं किसीसे कभी उपजता, किसीको भी उत्पन्न न करता
कर्तृत्व भाव विहार, तू ही ज्ञायक प्रभो.....
जलके लोका लोक अनंता दर्श वीर्य सुभ प्रगट अनंता
महिमा अपरंपार, तू ही ज्ञायक प्रभो.....
अपनी प्रभुता यित नहीं लाया, व्यर्थ यतुर्गति में भरमाया
निज प्रभुता को कर स्वीकार तू ही ज्ञायक प्रभो.....
निज प्रभुता में ही रम जावे परम प्रसिद्ध सिद्ध पद पावे
पाये फिर न जन्म दुःखकार तू ही ज्ञायक प्रभो.....

*

हुं भावेन्द्रिय द्वारा परने ज्ञातौ नथी.

આધ્યાત્મિક ભજન - ૭૯

નિત જયવંતં, ધ્રુવ ભગવંતં ચિદાનંદ ચિદ્રૂપં
જ્ઞાનાનંદમય પરમાનંદમય જ્ઞાયક પ્રભુ અનૂપં ॥ ટેકા ॥
કર્મ કલંક ન છૂતા જિસકો નિત્ય નિરંજન જ્ઞાતા ૧
જો ધ્યાવે સબ કલેશ મિટાવે અવિનાશી પદ પાતા ॥
હો અલુબ્ધ પર્યાયાર્થિક ચક્ષુ બંધ કિયે સુખ પાવે ૨
પુલી હુઈ દ્રવ્યાર્થિક ચક્ષુ સે જ્ઞાયક સહજ (પ્રત્યક્ષ) જનાવે ॥
ચેતન ચૈતન્ય ચિદ્વિવર્તન ઈતને પ્રમાણમેં આઓ ૩
હો નિર્ભેદ અખેદ આત્મન્ સ્વાનુભૂતિ પ્રગટાઓ ॥
તજ પ્રમાદ પુરૂષાર્થી હોકર જ્ઞાયક મેં રમ જાઓ ૪
નશને યોગ્ય વિભાવ નશેગે, સ્વયં સિદ્ધ પદ પાઓ ॥
જ્ઞાયક પ્રભુ અનુપમ જગમેં જ્ઞાયક પ્રભુ અનૂપં.

*

આધ્યાત્મિક ભજન - ૮૦

ધન્ય ધન્ય અપની સુધિ પાઈ આનંદ ભયો
અસ્થિરતા વશ ઐસી ભાવના જગાઈ હૈ ।
ભાવના વિકલ્પરૂપ, મેરો સ્વરૂપ નાહી
નિર્વિકલ્પ પૂર્ણ પ્રભુ દીખે સદા હી હૈ ॥ ટેકા ॥
નિજ મેં મગન હોઉં બાહર નગન હોઉં
અંતરમેં મંગલ હો જંગલ ગવાહી હો
આત્મીક વૈભવ મેં મગ્ન રહૂં આઠો યામ
દેહ દશા માહી ભી ઉદાસી હી છાઈ હો.....
જગત સે નિરપેક્ષ ધ્યાઉં સ્વભાવ નિજ
આત્મિક આનંદ કી ધારા પ્રવાહી હો

જ્ઞેય જ્ઞેયને જાણે છે.

ચાહે જો પરિસ્થિતિ ઉદય ભી હો ચાહે જો
સહજ જ્ઞાનધારા હી વર્તે સદા હી હો.....
જ્ઞાયક મેં અહમપના શેંયો મેં સમતા હો
ક્રિયિત ન મોહ ક્ષોભ રૂપ વિકલતાઈ હો
જ્ઞાયક હી સહજ શેય હોવે અભેદપને
અપની નિધિ અપનેમેં સહજપને પાઈ હો.....
સહજ તૃપ્ત સહજ પૂર્ણ નિર્વિકલ્પ અનુભવ હો
પક્ષ ભેદ કી ભી નહીં કલ્પના રહાઈ હો।
વાંછા ન મુક્તિ કી ભી, સહજ મુક્ત જીવન હો
ધન્ય ધન્ય સાધુ દશા સહજપને આઈ હો
ધ્યેયરૂપ કા હી ધ્યાન ચિંતા નિરોધ જહાં
વૈભાવિક પરિણતિ ન દેતી દિખાઈ હો
પ્રગટે અરહન્ત દશા કૈવલ્ય લક્ષ્મી હો
અવિનાશી અનુપમ નિજ પ્રભુતા પ્રગટાઈ હો.....
યોગકા નિરોધ હોતે દેહ કા વિયોગ હોતે
કર્મો કી સેના સમૂલ હી ભગાઈ હો.....
વ્યવહારે સિદ્ધાલય નિશ્ચય સે જ્ઞાનાલય
હોવે નિવાસ ધ્રુવ અચલ ગતિ પાઈ હો.....

*

આધ્યાત્મિક ભજન-૮૧

તર્જ:- મહાવીર કી જય.....

સ્વયંસિદ્ધ પ્રભુ સાર, સહજાનંદ વિલસે
શક્તિયાં અપરંપાર, અંતર મેં ઉછલે ॥ ટેક ॥
સમયસાર અવિકારા દેખન જાનનહારા
અનુભવગમ્ય સુખકારા, સાચા તારણહારા

હું સ્વસંવેદન જ્ઞાન વડે આત્માને જાણું છું.

આશ્રય જગમેં સાર, પરમાનંદ વિલસે ॥ ૧ ॥ શક્તિયાં.....
બિન જાને દુઃખ પાપે, ભવભવ મેં ભરમાએ
ગ્રૈવેયક તક હો આએ પરિવર્તન પંચ કરાએ ।
પાયો સુખ ન લગાર જીવન વ્યર્થ ગયે ॥ ૨ ॥ શક્તિયાં.....
કોટિ ઉપાય બનાઓ, ભેદવિજ્ઞાન જગાઓ
અન્તર્મુખ હો જાઓ, સ્વાનુભૂતિ પ્રગટાઓ
ફિર ન રૂલે સંસાર, જ્ઞાનાનંદ વિલસે ॥ ૩ ॥ શક્તિયાં.....
આનંદમય મુનિ જીવન, હોવે સહજ હી પાવન
શુકલ ધ્યાન પ્રગટાવન, શાન્ત દશા મન ભાવન
નાશે કર્મ-વિકાર, મુક્તિ દશા પ્રગટે ॥ ૪ ॥ શક્તિયાં.....

*

આધ્યાત્મિક ભજન-૮૨

તર્જ:- મેરા પ્રિયતમ.....

સહજાનંદ જ્ઞાનાનંદમય પરમભાવ જયવંત રહે
સહજ ભાવ જયવંત રહે ॥ ટેક ॥

એકાકી એકત્વ લિએ હૂં પર સે સહજ વિભક્ત સદા ૧
સ્વયં સ્વયં મેં તૃપ્ત સહજ હી પર સે, રહૂં વિભક્ત સદા ॥

અહો અતીન્દ્રિય નિજ રસ વેદૂં જાનૂં જાનનહાર સદા ૨
વિષયોં સે નિરપેક્ષ જિતેન્દ્રિય, દુર્વિકલ્પ ભી હો ન કદા ॥

સહજ સમાધિમય પરમાતમ, નિરાવરણ નિર્દોષ પ્રભુ ૩
નિત્ય નિરંજન ભવ દુઃખભંજન સહજ પૂજ્ય પરિપૂર્ણ વિભુ ॥

સહજ ધ્યેય હૈ, સહજ જ્ઞેય હૈ, સહજ રૂપ હૈ જ્ઞાનમયી ૪
પરભાવોં કી નહીં કામના, રહે ધ્યાન આનંદમયી ॥

*

પર્યાયનો કર્તા પર્યાય છે, એ કર્તાકર્મની ચરમસીમા છે.

આધ્યાત્મિક ભજન - ૮૩

નિરપેક્ષ હૂં કૃતકૃત્ય મૈં નિજ શક્તિયોં સે પૂર્ણા હૂં ।
મૈં નિરવલમ્બી માત્ર જ્ઞાયક, સ્વયં મૈં પરિપૂર્ણા હૂં ॥
પરસે નહીં સંબંધ કુછ ભી, સ્વયં સિદ્ધ પ્રભુ સદા ।
નિર્બાધ અરૂ નિશંક નિર્ભય, પરમ આનન્દમય સદા ॥
નિજ લક્ષ્ય સે હુઆ સુખી, નહીં શેષ કુછ અભિલાષ હૈ ।
નિજ મૈં હી હોવે લીનતા, નિજ કા હુઆ વિશ્વાસ હૈ ॥
અમૂર્તિક ચિન્મૂર્તિ મૈં, મંગલમયી ગુણધામ હૂં ।
મેરે લિએ મુઝસા નહીં, સચ્ચિદાનંદ અભિરામ હૂં ॥
સ્વાધીન શાશ્વત મુક્ત અક્રિય અનંત વૈભવવાન હૂં ।
પ્રત્યક્ષ અંતર મૈં દિખે, મૈં હી સ્વયં ભગવાન હૂં ॥
અવ્યક્ત વાણી સે અહો, ચિંતન ના પાવે પાર હૈ ।
સ્વાનુભવમે સહજ ભાસે, ભાવ અપરંપરા હૈ ॥
શ્રદ્ધા સ્વયં સમ્યક્ હુઈ, શ્રદ્ધાન જ્ઞાયક હૂં હુઆ ।
જ્ઞાન મૈં બસ જ્ઞાન ભાસે, જ્ઞાન ભી સમ્યક્ હુઆ ॥
ભગ રહે દુર્ભાવ સમ્યક્ આચરણ સુખકાર હૈ ।
જ્ઞાનમય જીવન હુઆ અબ ખુલા મુક્તિ દ્વારા હૈ ॥
જો કુછ ઝલકતા જ્ઞાનમેં વહ જોય નહીં બસ જ્ઞાન હૈ ।
નહીં જોયકૃત કિંચિત્ મલિનતા, સહજ સ્વચ્છ સુજ્ઞાન હૈ ॥
પરભાવ શૂન્ય સ્વભાવ મેરા, જ્ઞાનમય હી ધ્યેય હૈ ।
જ્ઞાન મૈં જ્ઞાયક અહો, મમ જ્ઞાનમય હી જોય હૈ ॥
જ્ઞાન હી સાધન સહજ, અરૂ જ્ઞાન હી મમ્ સાધ્ય હૈ ।
જ્ઞાનમય આરાધના, શુદ્ધ જ્ઞાન હી આરાધ્ય હૈ ॥
જ્ઞાનમય ધ્રુવરૂપ મેરા, જ્ઞાનમય હી પરિણમન ।
જ્ઞાનમય હી મુક્તિ મમ્, મૈં જ્ઞાનમય અનાદિ નિધન ॥

આત્મા અકર્તા છે એ જૈન દર્શનની પરાકાષ્ઠા છે.

જ્ઞાન હી હૈ સાર જગમેં, શેષ સબ નિસ્સાર હૈ ।
જ્ઞાન સે ચ્યુત પરિણમન કા નામ હી સંસાર હૈ ॥
જ્ઞાનમય નિજભાવ કો બસ ભૂલના અપરાધ હૈ ।
જ્ઞાનકા સમ્માન હી સંસિદ્ધિ સમ્યક્ રાધ હૈ ॥
અજ્ઞાન સે હી બંધ, સમ્યક્ જ્ઞાન સે હી મુક્તિ હૈ ।
જ્ઞાનમય સંસાધના દુઃખ નાશનેકી યુક્તિ હૈ ॥
જો વિરાધક જ્ઞાનકા, સો ડૂબતા મઝધરા મેં ।
જ્ઞાનકા આશ્રય કરે, સો હોય ભવ સે પાર હૈ ॥
યો જાન મહિમા જ્ઞાન કી, નિજ જ્ઞાન કો સ્વીકાર કર ।
જ્ઞાન કે અતિરિક્ત સબ, પરભાવ કા પરિહાર કર ॥
નિજ ભાવસે હી જ્ઞાનમય હો, પરમ આનંદિત રહો ।
હોય તન્મય જ્ઞાનમેં અબ શીઘ્ર શિવ પદવી વરો ॥

આધ્યાત્મિક ભજન-૮૪

તર્જ: જનમ મરણકા દુખિયા.....

જ્ઞાનમાત્ર ધ્રુવ સુખમય જ્ઞાયક, અહો દષ્ટિમેં આયા ।
આનંદ ઉર ના સમાયા મેરે, આનંદ ઉર ના સમાયા ॥
સહજ મનોજ અનંતગુણધારી, પરમપારણામિક અવિકારી ।
એકરૂપ અક્ષય ચિન્મૂરત લખકર અતિ હર્ષાયા ॥
બંધા નહીં જો મુક્ત ના હોતા, જિસમેં કભી નહીં કુછ હોતા ।
સત્ સામાન્ય સ્વયં સિદ્ધ અનુપમ, અમૃતધામ સુપાયા ॥
અક્રમ પરમ પ્રકાશમયી હૈ, અદ્ભૂત પ્રભુતા વિલસ રહી હૈ ।
પરમ તૃપ્ત હૂં નિજ વૈભવ પા, સમ્યક્ રૂપ લખાયા ॥
ભય નહીં કોઈ ડિગા સકેગા, નહીં પ્રલોભન ચિગા સકેગા ।
હૂં નિશંક નિર્વાઈક જ્ઞાતા, સર્વ વિમોહ પલાયા ॥

શરીર ઈન્દ્રિયોથી-ઈન્દ્રિયજ્ઞાનથી જણાય છે.

આધ્યાત્મિક ભજન - ૮૫

તર્જ:- દયાલુ પ્રભુ સે.....

પરિપૂર્ણ પ્રભુ હું, ન કુછ ચાહતા હૂં ।

સ્વતઃ એવ તૃપ્ત રહ્યા ચાહતા હૂં ॥ ટેક ॥

સ્વાધીન હી હોવે જગ પરિશમન સભ । ૧

કર્તૃત્વ જૂઠા દુઃખમય દિખે અભ ।

પ્રભુ જૈસી જ્ઞાતા દશા ચાહતા હૂં ॥

સ્વતઃ એવ તૃપ્ત.....

અનાદિ અનંત સ્વભાવ ન તજતા । ૨

અંતર સે દેખો ન પરભાવ ગ્રહતા ।

ધ્રુવરૂપ કા અનુભવન્ ચાહતા હૂં ॥

સ્વતઃ એવ તૃપ્ત.....

મહાનિધિ કો પાકર જ્યોં રંક કોઈ । ૩

નિજઘર મેં ભોગે આનંદ સે સોઈ ।

નિજમેં હી ગુપ્તિ સદા ચાહતા હૂં ॥

સ્વતઃ એવ તૃપ્ત.....

થકિત હૂં વિકલ્પો સે જિનનાથ અભ તો । ૪

જ્ઞાયક સિવાય ન કુછ ભાવે મુઝકો ।

જ્ઞાયક હૂં જ્ઞાયક રહ્યા ચાહતા હૂં ॥

સ્વતઃ એવ તૃપ્ત.....

*

આત્મા ખરેખર સ્વસંવેદનજ્ઞાનથી જાણવામાં આવે છે.

આધ્યાત્મિક ભજન-૮૬

ચિદાનંદ નમો વીતરાગમ્

અહો શાંતિ રૂપમ્ સહજ નિર્વિકારં
નિરામય સ્વયંસિદ્ધ મહિમા અપારં ।
અનાદિ નિધન જ્ઞાન આનંદ રૂપં
અનુભવ મેં આવે સહજ મુક્તિ ભૂપમ્ ॥ ૧ ॥

અહો નિત્ય શુદ્ધં પરમ ઋદ્ધિવાનં
ભગવાન આત્મા અતુલ સુખ નિધાનં ।
અશરણ નહીં ના જરૂરત શરણ કી
નહીં આપદા નહીં શંકા મરણ કી ॥ ૨ ॥

અહો ભાવ પંચમ્ પરમ ધ્યેય રૂપં
નિરાપદ સ્વપદ હૈ સહજ ચિત્સ્વરૂપં ।
આશ્રય સે સબ કલેશ ક્ષણ મેં વિનશતે
પરમ પંચ પદ જિસમેં સે હી પ્રગટતે ॥ ૩ ॥

જાયક અલૌકિક મહાપદ પિછાના
શાશ્વત પ્રભુ એક જાયક હી જાના ।
બસ હો વિકલપો સે એકાગ્ર હોકર,
જાયક હૂં અનુભવ કરું સહજ સુખકર ॥ ૪ ॥

ઉદય કર્મકા ચાહે જૈસા ભી આવે
નહીં સ્વાંગ કોઈ ભી મુજમેં દિખાવે ।
સદા એકરૂપ મૈ હૂં પૂર્ણ જાયક
નિર્લિપ્ત નિર્ઘ્ન સ્વાધીન ‘જાયક’ ॥ ૫ ॥

સ્વતઃ એવ તૃપ્તં, ન અભિલાષ કોઈ
અગુરુલઘુ વિભૂતિ સ્વાભાવિક સંજોઈ

સમ્યક્જ્ઞાનનું લક્ષણ:- “પર લક્ષ અભાવાત્”

आसन्न ज्ञायक के मुक्ति से आसन्न
अनुभव में भासे अहो सङ्ग सम्पन्न ॥ ६॥

नहीं कुछ विकल्प जो होना सो हो
उपयोग सङ्ग ही स्वयं में रमा हो ।
सङ्ग ज्ञानसागर में प्रतिक्रिया नहाऊँ
विदानंदमें काल अनंत रमाऊँ ॥ ७॥

*

आध्यात्मिक भजन - ८७

अहो निहारे अद्भूत महिमा निज ज्ञायक भगवान की
जिसके आश्रय से ही प्रकटे ध्रुव पदवी निर्वाण की
जयवंतो ज्ञायक.....

जिसमें नहीं संयोग वियोगा नहीं अवकाश विकल्पों का
दर्श मात्र से होय नाश, मिथ्या संकल्प विकल्पों का
निर्विकल्प यैतन्यमात्र आनंदमयी गुणभान की.....
जयवंतो ज्ञायक.....

किसी प्रकार त्रित्व पाकर भी छोडे नहीं ऐक्य को
अनुभवते है सतत ज्ञानमें प्रतिभासित ऐक्य को
निर्मल सदा उदित यह ज्योति, निज विद्रुम महान की
जयवंतो ज्ञायक.....

द्वैष्टिक हो पर अशरीरी, नित्य निरंजन देव है
अचिन्त्य शक्ति यित्तिन्तामणी अहो प्रभु स्वयमेव है
ध्यान माँहि गरिमा भासित हो ध्येयरूप अम्बान की.....
जयवंतो ज्ञायक.....

ज्यों जिनवरमें काम वार्ता नहीं स्वप्नमें संभव है

सात तत्त्वोंको समुह परद्रव्य होवाधी भरेभर उपादेय नहीं.

નિત્ય નિરંજન જ્ઞાયક પ્રભુમેં અરે વિકાર અસંભવ હૈ
નિરૂપાધિ નિર્મૂઢ અહો નિર્ભય નિશ્ચલ નિષ્કામક્રી.....
જયવંતો જ્ઞાયક.....

સહજ ગુણોં કા રત્નાકર જો મહાતત્ત્વ અવિકાર હૈ
મુનિજન હૃદય કમલમેં સંસ્થિત તિહું જગ તારણહાર હૈ
અચ્યુત આનંદકંઠ સ્વયં સિદ્ધ, સમયસાર સુખ ખાનક્રી.....
જયવંતો જ્ઞાયક.....

*

આધ્યાત્મિક ભજન - ૮૮

તર્જ: અપૂર્વ અવસર એવો ક્યારે આવશે.....

જ્યોં ભગવંત હૈ દેખન જાનનહાર રે
ત્યોં મેં ભી હું દેખન જાનનહાર હી ।
પૂર્ણ અપૂર્ણ કા નહીં વિકલ્પ ઉપજે અરે
અહો માત્ર હું દેખન જાનનહાર હી ॥

જાનનહાર જનાય સહજ અવિકાર રે
મેં જ્ઞાયક હું હો અનુભવ સુખકાર રે ।
રહી નહીં મુક્તિ કી ભી અબ દરકાર રે
ભાસિત હોવે સહજ મુક્ત હું આજ હી ॥

ઉદિત ન હોવે નય, પ્રમાણ ભી અસ્ત હૈ
પતા નહીં નિક્ષેપ સમૂહ ગયા કહાં?
એક જ્ઞાયક હી અનુભવ મેં ભાસે અરે
અધિક કહૂં કયા? દીખે નાહી દ્વૈત હી ॥

મેં વૈદક નિજ જ્ઞાનભાવ કા હી રહૂં
અન્ય કિસીકા ભી નહીં વેદનહાર રે ।

જે જેનું હોય તે તે જ હોય.

વિશ્વ જ્ઞેય મૈ જ્ઞાતા ભ્રાન્તિ મિટ ગઈ
મૈ હી જ્ઞાયક-જ્ઞેય સુજ્ઞાન અખંડ હી ॥

સ્વપર પ્રકાશક શક્તિ સદા હી જ્ઞાનકી
કિતું ન જ્ઞેય કદાપિ જ્ઞાનમે ખંડ હે ।
સ્વભી જ્ઞાનમય પરભી જ્ઞાનમય જ્ઞાનમે
સદા જનાવે જ્ઞાનમે જ્ઞાન અખંડ હી ॥

જુદા પડે એક સમય ભી જાનનહાર સે
તો તત્કાલ હી ગિર જાવે મિથ્યાત્વ મેં ।
જાનનહાર સે હો અભિન્ન અનુભવ કરે
સમ્યક્દર્શન પ્રકટ જ્ઞેય તત્કાલ હી ॥

જ્ઞાન જ્ઞાનકો જાને, સમ્યક્ જ્ઞાન હે
અહો લીનતા જ્ઞાનમોહિ ચારિત્ર હે ।
ઈસ પ્રકાર હી જ્ઞેવે સિદ્ધ અનંત રે
મુક્તિ પ્રાપ્તિ કી સત્ય સહજ વિધિ હે યહી ॥

હુઆ અહો નિશ્ચિત પાય જ્ઞાયક શરણ
જ્ઞેયો સે નિરપેક્ષ જ્ઞાનમય અનુભવન ।
ઉછલે અંતર મેં આનંદ અનંત રે
સહજ તૃપ્ત મૈ રહું સુ જાનનહાર હી ॥

*

આત્માનું જ્ઞાન હોવાથી જ્ઞાન તે આત્મા છે.

આધ્યાત્મિક ભજન-૮૯

ભૈયા મેરે સ્વાનુભૂતિ પ્રકટાના (૨)
પાયા હૈ અવસર સુહાના..... સુહાના.....
ચિંતામણિ સા જિનવૃષ પાયા, ફિર ભી સેવે વિષય કપાયા ૧
અબ કુછ તો વિવેક કરાના..... કરાના.....
ચેતો અવસર વ્યર્થ ના ખોના, તત્ત્વો કા સત્ નિર્ણય કરના ૨
ભેદવિજ્ઞાન જગાના..... જગાના.....
કર્મ રાગ પર્યાય સે ન્યારા, જ્ઞાયક પ્રભુ અનુપમ સુખકારા ૩
નિજમેં હી દષ્ટિ જમાના..... જમાના.....
આત્મભાવ હી મુનિસંઘ હૈ, મોહાદિક કો હી બલિ જાનો ૪
દેવે દુઃખ મન માના..... મન માના.....
મોહાદિકકો દૂર ભગાઓ સમ્યક્ દર્શન કો પ્રગટાઓ ૫
શ્રીગુરુ હૈ વિષ્ણુ સમાના..... સમાના.....
સમ્યક્દર્શન જ્ઞાન સહિત હો, સમ્યક્ ચારિત્ર પૂર્ણ કરન કો ૬
મુનિપદ સહજ ધરાના..... ધરાના.....
બાહ્ય ઉપસર્ગ નહીં દુખદાતા, વ્યર્થ વિકલ્પોં સે દુખ પાતા ૭
નિર્વિકલ્પ હો જાના..... હો જાના.....
જબ તુમ નિજ મેં હી ઠહરોગે, કર્માદિક ખુદ હી ભગ જાવે ૮
સ્વયં સિદ્ધ પદ પાના..... હાં પાના.....

*

આધ્યાત્મિક ભજન-૯૦

રક્ષાબંધન (બહિન સે)

કૈસા બંધન? કૈસી રક્ષા? વ્યર્થ વિકલ્પ કરેં રે ।
હૂં ત્રિકાલ નર્ભન્ધ સુરક્ષિત અંતર દષ્ટિ લખે રે ॥
દો દ્રવ્યોંકી સત્તા ન્યારી કૈસે બંધન હોવે ?

પરને જાણું છું એ પાપ છે.

अेक क्षेत्र अवगाढी होने पर भी अेक नहीं है ॥
निमित्त नैमित्तिक ढिभने पर भी कर्ताकर्म नहीं है ।
भेदज्ञान ढष्टि से येतन सबसे भिन्न ढिभे रे ॥ १ ॥

अहंकार ममकार धार पर में रागाढिक ढाने ।
ये डी व्यवहारिक बंधन पर्याय मात्र में जाने ॥
पर पर्याय से भी है न्यारा ज्ञानमात्र शुद्धातम् ।
समयसार अविकारी अनुपम, है शाश्वत परमातम् ॥
शुद्धनयद्वारा श्रीगुरु जिसका किंचित भाव कहे रे ॥ २ ॥

जिसका जवन-मरुण नहीं है नहीं वेदना कोष्ठ ।
है अभेद स्वगुप्त सदा डी असुरक्षा नहीं कोष्ठ ॥
आत्मन् तेरा अक्षुण्ण वैभव घटे ना बढे कदा डी ।
अेक रूप येतन्य रत्नाकर रहता अयल सदा डी ॥
अंतर सुषसागर लहरावे फिर क्यों दुष सहे रे? ॥ ३ ॥

तेरे में कुछ भी नहीं होता, पर्याये है कमवर्ती ।
सदा निरंतर होती रहती रहट घडी ज्यों चलती ॥
अनहोनी होवे नहीं कब हूँ, होनी डी होती है ।
मिले पंचसमवाय स्वयम् डी, कभी नहीं टलती है ॥
छोड सभी चिन्ता आकुलता पर्याय ढष्टि तजे रे ॥ ४ ॥

है पर्यायो पर ढष्टि जभ, तभ सुष कैसे पावे ।
होते रहते भाव विकारी, भवमें डी भरभावे ॥
होनहार पर उनको छोड, द्रव्यढष्टि प्रगटावे ।
पर्याये भी निर्मल होवे, आनंद उरना समावे ॥
ध्यान रहे स्वच्छंद न होना श्री गुरु यडी कहे रे ॥ ५ ॥

रक्षाबंधन पर्व यडी मंगल संदेश सुनावे ।
भाव्य प्रसंगो से निरपेक्षित ज्ञानी ध्यान लगावे ॥

हूँ तो सदा मुक्त स्वरूप ज छुं.

મેં અવિનાશી પરમાનંદમય દૃઢ પ્રતીતિ ઉર ધારો ।
ઉસે નહીં કિંચિત ભય હોવે મોહાદિક રિપુ જારે ॥
ઐસા મંગલ પર્વ મનાવે શિવપદ સહજ લહે રે ॥ ૬ ॥

બહિન! ન મેરી ઓર લખો અબ અપની ઓર નિહારો ।
સ્ત્રી રૂપ નહીં હૈ તેરા ચેતન રૂપ સંભારો ॥
મંગલમય પ્રભુતા મત વિસરો નહીં દીનતા ધારો ।
યે વિશુદ્ધ બંધન ભી તોડો મુક્તિમાર્ગ પદ ધારો ॥
કોઈ ભય ન વિકલ્પ સતાવે, નિજ આશ્રય જુ ગહે રે... ॥ ૭ ॥

*

આધ્યાત્મિક ભજન-૯૧

આનંદ દાતા મુક્તિ પ્રદાતા જ્ઞાયક પ્રભુવર જય જય જય
પર ભાવો સે વિરહિત જ્ઞાયક, શ્રેયો સે નિરપેક્ષ હૈ જ્ઞાયક ૧
અક્ષય અવ્યય અનુપમ જ્ઞાયક, જ્ઞાયક તો જ્ઞાયક હી રહાતા ॥
જ્ઞાયક.....

ભૂલે સો ભવ ભવ ભરમાતા જાને સો પાવે સુખ સાતા ૨
અખિલ વિશ્વ મેં આશ્રય દાતા નિજ જ્ઞાયક હી એક દિખાતા ॥
જ્ઞાયક.....

પંડિત શૂર જિતેન્દ્રિય ધન્ય જ્ઞાની તા સમ ઓર ન અન્ય ૩
હો કૃતાર્થ સુખ આતમ જન્ય, પાતે જો નિજ જ્ઞાયક ધ્યાતા ॥
જ્ઞાયક.....

અક્ષુણ્ણ વૈભવ અક્ષુણ્ણ પ્રભુતા સ્વયં સ્વયં મેં સહજ હિ પાતા ૪
હો સ્વાધીન સહજ હી નિજમેં, કાલ અનંત સુ તૃપ્ત સુહાતા ॥
જ્ઞાયક.....

ધન્ય ધન્ય જ્ઞાયક પહિયાના, શાશ્વત પૂર્ણ સ્વયં ભગવાના ૫
નિર્વિકલ્પ હો નિત્ય નિરંજન સદા સહજ જ્ઞાયક હી ભાતા ॥
જ્ઞાયક.....

જાણણહારને જ જાણું છું અને જાણનાર જ જણાય છે તે ગુણજ ગુણ છે.

આધ્યાત્મિક ભજન - ૯૨

હું આત્મા..... પરમાત્મા. (૨)
હું તો આનંદનું (૩) ધામ છું. (૨) હું છું આત્મા.....
હું તો સદા જાનનહાર (૩) જાનું રે..... હું છું આત્મા.....
હું પર્યાય નહીં, ગુણ ભેદ નહીં. (૨)
હું તો અપરિણામી (૩) આત્મા. હું છું આત્મા.....
હું તો આનંદનું (૩) ધામ છું..... હું છું..... (૧)
હું કરતા નહીં, કોઈનું કારણ નહીં.. (૨)
હું તો અકર્તા (૩) આત્મા.
હું તો અકારણ (૩) આત્મા..... હું છું આત્મા.....
હું તો આનંદનું (૩) ધામ છું... હું છું... (૨)
હું પરને જાણું નહીં, પર જણાય નહીં. (૨)
જ્ઞાનમાં તો છે જાનનહાર રે..... (૨)
તેથી જ્ઞાયક મુજને જણાય રે..... (૨) હું છું આત્મા.....
હું છું આત્મા..... કેવલ જ્ઞાતા (૨)
જ્ઞાતા..... જ્ઞાતા જ મુજને જણાયરે, (૨)
જ્ઞાતા જ્ઞાતાજ રૂપ જણાયરે.... (૨)
હું છું આત્મા..... કેવલ જ્ઞાતા.

*

વ્યવહારનો નિષેધ-એ વ્યવહાર પરમાર્થનો પ્રતિપાદક છે.

આધ્યાત્મિક ભજન - ૯૩

આઓ નિજમંદિર મેં આઓ, શાશ્વત પ્રભુ કા દર્શન પાઓ ।
અનુભવ અમૃત પાન કરાઓ, આયો આયો રે પ્રસંગ આનંદ કા ॥

મેં હું દુખી અનાદિ કા એસી ભ્રાતિ ટાલ ।
આત્મા તો સુખકન્દ હે હોજા આજ નિહાલ ॥

દુર્વિકલ્પ સબ દૂર ભગાઓ, અબ તો નિજકી મહિમા લાઓ ।
સચમુચ અદ્ભૂત તૃપ્તિ પાઓ, દેખો દેખો રે વૈભવ ચૈતન્ય કા ॥૧॥

કરે પ્રકાશિત લોકકો પર પ્રકાશક તિન્ન જાન ।
કિંચિત વિકૃતિ હો નહીં, ત્યો હી જ્ઞાન પિછાના ॥

નિર્મલ જ્ઞાન દ્રષ્ટિ મેં લાઓ, જ્ઞાનમાત્ર નિજ પ્રભુકો ધ્યાઓ ।
તીનલોકકી પ્રભુતા પાઓ, જાનો જાનો રે મહાત્મ ચૈતન્યકા ॥૨॥

નિજ સ્વભાવ કો ભૂલકર વ્યર્થ જગત ભટકંત ।
નિજ કે આશ્રયસે તુરંત હોવે ભવકા અંત ॥

જગ પ્રપંચ સબ દૂર હટાઓ, સમ્યક્જ્ઞાન કલા પ્રગટાઓ ।
ચિદ્વિલાસ મેં હી રમ જાઓ, ધ્યાઓ ધ્યાઓ રે સ્વભાવ ચૈતન્ય કા ॥૩॥

આત્મદર્શન સમ્યક્ત્વ હે, આત્મજ્ઞાન હી જ્ઞાન ।
આત્મ મેં ચિરતા ચારિત્ર, યે હી પથ નિર્વાણ ॥

મુક્તિ વાંછા ભી ન કરાઓ, પૂર્ણ અવાંછક હી હો જાઓ ।
અવિનાશી મુક્તિ પદ પાઓ યે હી એસા હી મારગ નિર્વાણ કા ॥

આઓ નિજમંદિર.....

*

હું પરદ્રવ્યને જાણું છું એમ જે માને છે તે દિગમ્બર જૈન નથી.

આધ્યાત્મિક ભજન - ૯૪

(તર્જ:- મૈ સદાસે રહા આત્મા અબ ભી.....)

મૈ સદા મુક્ત હૂં સુખ કા સાગર અહો
શાશ્વત પરમાત્મા, પરમ જ્ઞાયક પ્રભો ।
નહીં પ્રમત્ત અરૂ અપ્રમત્ત ભી નહીં ।
મૈ તો પર્યાય નિરપેક્ષ જ્ઞાયક પ્રભો ॥ ૧ ॥

બંધ હોતા નહીં મુક્ત કિસસે બને ।
બંધ અરૂ મુક્તિ તો માત્ર પર્યાય હૈ ।
પરકા સ્પર્શ ભી મુઝસે હોતા નહીં ।
અપને એકત્વસે શુદ્ધ સુંદર અહો ॥ ૨ ॥

મૈ સ્વયં સિદ્ધ અરૂ નિત્ય ઉદ્યોતમય ।
પરમ સ્પષ્ટ ચિન્માત્ર જ્યોતિ મહા ।
ક્ષીર અરૂ નીર સમ દિખતા હૈ મિલા ।
કિન્તુ પરરૂપ કિંચિત ન હોતા પ્રભો ॥ ૩ ॥

શુભ અશુભ પરિણમન ભી બર્હિતત્વ હૈ ।
ઈનસેં તન્મય હુઆ મૈ કદાપિ નહીં ।
નિર્વિકારી નિરંજન નિરાબાધ ધ્રુવ ।
શિવ પરમબ્રહ્મ ચિન્માત્ર જ્ઞાયક વિભો ॥ ૪ ॥

ભૂલના નિજકો હી યહ મહા મોહ હૈ ।
નિજ કો નહીં જાનના યે હી અજ્ઞાન હૈ ।
જ્યો કા ત્યો આત્મપ્રભુ જ્ઞાનધન હૂં સદા ।
જૂઠાં મોહી અજ્ઞાની ઉસે તુમ કહો ॥ ૫ ॥

આત્મા હોવે મોહી અજ્ઞાની અગર ।
માનના એસા હો જાય સમ્યક્ત્વ ફિર ।

*

પરદ્રવ્યનો હું કર્તા છું. એમ માને તે દિગમ્બર જૈન નથી.

કિન્તુ ઈસકો તો મિથ્યાત્વ સબ હી કહેં ।
ભૂલ મિથ્યા તજો, દેખો નિજ કો પ્રભો । ૬ ॥

મુજે રાગાદિ કા નાશ કરના અરે !
ઐસી આકુલતા પ્રતિક્ષણ કરે મૂઢ તૂં ।
કિન્તુ રાગાદિક સે શૂન્ય જાયક હૂં મેં ।
ઐસી થિરતા સે ખુદ રાગ મિટતા પ્રભો ॥ ૭ ॥

શુદ્ધ કે આશ્રય સે પરિણમન શુદ્ધ હો ।
મુક્તિ ચિંતા મિટે, મુક્તિ પ્રગટે સ્વયં ।
ઈસલિએ તજ દો વ્યામોહ પર્યાય કા ।
અનુભવન અબ કરો મેં સદા હી પ્રભો ॥ ૮ ॥

નિજકી આનંદમય શ્રદ્ધા સમ્યક્ત્વ હે ।
નિજકા હો અનુભવન જ્ઞાન સમ્યક્ બને ।
લીનતા નિજ મેં હી સમ્યક્ ચારિત્ર હે ।
તીનો કી એકતા મુક્તિ મારગ અહો ॥ ૯ ॥

ઐસે રત્નત્રય નિજ મેં હી પ્રગટે સહજ ।
જ્ઞાનધારા વહે કલેશ સબ હી મિટે ।
શંકા કિંચિત નહીં ઈસમેં ધોખા નહીં ।
માત્ર નિશ્ચય સહી મેં સદા હી પ્રભો ॥ ૧૦ ॥

અન્તદષ્ટિ સે જીવન બદલ જાવેગા ।
પ્રતિસમય શાંતિ સાગર સુ લહરાયેગા ।
હોગી નિજ મેં સંતુષ્ટ વૃત્તિ અહો ।
તબ તો પર્યાય સે ભી કહ્યાએ પ્રભો । ૧૧ ॥

*

પ્રજ્ઞાછીણી વડે ભેદજ્ઞાન થાય છે.

आध्यात्मिक भ्रम-८५

शुद्धात्म अनुभूति मात्र से अनुपम सुख उपजावे।
मैं ज्ञानानन्दमय शाश्वत प्रभु हूँ ऐसी महिमा आवे।
प्रातःत्नानु उगत डी जैसे अंधकार विनशाता,
त्यो स्वभाव के प्रगट होत डी नहीं भ्रम तिमिर टिभाता।
तब कल्पित भ्रमजनित सर्व दुःख तत्क्षण डी नश जावे॥ १॥

जिस सुख हेतु भटकता चिर से दर दर छोकर जाता।
नृप सुभकी भी पाय विभूति सदा रखा अकुलाता।
सुख भंडार मिले निज में फिर नहीं भव भव भटकवें॥ २॥

शाश्वत ज्ञानमयी छोकर भी अज्ञानी बन डोले।
दीन डीन पामर अनुभवता अंतर यक्षु न भोले।
स्वसन्मुख होते डी जूठी पामरता मिट जावे॥ ३॥

ज्यों अग्निका एक कुलिंग छंधन सर्व जलाता।
जिसका एक स्फुरण मात्र डी, विपुल विकल्प नशाता।
ऐसा चिन्मय तेज पुंज मैं यों प्रतीति प्रगटाते॥ ४॥

फिर भी साधक दशा माँहिए उपयोग न जब ठहराता।
यथायोग्य व्यवहार होय पर, उसमें नहीं अटकाता।
दृष्टिका बल एक समय में, निज का ध्यान दिलावे॥ ५॥

बढता जाता स्वपुरुषार्थ, तथा रागादिक घटते जाते।
निज में डी फिर लीन रहें, कर्मादि स्वयं ऊड जाते।
सर्वोत्कृष्ट त्रैलोक्य पूज्य कृतकृत्य दशा प्रगटावें॥ ६॥

बस हो बहुत कथन से, आत्मन् अटको नहीं विकल्पो में।
अेकमात्र परमार्थ तत्त्व डी सतत अनुभवो अन्तर में।
समयसार आराधन से डी परम लक्ष्य को पावो॥ ७॥

शुद्धात्म.....

द्रव्य पर्यायने करतुं नथी.

આધ્યાત્મિક ભજન - ૯૬

અદ્ભૂત મહિમા આપકી, અદ્ભૂત હૈ પ્રભુજ્ઞાન
જ્ઞાન જ્ઞાનમય હી રહે ઝલકે સકલ જહાન ॥ ૧ ॥
નહીં મલિનતા જોયકૃત નહીં ઉપાધિકોય
નિર્વિકલ્પ આનંદમય પ્રભુ તુમ પરિણતિ હોય ॥ ૨ ॥
સ્વયં સ્વયં મેં તૃપ્ત હો સ્વયં સ્વયં મેં મગ્ન
સ્વાશ્રિત પરમાનંદ મેં કભી ન કિંચિત વિઘ્ન ॥ ૩ ॥
હોના હો સો હો સહજ નિર્વિકાર પ્રભુ આપ
નિજાનંદમેં મગ્ન હો પ્રગટયો સુખ અમાપ ॥ ૪ ॥
નિજાનંદ રસ ભોગતે અન્ય ન કોઈ ભોગ
પરમ બ્રહ્મચર્ય પ્રગટ હૈ તિહું જગ મોહિ મનોગ ॥ ૫ ॥
દર્શાયો નિજરૂપ પ્રભુ કિયો પરમ ઉપકાર
હોવે નિજમેં લીનતા વંદન હો અવિકાર ॥ ૬ ॥
પુણ્ય પાપ કે સ્વાંગ સબ દેખ લિએ જિનરાજ
અબ વાંચ્છા કુછ ના રહી શરણ ગ્રહી પ્રભુ આજ ॥ ૭ ॥
જ્ઞાનનહાર સ્વરૂપ નિજ પ્રત્યક્ષ રહ્યો જનાય
નિર્વિકલ્પ આનંદ ભયો ભેદ ન કહ્યુ દિખાયા ॥ ૮ ॥
આપ કહા જેસા પ્રભુ વૈસા હી દિખલાય
ધન્ય હુઆ કૃતકૃત્ય હુઆ નિજ સ્વરૂપકો પાય ॥ ૯ ॥
નહીં પ્રયોજન જગતસેં, ભાસા સર્વ અસાર
પ્રગટે અબ નિર્ગંથતા, ભાપૂ યહીં અવિકાર ॥ ૧૦ ॥
અસ્થિરતા કા દોષ પ્રભુ ઉપજે રાગ અરૂ દ્વેષ
પર ઈનમેં સ્વામિત્વ મમ, રહા નહીં લવલેશ ॥ ૧૧ ॥
ફિર ભી હોવે ખેદ પ્રભુ ધન્ય દશા પ્રગટાય
ઐસી ચિરતા નાય હો વિકલ્પ માત્ર નહીં આય ॥ ૧૨ ॥

*

પર્યાય પોતાના પટકારકથી સ્વયં સિદ્ધ થાય છે.

धन्य धन्य वीतरागता, धन्य धन्य शुद्धात्मा।
धन्य धन्य प्रभु आप हो प्रगटायो परमात्मा॥ १३॥
आवागमन विमुक्त हो, मैं भी तुम ढिंग आया।
प्रभुतामय शिवरूप हो काल अनंत रक्षाय॥ १४॥

आध्यात्मिक भजन-८७

(तर्ज:- लभी लभी प्रभु वीतराग.....)

दृष्टिमें बस ओक ही आया ज्ञानमूर्ति शुद्धात्मा।
सदृशजन्दी शुद्धस्वरूपी ज्ञानमूर्ति मैं आत्मा॥
अनेकांतमय परब्रह्म है सुख का सागर ही ज्ञाना।
निरावलम्ब निरपेक्ष पूर्ण अच्युत अविनाशी भगवाना।
अनुपम परम पवित्र जगतमें श्रद्धाना है आत्मा॥ १॥
है त्रिकाल मंगलमय उसमें नहीं सुमंगल होता है।
सदृश शुद्ध सर्वोत्तम प्रभु है, उत्तम जिसे न बनना है।
नहीं शरणा की आवश्यकता, स्वयं शरण है आत्मा॥ २॥
परम ज्योति परमेश्वर ज्ञायक नित्य निरंजन रूप है।
विन्मूरत भी चिन्मूरत है स्वयंसिद्ध शिवभूप है।
नित अकलंक निर्बाध अगुरुलघु समयसार सत्यात्मा॥ ३॥
इन्द्रियज्ञान विकल्प ना जाने, नय पक्षों से पार है।
स्वानुभूति के गम्य सदृश ही महिमा अपरंपार है।
आश्रय करने योग्य यही ओक परम पुरुष परमात्मा॥ ४॥

*

द्रव्य दृष्टि ते सम्यग्दृष्टि.

आध्यात्मिक भजन-८८

ध्रुव रूप अहो मम अंतरमें, उत्पाद व्ययों का क्या होगा।
मैं परमपारिभाषिक यिन्मय भावांतरो का क्या होगा।।
निज सुख का मुझको भान न था, निज ज्ञानमूर्तिका ज्ञान न था। १
मैं पूर्ण तृप्त आनंदधाम, परमात्म दशा का क्या होगा।।
है सभी द्रव्य स्वाधीन सदा, अन्यथा परिश्रमन हो न कदा। २
होनी ही होती है निश्चित रे, आकुलना से क्या होगा।।
शेयों का तो ज्ञायक नहीं है, ज्ञायक का ज्ञायक भी नहीं है। ३
ज्ञायक ज्ञायक ही है निश्चय, अब व्यवहारों का क्या होगा।।
मैं स्वयं पूर्ण निश्चित अहो, जो कुछ भी होना हो सो हो। ४
मैं अक्षय यिन्मय सहज प्रभु, प्रभुता प्रगटे तो क्या होगा।।
मैं ही कृतार्थ कर्तृत्व शून्य हूँ ज्ञानधनं रागादि शून्य। ५
हूँ अकृत्रिम भगवान स्वयं अब आराधन का क्या होगा।।
मेरा दर्शन सम्यक्दर्शन मम् ज्ञान अहो सम्यक्त्वज्ञान। ६
मुझमें थिरता सम्यक्चारित्र, रत्नत्रयका अब क्या होगा।।
मैं हूँ स्वभाव से मुक्त सहज, दृष्टि में आया पूर्ण सहज। ७
मुक्ति जब आना हो आये मुक्ति का मुझमें क्या होगा।।

*

पर्याय दृष्टि ते मिथ्यादृष्टि.

आध्यात्मिक भजन-८८

निज ज्ञायक प्रभू मत भूलो जिया (२)
संयोगो का नहीं ठिकाना, इनमें ही मत झूलो जिया
संयोगीभाव महद्दुःखदायी इनमें ही नहीं भूलो जिया
भूल प्रभू को भव-भव भटके अवसर आज है समझो जिया
निजका आनंद निजमें पाओ, व्यर्थ न बाहर भटको जिया
निज के आश्रयसे मुक्ति हो निश्चय उरमें लाओ जिया
तोड़ि सकल जग द्वन्द अथ निज में ही रम जाओ जिया।

*

आध्यात्मिक भजन - १००

शुद्धात्म मेरा नाम हूं निश्चल निष्काम
पर परिणति से भिन्न सदा ही सदा परम अभिराम।
शुद्धात्म.....
है अनादि से कर्म संग में फिर भी असंग स्वभावी है
है निमित्त नैमित्तिक पर से फिर भी तो अप्रभावी है।
अद्भूत चेतनराम.....
गुण पर्यायो से अनेकता, द्रव्यदृष्टि से एक सदा
है क्षणभंगुर सभी परिणामन द्रव्य सदा ध्रुवरूप अदा।
अनुपम आनंदधाम.....
लोकालोकमें ज्ञान व्याप्त है स्व प्रदेशोंमें ही रहता
यक कषायों का यलते भी शांत रूपता नहीं तजता।
ज्ञानमात्र गुणधाम.....
बाहरमें भवताप टिभाता, अंतर मुक्ति विराज रही
ज्ञेय जलकते है अनंत, पर ज्ञानमात्रता छाज रही।
चिन्मूरति अभिराम.....

हूं स्वभावथी ज अर्ता छुं.

આશ્રય કરને યોગ્ય યહી હૈ, સાધકકા આરાધ્ય યહી હૈ
મંગલ ઉત્તમ શરણ યહી હૈ, તીન લોક મેં સાર યહી હૈ.

સમયસાર ધ્રુવધામ.....

આજ સમજ લે શ્રદ્ધ અનુભવ કરલેં, સદ્ગુરુ યહી બતાયા હૈ
નિજ સ્વભાવમેં હી રમ જાયે, ઉત્તમ અવસર પાયા હૈ।

પાવે મુક્તિધામ.....

*

આધ્યાત્મિક ભજન - ૧૦૧

તર્જ:- મન ભજલે રે ભગવાન ઉમરિયાં.....

તુમ દર્શન જ્ઞાન સ્વભાવી, પર પરિણતિ સે અપ્રભાવી
જ્ઞાયક પ્રભુ સુખધામ નિહારો અપને અંતર મેં।। ટેક।।
કરના નહીં તુમકો શુદ્ધ હોના નહીં તુમકો શુદ્ધ
તુમ સહજ શુદ્ધ અભિરામ નિહારો.....

બનના નહીં તુમકો જ્ઞાની, હોના તુમકો નહીં જ્ઞાની
તુમ સહજ જ્ઞાનકી ખાન। નિહારો અપને.....

બહિરાત્મ ન અંતરઆત્મ નહીં હોના હૈ પરમાત્મ
તુમ સદા સહજ ભગવાન । નિહારો અપને.....

સબ સ્વાંગ ભિન્ન હી જાનો, ધ્રુવ એકરૂપ પહિયાનો
તબ પ્રકટે સમ્યક્જ્ઞાન, નિહારો અપને.....

તુમ પ્રથમ અકર્તા જાનો, કર્તાકર્મ અનન્ય પિછાનો
હોં સ્વાનુભૂતિ સુખવાન । નિહારો અપને.....

આત્મન્ અવસર નહિ ટાલો ધ્રુવ જ્ઞાયક રૂપ સંભારો
સ્વધ્યેયમયી હો ધ્યાન । નિહારો અપને.....

રે! માત્ર ભ્રાન્તિ હી હોવે, આત્મા દુઃખરૂપ ન હોવે
આનંદમયી સર્વાંગ । નિહારો અપને.....

હું જાણનાર છું.

આધ્યાત્મિક - ૧૦૨

જાયક હી શાશ્વતરૂપ, જાયક હી તિહું જગભૂપ
મૈ હું સહજ જાયક મૈ હું સદા જાયક ॥ ટેક ॥
જાયક હી હૈ નિશ્ચય મંગલ, જાયક હી લોકત્તમ જાના,
ક્ષણ મેં નાશે સર્વ અમંગલ
શરણભૂત જાયક પહિયાના ॥ ૧ ॥

સબ સ્વાંગો સે ભિન્ન સદા મૈ
પરમ પારિણામિક ચિન્મય મૈ,
કર્તાકર્મ અનન્ય પિછાના,
સહજ અર્કતા જાયક હી મૈ ॥ ૨ ॥

નય વિકલ્પ બાહર રહ જાવે
અરૂ પ્રમાણ ભી નહીં દિખાવે,
નિક્ષેપો કી કથા ન જિસમેં
કિમ્ અધિકમ્ નહીં દૈત દિખાવે ॥ ૩ ॥

સહજાનંદ સાગર લહરાવે
સર્વલોક માંહિ ઉછલાવે
વિભ્રમ યાદર દૂર હુઈ હૈ
યુગપત્ લોક મગ્ન હો જાવે ॥ ૪ ॥

જાયક પ્રભુ જ્ઞાનમેં આયા
જાનનહાર સુ સહજ જનાયા
સબ વિડંબના દૂર હુઈ વિભુ
અહો અહો જ્ઞાનાનંદ પાયા ॥ ૫ ॥

અબ ભય વાંક્ષા કિંચિત નાંહી
શાશ્વત પૂર્ણ પ્રશાંત સદા હી

હું કરનાર નથી.

કોઈ દુઃખી નહીં કરી શકતા
સુખ અનંત પાયા નિજમાંથી ॥ ૬ ॥
પ્રભુ ચિરરૂપ અનંત શક્તિમય
સહજ કૃતાર્થ સુ નિજ જ્ઞાયક મૈં,
હોય ભાવના અસ્થિરતા વશ,
ચિર હો જાઉં મૈં જ્ઞાયક મૈં ॥ ૭ ॥

આધ્યાત્મિક ભજન-૧૦૩

પ્રભો આપને એક જ્ઞાયક બતાયા
તિહું લોક મેં નાથ અનુપમ જતાયા ॥
યહી રૂપ મેરા મુજે આજ ભાયા
મહાનંદ મૈંને સ્વયમ્ મેં હી પાયા ॥ ૧ ॥
ભવ ભવ ભટકતે બહુત કાલ બીતા
રહા આજ તક મોહ મદિરા હી પીતા
ફિરા હુંબતા સુખ વિષયો કે માંહી
મિલી કિન્તુ ઉનમેં અસઘ વેદના હી
મહાભાગ સે આપકો દેવ પાયા ॥ ૧ ॥
કહાં તક કહું નાથ મહિમા તુમ્હારી
નિધી આત્માકી સુ દિખલાઈ ભારી
નિધી પ્રાપ્તિ કી પ્રભુ સહજ વિધી બતાઈ
અનાદિ કી પામરતા બુદ્ધિ પલાઈ
પરમ ભાવ મુઝકો સહજ હી દિખાયા ॥ ૨ ॥
વિસ્મય સે પ્રભુવર થા તુમકો નિરખતા
મહામૂઢ દુઃખિયા સ્વયમ્ સમજતાં

જાણનાર જ જણાય છે.

स्वयं ही प्रभु हूं टिपे आज मुजको
महा दर्प मानो मिला मोक्ष ही हो
मैं यिन्मात्र ज्ञायक हूं अनुभवमें आया ॥ ३ ॥

अस्थिरता जन्य प्रभो दोष भारी
भटकती है रागादि परिणति विकारी
विश्वास है शीघ्र यह भी भिंटेगी
स्वभाव के सन्मुख यह कैसे टिकेगी
नित्य निरंजन का अवलंब पाया ॥ ४ ॥

दृष्टि कुछ आप सम ही प्रभो जब
परिणति भी होगी तुम्हारे ही सम तब
नहीं मुजको यिंता मैं निर्दोष ज्ञायक
नहीं परसे संबंध, मैं ही ज्ञेय ज्ञायक
हुआ दुर्विकल्पों का प्रभुवर सझया ॥ ५ ॥

हूं सर्वांग सुखमय स्वयं सिद्ध निर्मल
शक्ति अनंतोमयी एक अविचल
विनमूर्ति यिन्मूर्ति भगवान् आत्मा
तिहूँ जगमें नमनीय शाश्वत विद्यात्मा
हो अद्वैत वंदन प्रभो दर्प छाया ॥ ६ ॥

आध्यात्मिक भजन-१०४

मैं ज्ञाननहार ज्ञायक हूं ज्ञायक हूं
ज्ञानमें जनाय सङ्ग ज्ञेय ही हूं ॥

प्रमत नहीं अप्रमत नहीं मैं,
ज्ञानमात्र ज्ञायक मैं, ज्ञायक ही हूं ॥

अशुद्ध नहीं शुद्ध होता नहीं मैं
निरपेक्ष त्रिकाल शुद्ध ही हूं ॥

भरेभर पर जज्ञातुं नथी.

દુઃખી નહીં સુખી હોતા નહીં મੈં
સ્વયં સિદ્ધ સર્વતઃ સુખમય હી હૂં।।
કર્તા નહીં હૂં અકર્તા કે પક્ષ સે
ન્યારા અકર્તા સ્વરૂપ હી હૂં।।
કર્તા ભી મેં હી કર્મ ભી મેં હી
અનુભૂતિરૂપ એક જ્ઞાયક હી હૂં।।
જ્ઞાયક હી સ્વજ્ઞેય હે મેરા
જ્ઞાનમેં જનાય રહો જ્ઞાયક હી હૂં।।
મોહાદિ મેરે કોઈ ન લગતે
ચિન્માત્ર તેજ પુંજ જ્ઞાયક હી હૂં।।
આનંદ કા સાગર હિલોરે લેવે
આનંદમયી મુક્ત જ્ઞાયક હી હૂં।।

(જ્ઞાયક ભાવના) -૧૦૫

જ્ઞાયક હી શાશ્વત રૂપ, જ્ઞાયક હી સહજ સ્વરૂપ।
જયંતો ધ્રુવ જ્ઞાયક..... (૨)
સાંચા દેવ અહો જ્ઞાયક હે, સાંચા ગુરુભી જ્ઞાયક હે ૧
ધર્મી જ્ઞાયક, ધર્મ ભી જ્ઞાયક, જ્ઞાયક તો બસ જ્ઞાયક હે।।...
જ્ઞાયક નહીં જ્યોંકા જ્ઞાયક, ભેદ નહીં જ્ઞાયક કા જ્ઞાયક ૨
જ્ઞાયક તો બસ અભેદ જ્ઞાયક, ધ્યેય જ્ઞેય સર્વસ્વ હી જ્ઞાયક।।...
ઉત્પાદ-વ્યય સ્વરૂપ નહીં જ્ઞાયક, દ્રવ્ય પર્યાયરૂપ નહીં જ્ઞાયક ૩
ભેદ અભેદ વિકલ્પ નહીં જ્ઞાયક, શુદ્ધ અનુભૂતિ સ્વરૂપ સુ જ્ઞાયક।।...

*

આત્મા અકર્તા છે, એ જૈન દર્શનની પરાક્રાષ્ટા છે.

आनंद सिंधु ज्ञानमय ज्ञायक, क्षण क्षण देभूं ज्ञानूं ज्ञायक ४
भाँँ ध्याँँ अेक डी ज्ञायक, स्वयं सिद्ध परमात्म ज्ञायक।।....
ज्ञायक तीर्थ तत्त्वमयी ज्ञायक, निश्चय अरु व्यवहार भी ज्ञायक ५
निरूपम निर्विकल्प प्रभु ज्ञायक, सहज तृप्त ज्ञायक अस ज्ञायक।।.....

आध्यात्मिक भजन - १०६

मैं हूं ज्ञायक सर्वस्व मेरो ज्ञायक देव है।
ज्ञायक देव है अेक ज्ञायक देव है।। टेक।।
मेरा ज्वन धन प्राण अहो महिमा महान। १
सुभ का सागर पिछान मेरा ज्ञायक देव है।।
अहो परसे विभक्त, गुण पर्यायसे अन्यत्व। २
ध्रुवरूप अेकत्व लिये ज्ञायक देव है।।
मेरी श्रद्धाका श्रद्धेय मेरे ज्ञानका ज्ञेय। ३
अहो ध्यान का भी ध्येय मेरा ज्ञायक देव है।।
नहीं जन्मता न मरता, नहीं भोक्ता न कर्ता। ४
नहीं घटता न बढ़ता, मेरा ज्ञायक देव है।।
जिसमें नहीं आधि व्याधि, कभी कोँ न उपाधि। ५
अहो सहज समाधिमय, ज्ञायक देव है।।
जिसकी भूलसे संसार, जिसके आश्रय से शिव सार। ६
पर जो सहज मुक्त अविकार औसो ज्ञायक देव है।।
करके भेदज्ञान सुषकार कीना ज्ञायक स्वीकार। ७
सौंपां ज्वन अपार मेरा ज्ञायक देव है।।
अब तो कभी कहीं नहीं जाँँ, ज्ञायक में तन्मय हो जाँँ। ८
सुभमय काल अनंत बिताँँ मेरा ज्ञायक देव है।।

परथी अस स्वमां वस.

आध्यात्मिक भजन-१०७

अहो निज अनुभव ही सुभकार
शाश्वत परमात्म शुद्धात्म, ही त्रिभुवनमें सार॥ टेक॥
भेक अभंडित ज्ञानमयी, यिनमूर्ति सदा अविकार
भरा हुआ सर्वांग सु जिसमें सङ्गानंद अपार॥ १॥
जिसकी किंचित मात्र विराधन का इल है संसार
सिद्ध दशा जिसके आराधन का इल है हितकार॥ २॥
नहीं प्रमत्त नहीं अप्रमत्त जो भेक रूप अविकार
ज्ञायक परम पारिष्कामिक ध्रुव मंगलमय अवधार॥ ३॥
प्रभो आपने ही दर्शाया किया महा उपकार
निज में रम जाँँ भावना वंदन अगणित भार॥ ४॥

आध्यात्मिक भजन-१०८

मैं तो सदा आत्माराम (२)॥ टेक॥
नहीं उपजता, नहीं विनशता, ध्रुव ज्ञायक अभिराम।
परसे कुछ संबंध न मेरा हूँ निश्चल निष्काम॥ १॥
दर्शन ज्ञान वीर्य सुख आदि के गुण अनंतमय ज्ञान,
पशु नारक नर देव गति के भिन्न रहे सब स्वांग॥ २॥
निज को भूल अनादि काल से पाये दुख तमाम,
दृष्टि जब अंतरमें आँँ मिला सङ्ग विश्राम्.. ३॥
बंध मुक्ति नहीं मुझमें है, मैं भेकरूप भगवान्,
दर्शनीय मैं महातत्त्व हूँ परम ज्ञेय सुप्रधाम॥ ४॥
परभावो में कभी न जाँँ मम् स्वरूप अमलान्,
धन्य धरी मैं स्वयम् निहारा निज येतन भगवान्॥ ५॥

हूँ अप्रमत्त प्रमत्तही रहित भेक ज्ञायकभाव हूँ.

आध्यात्मिक भजन-१०८

निर्लेप हूं आकाश सम अरु वायु सम निसंग सदा ।
निर्द्वन्द्व हूं निर्दन्ड निर्मम भव न मुजको को कदा ॥
नहीं मुजको किसीसे, मुजसे किसी को भय नहीं ।
निराबाध हूं निर्भय अरु अपेद हूं निर्मम सदा ॥
निरावरण त्रिकाल कर्मावरण मुजको है नहीं ।
हुं सद्भज ज्ञानानंदमय शीतल परम ज्योति सदा ॥
सर्वांग में प्रभुता भरी ज्यों स्वर्ण में पीलापना ।
धन्य भंगलमय धरी यह रूप देखा आपना ॥
नहीं देवना अरु जानना मैं ज्ञान दर्शनरूप हूं ।
यह भेद भी मुजमें नहीं बस बह्नुं हूं यिद्रूप हूं ॥
है मुक्ति मेरी सद्भयरी मैं अहो मुक्ति कंत हूं ।
मैं आदि अन्त विमुक्त हूं अकृत सद्भज भगवंत हूं ॥
उत्पाद व्यय निरपेक्ष ध्रुव मैं मझमझिमावंत हूं ।
हूं नित्य निरंजन परम ज्ञायक प्रभु सदा जयवंत हूं ॥
सत्ता अपंडित है सदा मम मैं अपंड स्वरूप हूं ।
अस्पृष्ट हूं भावान्तरो से पारिणामिक रूप हूं ॥
अनुभूतिमय भगवान् आत्मा समयसार अनूप हूं ।
आराध्य मैं ही साध्य भी श्रद्धेय हूं शिवभूप हूं ॥

*

हुं करनार नहीं. हुं ज्ञायक हूं.

આધ્યાત્મિક ભજન-૧૧૦

મેરા જીવન

અહો ચૈતન્ય આનંદમય સહજ જીવન હમારા હૈ।
અનાદિ અનંત પર નિરપેક્ષ ધ્રુવ જીવન હમારા હૈ।।
હમારે મેં ન કુછ પર કા હમારા ભી નહીં પરમેં।
દ્રવ્ય દષ્ટિ હુઈ સચ્ચી આજ પ્રત્યક્ષ નિહારા હૈ।।
અનંતો શક્તિયાં ઉછલે સહજ સુખ જ્ઞાનમય વિલસે।
અહો પ્રભુતા! પરમ પાવન વીર્ય કા ભી ન પારા હૈ।।
નહીં જન્મૂં નહીં મરતાં, નહીં ઘટતાં નહીં બઢતાં।
અગુરુલઘુરૂપ ધ્રુવ જ્ઞાયક સહજ જીવન હમારા હૈ।।
સહજ ઐશ્વર્યમય મુક્તિ અનંતો ગુણમયી ઋદ્ધિ।
વિલસતી નિત્ય હી સિદ્ધિ સહજ જીવન હમારા હૈ।।
કિસી સે કુછ નહીં લેના, કિસી કો કુછ નહીં દેના।
અહો! નિશ્ચિંત પરમાનંદમય જીવન હમારા હૈ।।
જ્ઞાનમય લોક હમારા હૈ જ્ઞાન હી રૂપ હૈ મેરા।
પરમ નિર્દોષ સમતામય જ્ઞાન જીવન હમારા હૈ।।
શક્તિ મેં વ્યક્ત હૈ જૈસા યહા ભી વ્યક્ત હૈ વૈસા।
અબદ્ધસ્પૃષ્ટ અનન્ય નિયત જીવન હમારા હૈ।।
સદા હી હૈ ન હોતા હૈ ન જિસમેં કુછ ભી હોતા હૈ।।
અહો! ઉત્પાદ-વ્યય નિરપેક્ષ ધ્રુવ જીવન હમારા હૈ।।
વિનાશી બાહ્ય જીવન કી આજ મમતા તજી જૂંઠી।
રહે યાહે અભી જાયે, સહજ જીવન હમારા હૈ।।
નહીં પર અબ જગ કી નહીં હૈ યાહ શિવપદ કી।
અહો પરિપૂર્ણ નિસ્પૃહ જ્ઞાનમય જીવન હમારા હૈ।।

હું ત્રણે કાળે શુદ્ધ જ છું.

આધ્યાત્મિક ભજન - ૧૧૧

પરમ અધ્યાત્મ મંદિર કા મૈં, અકૃત્રિમ પ્રભૂ હી હૂં।
સમર્પિત નિજ કે દર્શક કો, નિરંતર દર્શ દેતા હૂં।।
જો આવે શરણમેં મેરી ઉસે આશીષ વર્ષણ હૈ, ૧
સહજ સુખ શાન્તિ પાવનતા ઉસે તત્ક્ષણ હી દેતા હૂં।।
હૈ મેરા દર્શ સમ્યક્દર્શ, સમ્યક્ જ્ઞાન મેરા જ્ઞાન, ૨
લીનતા મુઝમેં હી ચારિત્ર રત્નત્રય જન્મભૂમિ હૂં।।
પરમ મંગલ હૈ સર્વોત્તમ પરમ આશ્રય શરણ જગમેં, ૩
મેં શરણાગત કા રક્ષક હૂં આશ્રય મુક્તિ પ્રદાતા હૂં।।
પરમ ધ્રુવ હી મેરા આસન પરમ જ્ઞાયક મેરા જીવન, ૪
પરમ નિરપેક્ષ હૂં પરસે પારિણામિક સહજ વિભુ હૂં।।
પરમ આલ્હાદ સુખ સાગર, અનંતો શક્તિયાં ઉછલે, ૫
સ્વયમ સ્વ મેં પ્રતિષ્ઠિત હૂં સ્વયમ્ સ્વકા વિધાતા હૂં।।
અકારક હૂં અવેદક હૂં, કહૂં કયા મૈં તો મૈં હી હૂં, ૬
મેં અતિક્રાંત પક્ષો સે, માત્ર ચૈતન્ય મૂરત હૂં।।
પ્રકટ અંતરમેં મન્દિરકો લખે કોઈ દિવ્ય દષ્ટિ સે, ૭
સ્વયમ્ પરમાત્મા બનતા, સદા પરમાત્મા મૈં હી હૂં।।
પુજારી પુજ્યભાવો કે વિકલ્પો કા વિલય હોવે, ૮
ન દીખે ભેદ કુછ ભી અબ શુદ્ધ અનુભૂતિમય મૈં હૂં।।

આધ્યાત્મિક ભજન-૧૧૨

મારે જ્ઞાનમાં જ્ઞાયક જણાય રહ્યો છે. ૨
હું જ્ઞાયક હૂં જ્ઞાયક..... હૂં જ્ઞાયક છું।। ટેક।।
જ્ઞાયક હી શાશ્વત સ્વરૂપ હૈ મ્હારા ૧
બાહરી સ્વાંગ ભગાય દિયો રે
જ્ઞાયક હી નિર્મલ જીવન હૈ મ્હારા ૨
મુક્તિ કો જીવન દિખાઈ રહ્યો રે
રાગાદિ દુઃખ લેશ ન મુજમેં ૩

હું જ્ઞાતા અને પર પદાર્થ મારા જ્ઞેય તે ભ્રાંતિ છે.

ભ્રમ કા ભૂત ભગાય દિયો રે
શક્તિયો અનંત ગુણમયી અનંત ઝ
વૈભવ અનંત જણાય રહ્યો રે
પામર સંસારી કદાપિ નહીં હું પ
પ્રભુતા ભંડાર દરશાય રહ્યો રે
અંતર સુખ દરિયા લહરાવેં દ
દરિયા મેં અબ તો ડુબાઈ રહ્યો રે।।

આધ્યાત્મિક ભજન-૧૧૩

જ્ઞાયક મૂર્તિ ભવ્ય વિભૂતિ, સ્વાનુભૂતિમયી લાલ,
તારા શા કરીએ સન્માન (૨)
ચૈતન્ય મૂર્તિ વિશ્વવિભૂતિ, મંગલમયી છે લાલ,
યુગ યુગ જીવો સદગુરુલાલ.
જન્મ મરણથી રહિત આતમ, (૨)
બંધ મોક્ષથી રહિત પરમાતમ, (૨)
નિષ્કારણ નિષ્ક્રિય જ્ઞા.. ય.. ક... , બતાવ્યો ધ્રુવ સ્વભાવ. તારા શા.....
કારક વેદક નહીં આતમ, (૨)
અકર્તા અભોક્તા, સદા પરમાતમ, (૨)
કર્તૃત્વ બુદ્ધિની મિથ્યા, ભ્રાંતિ નશાવનહાર.... તારા શા.....
પરિણામ માત્રથી સર્વથા ન્યારો, (૨)
જ્ઞાયક ભાવ સદા રહેનારો. (૨)
જીવને પરિણામ ન હોય, સર્વોત્કૃષ્ટ છે દાન... તારાં શા.....
પર ન જણાયે કોઈને જ્ઞાનમાં, (૨)
જાનનહાર જનાયે જ્ઞાનમાં. (૨)
ઈન્દ્રિય જ્ઞાનનો નિષેધ કરાવી, જ્ઞાતા જ્ઞાયક થાય. તારા શા.....
જ્ઞાયક મૂર્તિ ભવ્ય વિભૂતિ, સ્વાનુભૂતિમયી લાલ. તારા શા.....
ચૈતન્ય મૂર્તિ વિશ્વ વિભૂતિ મંગલમયી છે લાલ..... યુગ યુગ.....

હું એક જ્ઞાયક દેવ છું.

आध्यात्मिक भजन-११४

ज्ञायक का ही आश्रय होवे यही जगत में सार रे।
निज ज्ञायक ही मंगल उत्तम शरणाभूत सुभकार रे।
क्षणिक परिणतिमें तन्मय हो भूल गया ध्रुव ज्ञायक को
पुण्य पाप में अटका भटका सुभ माना दुःखदायकको
छसीदिओ येतन गति-गति में सही दुषों की मार रे
निज ज्ञायक ही मंगल.....

परको साधक बाधक माने ये तो तेरी भूल है
मिथ्या श्रद्धा और कषाये ही शिव पथ में शूल है
पर पदार्थ तो भिन्न सदा ही मोह राग संसार रे
निज ज्ञायक ही मंगल.....

मैं त्रिकाल ज्ञायक हूं, श्रद्धा अरु येही अनुभूति रहे
चिंतनरूप विकल्प न आवे यही पूर्ण स्थिरता हो
ये ही निश्चय रत्नत्रय ले जावे भव से पार रे
निज ज्ञायक ही मंगल.....

जो भी सुभी हुआ है होंगे निज ज्ञायक आधार से
डूबे डूब रहे, डूबेंगे प्राणी पर आधार से
निज ज्ञायक प्रभु ही है अपना सख्या तारणहार रे।।
निज ज्ञायक ही मंगल.....

अतः जिनागम को अभ्यासो श्रीगुरु का उपदेश सुनो
युक्ति से सम्यक् निर्णय कर स्वानुभूति प्रमाणा धरो
नहीं यूकना अरे! आत्मन् यह अवसर सुभकार रे।।
निज ज्ञायक ही मंगल.....

सहजान् स्वरूप सर्वज्ञ देव परम गुरु.

આધ્યાત્મિક ભજન - ૧૧૫

દેખા દેખા રે ચિદાનંદ રૂપ સહજ સુખ પાયો હૈ।
ભાગે ભાગે રે મોહાદિક ભાવ ધર્મ પ્રગટાયો હૈ।।
ઐસી અદ્ભૂત મહિમા દેખી ઓર ન કષ્ટ સુહાય. ૧
ચક્રવર્તી ઇન્દ્રાદિ વિભૂતિ ફીકી મુઝે દિખાય।
મેરા અવિનાશી આનંદમય વૈભવ આજ પ્રત્યક્ષ દિખાયો હૈ।।
દોષો કા અસ્તિત્વ ન કિંચિત અનંત ગુણોકા આગર. ૨
સમ્યક્ દર્શન જ્ઞાન ચરિત રત્નોંકા જો રત્નાકર।
પાયો પાયો રે પ્રભુ નિજ ધામ ઢિયો ઉમગાયો હૈ।।
કર્માતીત વિકલ્પ-મુક્ત આનંદકંઠ ગુણભૂપ. ૩
જાનન દેખન લક્ષણ જિસકા હૈ ચિન્મૂર્તિ અનૂપ।
વિશ્વ શિરોમણિ મહિમાવાન સ્વતત્ત્વ સહજ દર્શાયો હૈ।।
નહી બદલતા ઘટતા બઢતા શાશ્વત આતમરામ. ૪
પર સે ભિન્ન પૂર્ણ નિજભાવ શરણ મૈં પાયો હૈ।।
નહી જરૂરત રહી કિસી કી ચાહ દાહ નહી દાહે. ૫
અનંત ચતુષ્ટમય પ્રભુતા ભી મુઝમેં મુઝે દિખાવે
જાગો જાગો રે પુરૂષારથ આજ વિભાવ ભગાયો હૈ।।

*

પરિણામ મેરા ધ્યાન કરો તો મૈં કિસકા ધ્યાન કરું?

आध्यात्मिक भजन - ११६

आजा रे आजा रे निज स्वभाव में आजा परमें न भरमाना रे
आजा रे ओ येतन..... रे

मात पिता भ्राता सुत पत्नी, सब स्वारथ की प्रीति रे १
मरुण समय कोँ साथ न देगा, येही जगत की रीति रे
येतो रे येतो रे येतन अब तो येतो
परका आश्रय छोडो रे।। आजा रे.....

अज्ञानी बनकर मत डोलो, ज्ञान तो तेरा स्वभाव रे २
पुद्गल में ना अटको भटको, स्व आत्म को ध्याओ रे
यही है रे, यही है समय का सार येतन
स्वसमय में आजा रे।। आजा रे.....

भीत गँध सो भीत गँध तू उसे ध्यान में ना ला रे ३
डोना है सो डोके रहेगा तेरे व्यर्थ विकल्प रे
तजना रे जूठे सर्व विकल्पो को तजना
जाता दृष्टा रहना रे।। आजा रे.....

जुव और पुद्गल में भैया, है अत्यंताभाव रे ४
अलग अलग सबके गुण पर्यय किसीरूप कोँना छो रे
रहते है सब अपने अपने में स्थित, परको तज निज भजना रे

शब्द रूप रस गंध रहित है, जुव येतना मात्र रे ५
अद्विगत्रहण छन्द्रीय अगोचर, स्वानुभूति के गम्य रे
वह तो है वह तो कोँ अमूल्य निधि है
कर पुद्गारथ पाना रे।। आजा रे.....

*

तने क्यांय न गमे तो आत्मां गमाऽ.

આધ્યાત્મિક ભજન - ૧૧૭

આતમ અનુભવ કરના રે ભાઈ નિજ કા અનુભવ કરના
આતમ અનુભવ નહીં ક્રિયા તો ભવ ભવમેં દુઃખ ભરના રે ।
બહુત બાર નિજ પૂજન કીની શાસ્ત્ર અનેક સુ પઠ ડાલે ૧
મુનિવ્રત ભી ધારણ કરકે ફિર ઘોર પરિષદ ભી ઝેલે
લેકિન આતમ જ્ઞાન બિના નહીં યે ભગસાગર તિરના રે.
સુખ વિશેષ ગુણ હૈ આતમ કા આતમ મેં હી રહતા હૈ ૨
તન મન ઘન કે કિસી ભાગ મેં કભી ના પાયા જાતા હૈ
ઈસલિએ જ્ઞાની જન કહતે આતમ સન્મુખ હોના રે
તૂને અપની શક્તિ ખોઈ જૂઠે વ્યર્થ વિકલ્પો મેં ૩
શાન્તિ ના કિંચિત મિલી અભી તક ઈન મિથ્યા સંકલ્પો મેં
આકુલ વ્યાકુલ હુઆ આત્મન્ અબ ઈનકો પરિહરના રે
અહો! સ્વાનુભવ સાર જગત મેં સચ્યા સુખ પ્રદાતા હૈ ૪
જો નિજ મેં હી સ્થિર હોતા સ્વયમ્ મુક્તિ પદ પાતા હૈ
અહો સુખાર્થી મહામહિમ શુદ્ધાતમ્ શરણા લેના રે.....

આધ્યાત્મિક ભજન - ૧૧૮

ભક્તિ સેં હૃદય ભરા સ્તવન પ્રભુ આજ કરેં,
પ્રભુ સમ હી અપના સ્વરૂપ પ્રતીતિ પ્રભુ આજ કરેં ।
જ્ઞાનમાત્ર ધ્રુવ આનંદ સાગર, શક્તિ અનંતમયી,
રત્નાકર નિજ સ્વરૂપ નિરખેં ॥ ૧ ॥
હે સ્વાધીન અખંડ પ્રતાપી મહિમા જિસકી તિહું જગ વ્યાપી ।
પ્રભુતા અનંત ધરે ॥ ૨ ॥ પ્રતીતિ.....

*

હું પરને જાણતો જ નથી.

બંધ-મુક્તિ કી પર્યાય સે ન્યારો, સબ ભેદ અભેદ નિહારો
દ્રવ્ય દષ્ટિ ઉરમેં ધરે ॥ ૩ ॥ પ્રતીતિ.....

પૂર્ણ સ્વયં મેં સ્વયં સદા હી ઈચ્છા દુઃખ જહાં હુએ વિદા,
અનુપમ ચિદ્રુપ ગહેં ॥ ૪ ॥ પ્રતીતિ.....

તીન લોકમેં યહી સાર હૈ મંગલ ઉત્તમ સમયસાર હૈ,
વિસ્તરે ॥૫ ॥ પ્રતીતિ.....

સર્વ વિભાવ અરૂ કર્મ નશાયેં, નિજ સ્વરૂપ મેં હી રમ જાયેં,
તબ શિવ પદવી ધરેં ॥૬ ॥ પ્રતીતિ.....

આધ્યાત્મિક ભજન - ૧૧૯

ભૈયા નિજ શુદ્ધાતમ સાર જગતમેં તારનહારો હૈ
તારન હારો હૈ રે સંકટતારન હારો હૈ.....

નિજ આતમ સુખમય અવિકારી

દર્શન જ્ઞાન અનંત બલધારી

પાઈ અનુપમ તૃપ્તિ રે જાને રૂપ નિહારો હૈ..... ॥ ૧ ॥

સમયસાર શાશ્વત પરમાતમ

અક્ષય ચિન્મૂરત અધ્યાતમ

કર્તાહર્તા નહીં જગતકો જાનનહારો હૈ..... ॥ ૨ ॥

નહીં કીસી સે લેના દેના

સ્વયમ્ પૂર્ણ નિજ મેં હી રહના

તોરિ સકલ જગ દ્વન્દ્વ ઈન્દ્ર શિવમૌહી પધારો હૈ..... ॥ ૩ ॥

સર્વ સમાગમ આન હૈ પાયા

અરે વ્યર્થ પરમેં ભરમાયા

કરલે સમ્યક્દરશ સદ્ગુરુ આજ પુકારો હૈ..... ॥ ૪ ॥

પર મને જણાતું જ નથી.

आध्यात्मिक भ्रम - १२०

शुद्धात्म की श्रद्धा और शुद्धात्म का ज्ञानना,
दोष आत्म दोष मारग मुक्ति का यही.
वीतराग सर्वज्ञ कथित निज शुद्धात्म ही सार अहो, १

श्रद्धा ज्ञान अज्ञेयता निजमें यही जीवनका सार अहो
यही समयका सार और नियमका सार यही. दोष आत्म...
कर्मादि से, रहित सर्वथा येतन मुक्त स्वभावी है. २

परभावों से भिन्न सदा जो येतन ज्ञान स्वभावी है.
शुद्धानय द्वारा शुद्धात्मका अनुभव कर यही. दोष आत्म...
नव तत्त्वोंसे न्यारा आत्म यिन्मय ज्योति स्वरूपी है. ३

अकृप ध्रुव ज्ञायक प्रभुवर सङ्गानंद स्वरूपी है
बंध मोक्षसे न्यारा आत्म ध्यानका ध्येय यही. दोष आत्म...
ध्येय रूप निज आत्म ही है ध्यानमयी शुद्धात्म ही ४

ध्यान ध्येय के भेद रहित ज्ञानमात्र निज आत्म ही
नयपक्षों से पार आत्मा ज्ञानका ज्ञेय यही. दोष आत्म...
निष्क्रिय शुद्ध सदा ही ज्ञायक, पर्यय रूप कभी न होता ५

परद्रव्योंका ज्ञाता भी परमार्थतया न कभी होता
अक अकर्ता ज्ञायक की ही दृष्टि बस कुछ दोष आत्म...
ज्ञानमें केवल ज्ञायक दिभता अन्य न कुछ भी दिभावे ६

केवल अकाकार ज्ञान का स्वाद तृप्ति उपजावे
तृप्त हुआ आनंद में प्रभु मुक्ति की यही विधी. दोष आत्म...
मैं अनादि से नित्य शुद्ध सङ्ग प्रभु परमात्म हूं ७

सब स्वांगोंसे रहित सदा मैं अकृत्रिम भगवान हूं
शाश्वत शुद्धात्म परमात्म अनंत गुणमयी. दोष आत्म...

हूं ज्ञानानरने ज ज्ञानं हूं.

ગુણભેદો સે ન્યારા આતમ એક શુદ્ધ જ્ઞાયક હી હૈ ૮
પર્યાય ભેદ સે રહિત હુઆ યહ જ્ઞાયક તો બસ જ્ઞાયક હૈ.
પરમામૃતમય જીવનકા પ્રારંભ હૈ યહી. દેખ આતમા...
અંતરમેં હી મુક્તિ માર્ગ હૈ બાહરમેં સંસાર કલેશ ૯
સંસાર મુક્તિ સે રહિત આતમા મુક્તિ માર્ગ કા કારણ એક.
દ્રવ્યદષ્ટિ સે હી આતમન્ હોતે હૈ સબ સુખી. દેખ આતમ...

આધ્યાત્મિક ભજન - ૧૨૧

સત્ય સનાતન જૈન ધર્મ, સબકા પ્યારા આતમધર્મ ।
પરમ અહિંસા રૂપ ધર્મ, કુંદ કુંદ કા આતમ ધરમ,
વીર પ્રભુકા આતમ ધરમ જ્ઞાનાનંદમય આતમ ધરમ,
જયવંતો નિત જૈનધરમ। શિવસુખદાતા જૈન ધરમ,
જૈન ધરમ હૌં આતમ ધરમ, ॥ ટેક ॥ ૧

નહીં કિસીને ઈસે બનાયા, અરહંતોને માત્ર બતાયા,
જિન જિન ને સમજા સુખ પાયા, દુઃખદાયી ભવકુંદ મિટાયા,
પ્રાણીમાત્ર કા જૈન ધરમ, ॥ ટેક ॥ ૨

પરમપારિણામીક પરમાતમ, નિત્ય નિરંજન ચિનમય આતમ,
નિરાવરણ નિર્દોષ સદા, જો પરરૂપ ન હોય કદા,
જ્ઞાયક પ્રભુ દરશાયા, ॥ ૩

સમ્યક્દર્શન મંગલકારી, સમ્યક્જ્ઞાન સર્વ દુઃખહારી,
સમ્યક્ ચારિત નિત અવિકારી, ધર્મી ગુણ અનંતકા ધારી,
આત્માશ્રય સે હોય ધરમ. ॥ ટેક ॥ ૪

આતમન્ અવસર ચૂક ન જાના, ભેદ જ્ઞાન કી જ્યોતિ જગાના,
શુદ્ધાતમકો ધ્યેય બનાનાં, નિર્મલ ધ્યાન દશા પ્રગટાનાં,
વિજ્ઞજનોં કા યહી ધર્મ. ॥ ટેક ॥ ૫

મને જાણનાર જ જણાય છે.

આધ્યાત્મિક ભજન - ૧૨૨

શુદ્ધાતમ અવિકાર જયજયકાર અહો.
જય જય જય જયકાર, જય જયકાર અહો.
જ્ઞાયક પ્રભૂ અવિકાર, જય જયકાર અહો,
સ્વાનુભૂતિ સુખકાર, જય જયકાર અહો,
પંચ પરમાગમસાર, જય જયકાર અહો,
પંચ પરમેષ્ઠિ સાર, જય જયકાર અહો,
મોહ વિનાશન હાર, સમ્યક્ દર્શન ધારિયો, ૧
યે હી મુક્તિદ્વારા, જય જયકાર અહો.

શુદ્ધાતમ અવિકાર.....

નિત્ય નિરંજન રૂપ દિખો, અનુપમ વિશ્વમેં, ૨
અક્ષય ગુણભંડાર, જય જયકાર અહો,
અંતર દષ્ટિ નિહાર, ત્રીન લોકકા નાથ હૈ,
દેખન જ્ઞાનનહાર, જય જયકાર અહો,
પર કી ઔર ન દેખ, આકુલતાહી હોયેગી,
અપનોરૂપ સમ્મહાર, જય જયકાર અહો,
અહો પરમ ઉપકાર, શ્રી જિનવરકા જગતમેં,
દર્શાયો નિજ ભાવ, જય જયકાર અહો.

✽

એક દ્રવ્ય બીજા દ્રવ્યને કંઈ કરતું નથી.

રંગ લાગ્યો-ભક્તિ - ૧૨૩

રંગ લાગ્યો	ગુરુજી	તારો	રંગ લાગ્યો.
રંગ લાગ્યો	રે	લાલ તારો	રંગ લાગ્યો.
રંગ લાગ્યો	રે	ભાઈ તારો	રંગ લાગ્યો.
જાણનાર	હું	છું એવો	ભાવ જાગ્યો. ૧
તારી	કૃપાથી	મારો	સંસાર ભાગ્યો. ૨
તારી	કૃપાથી	મેં	સમયસાર પામ્યો. ૩
શરીરાદિથી	જુદો	જાણનાર	જાણ્યો. ૪
કર્મબંધથી	જુદો	નિર્બંધ	જાણ્યો. ૫
રાગાદિથી	જુદો	જ્ઞાનમાત્ર	જાણ્યો. ૬
બંધ	મોક્ષથી	જુદો	જ્ઞાયક જાણ્યો. ૭
નૌતત્ત્વથી	જુદો	શુદ્ધાત્મ	જાણ્યો. ૮
પરિણામથી	જુદો	શુદ્ધ ભાવ	જાણ્યો. ૯
પરદ્રવ્યથી	જુદો	સ્વદ્રવ્ય	જાણ્યો. ૧૦
પરક્ષેત્રથી	જુદો	સ્વક્ષેત્ર	જાણ્યો. ૧૧
પરકાળથી	જુદો	સ્વકાળ	જાણ્યો. ૧૨
પરભાવથી	જુદો	સ્વભાવ	જાણ્યો. ૧૩
સર્વભેદોથી	જુદો	અભેદ	જાણ્યો. ૧૪
કર્તાબુદ્ધિનો	મુળમાંથી	ભૂત	ભાગ્યો. ૧૫
હું કરનાર	એવો	મિથ્યાત્વ	નાશ્યો (ભાગ્યો). ૧૬
અકર્તા	છું	દષ્ટિમાં	આજ આવ્યો. ૧૭
પરને	જાણું	છું એવો	અજ્ઞાન ભાગ્યો. ૧૮
જાણનાર	જણાય	એવો	જ્ઞાન જાગ્યો. ૧૯
જાણનાર	જ	છું એવો	વિશ્વાસ જાગ્યો. ૨૦
જાણનારને	જાણતાં	આનંદ	આવ્યો. ૨૧
મોક્ષ	એમ	જ થાય	શ્રદ્ધાન જાગ્યો. ૨૨

સિદ્ધ સમાન સદા પદ મેરો.

भोक्ष सुधीनो मारग में आज पाभ्यो. २३
तारी कृपाथी में समयसार पाभ्यो. २४
तने कोटी कोटी वंदन मारो भाव जग्यो. २५
तारो धन्य अवतार मारा माटे थयो. २६
रंग लाग्यो गुरुञ्ज तारो रंग लाग्यो. २७

*

आत्मदर्शन - १२४

जय जय जिनदेव, धर्म सुगुरु मझान,
द्विभवाया मुजको, आत्म तत्त्व सुभषान. टेक
आतम ही शाश्वत परमातम, परमगुरु आतमभाई
द्वैतशांगडा सार आत्मा, आत्मधर्म ही सुभदाई. जय.....
आत्मदर्शन सम्यक्दर्शन, आत्मज्ञान ही सम्यक्ज्ञान
आत्मलीनता सम्यक् चारित्र, ये ही जगमें तीर्थ प्रधान.
आत्मा ही अविनाशी भंगल, आत्मा ही है लोकोत्तम,
ऐक्यमात्र बस शरणाभूत है, निज शुद्धातम जना इम.
है मेरा सर्वस्व स्वयंम् में, परमें मेरा लेश नहीं,
आत्मन् छो निश्चित स्वयंम् में, अन्यकार्य कुछ शेष नहीं.
है संबंध नहिं कुछ परसे, नहीं विकार कदापि है,
प्रभुता विभुता ध्रुवता, अनुपम, सिद्ध स्वरूप सदा ही है.
धन्य धन्य है घड़ी आजकी ऐसा तत्त्व द्विभाय है,
रहे अछिन्न अनंतकाल, आनंद प्रवाह वहायो है.

*

ज्ञायक नहीं त्यम पर तज्ञो.

આધ્યાત્મિક ભજન - ૧૨૫

ગારે ભૈયા, ગારે ભૈયા, ગારે ભૈયા ગા.

પ્રભુ ગુણ ગા તું સમય ન ગૌવા.

એ! આરે ભૈયા, આરે ભૈયા. આરે ભૈયા આ,

તું મંદિર મેં આ તું બહાર ન જા.

એ મુશ્કિલ સે નર જન્મ મિલા હૈ (૨)

ઉત્તમ કુલ સત્સંગ મિલા હૈ (૨)

હે! ઉસકો ન તુમ ભૂલ જાના રે ચેતનજી.....ગારે.....

એ જૈન ધરમ સા ધરમ મિલા હૈ,

હે વીતરાગ સા દેવ મિલા હૈ, (૨)

પરમ દિગમ્બર ગુરુ મિલા હૈ,

એ સમયસાર સા શાસ્ત્ર મિલા હૈ (૨)

હે ઉસકો ન તુમ ભૂલ જાના રે ચેતનજી..... ગારે.....

એ.... અરહંત સે તોહે પિતા મિલે હૈ, (૨)

એ.... સિદ્ધોં સે તોહે દાદા મિલે હૈ, (૨)

એ.... મુનિવર સે તોહે કાકા મિલે હૈ, (૨)

એ.... સમ્યક્ દષ્ટિ ભૈયા મિલે હૈ, (૨)

હે... સુમતિ સી તોહે બહન મિલી હૈ, (૨)

હે.... જિનવાણી સી માતા મિલી હૈ (૨)

હે... કહાન ગુરુ સે ગુરુ મિલે હૈ (૨)

ઓ સર્વ સમાગમ આજ મિલા હૈ (૨)

હે ઈસકો ન તુમ ભૂલ જાના ઓ ચેતનજી.....ગારે.....

ગારે ભૈયા, ગારે ભૈયા, ગારે ભૈયા, ગા,

નિજ ગુણ ગા તું પરગુણ ન ગા,

આરે ભૈયા, આરે ભૈયા, આરે ભૈયા આ,

નિજધર આ તું પરધર ન જા.....

*

હું ચૈતન્ય ચમત્કાર માત્ર વસ્તુ છું.

સમયસાર સ્તુતિ - ૧૨૬

સમયસારકી અદ્ભૂત મહિમા આજ બતાઉં ભલી ભલી,
સુનલો સચ્ચે સુખકે વાંછક, ધૂમ મયાઉં ગલી ગલી.
સમયસાર હી તીન લોકમેં પરમોત્કૃષ્ટ બતાયા હૈ,
સુખી હુએ વે હી જિન જિનને, સમયસાર નિજ ધ્યાયા હૈ.
સમયસાર બિન દુઃખ ના મિટેગા, બાત કહૂં મૈ ખરી ખરી,
સુનલો સચ્ચે.....

તર્ક, છંદ, સાહિત્ય પઢે, અરૂ બહુ આગમ અભ્યાસ ક્રિયા,
પંડિત ભી કહલાયે પર નહીં, સમયસારકા ધ્યાન ક્રિયા,
સમયસાર પઢિયાન ક્રિયે બિન, ધૂમે જગકી ગલી ગલી.....
સુનલો સચ્ચે.....

તન કર્મો સે ન્યારા જાના, રાગાદિમેં ભટક ગયા,
રાગાદિ ભી ભિન્ન કહેં, પર્યાય ભેદોં મે અટક ગયા,
સમયસારમેં ભેદો સે ભી, ભિન્ન આતમા શુદ્ધ કહી,
સુનલો સચ્ચે.....

જ્ઞાનમાત્ર ધ્રુવ ધામ શુદ્ધ, સુખમય ચિન્મૂરત આતમરામ,
સમયસાર કારણ પરમાતમ્ શક્તિ અનંતમયી ગુણધામ,
ઉપાદેય આશ્રય કરનેકે યોગ્ય આતમા શુદ્ધ યહી.....
સુનલો સચ્ચે.....

નય સાપેક્ષ છે સ્વભાવ નિરપેક્ષ છે.

આધ્યાત્મિક ભજન - ૧૨૭

રૂડી ને રંગીલી વાણી 'કહાન' તારી મીઠી મધુરી રે લોલ
રૂડીને રંગીલી વાણી 'લાલા' તારી મીઠી મધુરી રે લોલ
હે..... કહાન વાણી..... વણઝારે ચાલી
હે..... લાલની વાણી..... વણથંભી હાલી
ડગમગ ડોલાવતી, જ્ઞાયકનું જ્ઞાન ગુંજાવે તારી વાણી
મીઠી મધુરી રે લોલ
રૂડીને રંગીલી.....

હે..... નિશાન તારું..... દ્રવ્યનું કરજે
હે..... પર્યાયનો તું..... પ્રલય કરજે
અનુભૂતિ થલ જાસે
કુન્દ અમૃત પદમ કહાન લાલાચંદનો વારસો રે લોલ
રૂડીને રંગીલી.....

હે.... ધ્યાનનું ધ્યેય... કેવળ જ્ઞાયક
હે..... જ્ઞાનનું શેય..... કેવળ જ્ઞાયક
આવા ધર્મીના ધરમ રે
શિલવાન, વિર્યવાન આવો જ્ઞાયક જાણજો રે લોલ
રૂડીને રંગીલી.....

હે.... પર્યાયને તું..... પર દ્રવ્ય જાણે
હે..... જ્ઞાયકને તું.... સ્વદ્રવ્ય જાણે
શ્રેણી માંડી કે માંડસે
કેવળ જ્ઞાન જ્યોતિ જગાવે તારી વાણી
મીઠી મધુરી રે લોલ
રૂડીને રંગીલી.....

હું સુખનો સાગર છું.

હે..... વર્તુળને તું..... ટુંકુ કરજે
હે..... તારો અભિપ્રાય..... ડીપોઝીટ રાખે
હા પાડીશ હાલત થાશે
'જ્ઞાન-લાલ' સમોવસરણમાં પામો પામો પામશો રે લોલ
હે રૂડીને રંગીલી વાણી કહાન તારી મીઠી મધુરી રે લોલ
હે રૂડીને રંગીલી વાણી લાલા તારી મીઠી મધુરી રે લોલ

આધ્યાત્મિક ભજન - ૧૨૮

ભક્તો આવો પ્રભુને ભાવે ભેટવા રે..... (૨)
ભાવે ભેટવા રે.... પ્રભુ થાવા રે.... ભક્તો આવો.....
પ્રભુ સિદ્ધ સદા જાણનાર છે રે,
હું પ્રત્યક્ષ સિદ્ધ પરમાતમા રે,
અહો એક જ્ઞાયક આરાધ્ય છે રે,
સહજ જ્ઞાનાનંદમયી ધ્રુવ છું રે,
ભગવાન છું રે..... ભગવાન છું રે..... ભક્તો આવો..... (૧)
ભક્તો.....

હું શુદ્ધ બુદ્ધ મુક્ત સ્વભાવી રે,
દર્શનનો વિષય શુદ્ધાતમા રે,
જ્ઞાનનો વિષય શુદ્ધાતમા રે,
ચારિત્રનો વિષય શુદ્ધાતમા રે,
આનંદ મૂર્તિ રે.... આનંદ મૂર્તિ રે..... ભક્તો આવો..... (૨)

હું શરીરથી જુદો જાણનાર છું રે
હું કર્મથી જુદો, જાણનાર છું રે,
હું પર્યાયથી જુદો, જાણનાર છું રે,
હું ગુણભેદથી જુદો જાણનાર છું રે,
જાણનાર છું રે..... જાણનાર છું રે..... ભક્તો આવો..... (૩)

હું આનંદનું ધામ છું.

ગુણ, પર્યાય દ્રવ્ય નિરપેક્ષ છે રે,
થવાં યોગ્ય સઘળું થાયે રે,
જાનનહાર સદાયે જણાયે રે,
જાણનાર જણાયે, આનંદ આવે રે..... ભક્તો..... (૪)

જ્ઞાતા, જ્ઞાન જ્ઞેયનો ભેદ નથી રે,
વિશેષને કરે જે તિરોભૂત રે,
સામાન્યને કરે જે આર્વિભૂત રે,
અભેદ સામાન્ય, અભેદ જ્ઞેય છે રે..... ભક્તો..... (૫)

આધ્યાત્મિક ભજન - ૧૨૯

કહાનગુરુ બહન મૈં આજરે, રાત મૈંને સપનેમૈં દેખે
સ્વપ્ને મૈં દેખે મૈંને અપનેમૈં દેખે (૨) કહાનગુરુ બહન મૈં.....
વિદેહ ક્ષેત્ર સે ભારત મે આયે,
સીમંધર ભગવાનકા સંદેશા લાયે,
પ્રવચન કરતા આજ રે રાત મૈંને સ્વપ્ને મૈં દેખે. કહાનગુરુ.....

મિથ્યાત્વ પર પરિણતિ કો ભગાયા,
સમ્યક્ત્વ સુખકો જિસને બતાયા,
જાયક દિખાયા હમૈં આજ રે..... રાત મૈંને સ્વપ્નેમૈં દેખે.....

સમ્યક્ દર્શન ધર્મ કા મૂલ હૈ,
પુણ્યભાવ મૈં ધર્મ નહીં હૈ,
મોક્ષ બતાયા હમૈં આજ રે..... રાત મૈંને સ્વપ્નેમૈં દેખે.....

ઉપકાર ઉનકા ભૂલે ના કભી,
ગુણગાન ઉનકા ગાયે હમ સભી,
શ્રદ્ધા સુમન કર ભેંટ રે આજ મૈંને સ્વપ્નેમૈં દેખે.....
કહાન ગુરુ બહનમૈં.....

હું પરમ પારિજામીક ભાવ છું.

આધ્યાત્મિક ભજન - ૧૩૦

અહો અહો આરાધૂ ભગવન, સમયસાર અવિકાર મૈં ॥
સ્વયં સ્વયં મેં તૃપ્ત રહૂં પ્રભુ ભમૂ નહીં સંસાર મૈં ॥ ટેક ॥
સમયસાર હી ધ્યેયરૂપ હે સમયસાર હી ધ્યાન મૈં
સમયસારમય રત્નત્રય સે પાઉંગા ભવપાર મૈં ॥ ૧ ॥
સમયસાર કો બિન પહિયાને પાયા દુઃખ અપાર મૈં
આરાધન કર સમયસાર કા તિષ્ઠુ મુક્તિ મંઝાર મૈં ॥ ૨ ॥
દેખા જાના સમયસાર હી તીન ભુવન મેં સાર મૈં
સહજ પરમ શાશ્વત પરમાતમ સમયસાર સુખકાર મૈં ॥ ૩ ॥
દીખે સબ સ્વારથ કે જગ મેં જાના જગત અસાર મૈં
એકમાત્ર પાયા જીવન મેં સમયસાર આધાર મૈં ॥ ૪ ॥
ધન્ય હુઆ કૃત્ય કૃત્ય હુઆ નહાઉં સમરસ ધાર મૈં
પાયા સ્વભાવિક જ્ઞાનાનંદ, આનંદ અપરંપાર મૈં ॥ ૫ ॥

આધ્યાત્મિક ભજન - ૧૩૧

ઈસ દુખમાં પંચમ કાલમેં ગુરુ અમૃત બરસાયો ।
અમૃત બરસાયો ગુરુ અમૃત બરસાયો (૨)
અહો અહો પરમાગમ મેં ગુરુ અમૃત બરસાયો ॥
કંઠ માંહિ દેવો મેં ઝરતા વહ તો અમૃત નાંહિ
યદિ વહ સાંચા અમૃત હોતા ફિર વે ક્યો મર જાય
ઈસ દુખમાં.....
જનમ મરણ જિસમેં નહીં, નહી આધિ નહીં વ્યાધિ
નહીં ઉપાધિ ચિદ્રૂપ મેં વર્તે સહજ સમાધિ
ઈસ દુઃખમાં.....

શુદ્ધ ચિદ્રૂપો હું.

અન્તર ઝરતા સહજ પ્રશમરસ બાહર છલકાયો
નિજ સ્વરૂપ કે જ્ઞાન બિન પાયો દુઃખ અપાર
જ્ઞાનમાત્ર ધ્રુવરૂપ ગુરુ દર્શાયો અવિકાર
ઈસ દુખમાં.....

નિજ પ્રભુતા નિજ મેં નિરખ આનંદમયી અપાર
નિજ મેં હી હો લીનતા ભાવ યહી અવિકાર
હો વંદન અવિકાર
ઈસ દુખમાં.....

મુનિવર જીવન - ૧૩૨

ધન્ય ધન્ય મુનિવર કા જીવન, હોવે પ્રચુર આત્મ સંવેદન।
ધન્ય ધન્ય જગમેં શુદ્ધાતમ, ધન્ય અહો આત્મારાધન।।
હોય વિરાગીસબ પરિગ્રહ તજ, શુદ્ધોપયોગ ધર્મકા ધારન।
તીન કપાય ચૌકડી વિનશી, સકલ ચરિત્ર સહજ પ્રગટાવન।।
અપ્રમત હોવે ક્ષણ ક્ષણ મેં, પરિણતિ નિજ સ્વભાવ મેં પાવન।
ક્ષણમેં હોય પ્રમત્ત દશા ફિર, મૂલ અદ્દાઈસ ગુણકા પાલન।।
પંચમહાવ્રત પંચ સમિતિ ઘર પંચેન્દ્રિય જય જિનકે પાવન।
પદ આવશ્યક શેષ સાત ગુણ, બાહર સે દીખે લક્ષણ।।
વિષયકષાયારંભ રહિત હૈ, જ્ઞાન ધ્યાન તપલીન સાધુજન।
કરૂણાબુદ્ધિ હોય ભવ્યોં પ્રતિ, કરતે મુક્તિમાર્ગ સંબોધન।।
રચના શુભ શાસ્ત્રો કી કરતેં, નિરભિમાન નિસ્પૃહ જિનકા મન।
આત્મ ધ્યાન મેં સાવધાન હૈ, અદ્ભૂત સમતામય હૈ જીવન।।
ઘોર પરિષદ ઉપસર્ગોં મે, ચલિત ન હોવે જિનકા આસન।
અલ્પકાલમેં જો પાવેંગેં, અક્ષય અચલ સિદ્ધ પદ પાવન।।
ઐસી દશા હોય કબ, 'આત્મન્' ચરણોં મે હો શત્ શત્ વંદન।
મેં ભી નિજ મેં હી રમ જાઉં, ગુરુવર સમતામય હો જીવન।।

નિશલ્ય છું, નિર્વિકલ્પ છું.

આધ્યાત્મિક ભજન - ૧૩૩

હે પરમાત્મ! તુઝકો પાકર અબ મુઝકો ચિન્તા હી કયા ?
અપના પ્રભુ નિજમોઢી દિખાવે બાહ્ય જગતમેં દેખૂં કયા ?
સહજ જ્ઞાનમય, સહજાનંદમય, પરમ પ્રભુ શુદ્ધાત્મા,
પરભાવો સે ન્યારા નિરૂપમ શુદ્ધ બુદ્ધ પરમાત્મા
ચિદ્વિલાસમય અપને ઘર સે અબ મેં બાહર જાઉં કયા ? ૧

પરમ જ્યોતિમય સહજ મુક્ત હૈ, ધ્યેયરૂપ ભગવાન હૈ
જ્ઞાનમાત્ર હી અનેકાન્તમય અદ્ભૂત પ્રભુતાવાન હૈ
નિજ પરમાત્મા કો તજકર મેં અન્ય ભાવોં કો ધ્યાઉં કયા ? ૨

જગકી સુનતે મોહ પુષ્ટકર ભવ ભવમેં દુઃખ પાયા હૈ
મહાભાગ્ય જિનવાણી પાઈ ભેદ-વિજ્ઞાન જગાયા હૈ
પરમાનંદ નિજમેં હી પાયા પરભાવો મેં પાઉં કયા ? ૩

નિત્ય શુદ્ધ સંપદા સ્વયં મેં આદિ ન અંત દિખાતા હૈ,
ધન્ય હુઆ કૃતકૃત્ય હુઆ અબ બાહર કુછ ન સુહાતા હૈ,
તૃપ્ત સ્વયં મેં તુષ્ટ સ્વયં મેં, ક્ષણ ભંગુર કો ચાહૂં કયા ? ૪

કોલાહલ નિસ્સાર જાન પરિણામ સ્વયં હી શાન્ત હુઆ
હોને યોગ્ય સહજ હી હોવે અબ વિકલ્પ કુછ નહીં રહા
સહજ ચૈતન્ય વિલાસમયી નિજ શુદ્ધાતમ હી ભાઉં સદા પ

તું છો મોક્ષ સ્વરૂપ.

आध्यात्मिक भ्रजन - १३४

देभो देभो यह ज्व डी विराटना का इल
येतो येतो आराधना में मत बनो निर्भल॥
पापाश भंड कइ रहे कहीरता त्यागो १
विनम्र हो उत्साहसे शिवमार्ग में लागो
बइते हुअे उरखे कइते धोओ मिथ्यात्व मल॥ देभो देभो.....
छर्ष्या त्यागो जलती हुछ अग्नि से कइ रही र
मत याइ दाइ में जलो सुभ अंतरमें सही
वायु कहे भ्रमना व्यथा होओ निजमें निश्चल॥ देभो.....
जउता छोडो प्रमादको नाशो कहे तइवर उ
शुद्धात्मा डी सार है उपदेशते गुरुवर
समजो समजो निजात्मा अवसर भीते पल पल॥ देभो.....
मायायारी संकलेशताका इल कहे तिर्यय ४
जगो अब मोइ नींद से छोडो जूठे प्रपंच
जिन धर्म पाया भाग्यसे दृष्टि करो निर्भल॥ देभो.....
श्रंगार अरु भोगोकी रुचिका इल कइती नारी प
कंजूसी पूर्वक संचय का इल कइते भिषारी
बहु आरंभ परिग्रह के इलमें नारकी व्याकुल॥ देभो.....
असहाय शक्तिहीन देभो दरिद्री रोगी ६
कोछ अनिष्ट संयोगी कोछ छष्ट वियोगी
दिनावना तनइप आंगोपांग है शिथिल॥ देभो.....
यदि ये दुःख छष्ट नहीं है तो निज भावो सुधारो ७
निवृत्त हो विषय कषायो से निज तत्त्व विचारो
यकी के वैभव भोग भी सुभ देने में असइल॥ देभो.....

ज्वनो भोक्ष थतो नथी.

પાકર કિંચિત્ અનુકૂલતાએ વ્યર્થ મત ફૂલો ૮
હૈ પરાધીન આકુલતામય નહીં મોહ મેં ભૂલો
ધ્રુવ ચિદાનંદમય આત્મા મેં લક્ષ કરો અવિરલ ॥ દેખો.....

પુણ્યો કી ભી તૃષ્ણાયતનતા અબાધિત જાનો ૯
બંધન તો બંધન હી અરે શિવમાર્ગ મત માનો
જ્યો અંક બિન બિંદી ત્યો સ્વાનુભવ બિન જીવન નિષ્ફલ ॥ દેખો.....

અબ યોગ તો સબ હી મિલે પુરુષાર્થ જગાઓ ૧૦
અંતર્મુખ હો બસ માત્ર જાનનહાર જનાઓ
સંતુષ્ટ નિજ મેં હી રહો બ્રહ્મચર્ય હો સફલ ॥ દેખો.....

સબ પ્રાપ્ય નિજ મેં હી અહો સ્થિરતા ઉર લાઓ ૧૧
તુમ નામ પર વ્યવહાર કે બાહર ના ભરમાઓ
નિર્ગ્રંથ હો, નિર્દ્વન્દ હો ધ્યાઓ નિજપદ અવિચલ ॥ દેખો.....

નિજ મેં હી સાવધાન જ્ઞાની સાધુ જો રહતે ૧૨
વો હી જગ કે કલ્યાણ મેં નિમિત્ત હૈ હોતે
પ્રભાવો નિજ શુદ્ધાત્મા પરકી ચિંતા નિષ્ફલ ॥ દેખો.....

નિર્બંધ કે ઈસ પંથમેં જોડો નહી સંબંધ ૧૩
વિચરો એકાકી નિસ્પૃહ નિર્ભયી સહજ નિશંક
નિર્મૂઢ હો નિર્મોહી હો પાઓ શિવપદ અવિચલ ॥ દેખો.....

વ્યવહારને વળગી મરનારા રખડી મરવાના.

આધ્યાત્મિક ભજન - ૧૩૫

જીવ તું અપના સ્વરૂપ દેખ તો જરા (અહા)
દગ જ્ઞાન સુખ વીર્યકા ભંડાર હૈ ભરા।
ના જન્મતા મરતા નહીં શાશ્વત પ્રભુ કહા
ઉત્પાદ વ્યય હોતે હુએ ભી ધ્રૌવ્ય હી રહા
પર સે નહીં લેતા નહીં દેતા તનિક પરકો
નિરપેક્ષ હૈ પરસે સ્વયં મેં પૂર્ણા હી કહા
કર્તા નહીં ભોક્તા નહીં સ્વામી નહીં પરકા
અત્યન્તાભાવ રૂપ સે જાયક પ્રભુ સદા
પરકો નહીં મેરી કભી મુઝકો નહીં પરકી
જરૂરત પડે સબ પરિશમન સ્વતંત્ર હી અહા
પર દષ્ટિ જૂઠી છોડકર નિજ દષ્ટિ તૂં કરે
નિજ મેં હી મગ્ન હોય તો આનંદ હો મહા
બસ મુક્તિમાર્ગ હૈ યહી નિજ દષ્ટિ અનુભવન
નિજ મેં હી હોવે લીનતા શિવપદ સ્વયં લહા
'આત્મન' કહૂં મહિમા કહાં તક આત્મભાવકી
જિસસેં બને પરમાત્મા શુદ્ધાત્મ વહ કહા।।

આધ્યાત્મિક ભજન - ૧૩૬

હૌં હૌં રે ભૈયા જાયક પ્રભુ અવિકાર।
જય જય રે ભૈયા શિવ સ્વરૂપ સુખકાર।।
કાહે ભટકત ચાર ગતિન મેં નિજકો અબ પહ્યાનો-ર
પરસે ભિન્ન રાગ સે ન્યારા ચેતનરૂપ સુ જાનો
હૌં હૌં રે ભૈયા તો જાઓ ભવપાર।। ૧।।
કાહે કરો દીનતા દુખમય તીનલોક કે સ્વામી-ર
શકિત અનંત ભરી હૈ તુઝમેં કહતે કેવલ જ્ઞાની
હૌં હૌં રે ભૈયા મોહબલી કો માર।। ૨।।

હું પરિશમતો નથી.

राग द्वेष क्यों करता भैया साम्यभाव है तेरा-र
निज स्वभाव के आश्रय से ही होवे मुक्ति बसेरा
हाँ हाँ रे भैया अपनी शक्ति संभार ॥ ३ ॥
निजकी महिमा पाय शान्तिमय अनुपम है तिहुँ लोक-र
जिसकी अेक समय परिश्रुति में जलके लोकालोक
हाँ हाँ रे भैया परमात्म अविदार ॥ ४ ॥

आध्यात्मिक भजन - १३७

ध्येय स्वरूप सुध्यायेंगे यिदानंद पायेंगे।
यिदानंद पायेंगे परमानंद पायेंगे..... ॥ १ ॥
यिदानंद यैतन्यमय ध्रुवधाम काल अनंत रक्षयेंगे
यिदानंद पायेंगे..... ध्येय..... ॥ १ ॥
आत्म स्वभाव परभाव शून्य सर्व विभाव नशायेंगे।
यिदानंद पायेंगे..... ध्येय..... ॥ २ ॥
निरपेक्ष ज्ञाता स्वरूप सदा ही, ज्ञाता ही अब तो रक्षयेंगे।
यिदानंद पायेंगे..... ध्येय..... ॥ ३ ॥
धन्य धन्य निजरूप पिछना, अेक क्षण भी नाहीं भूलायेंगे
यिदानंद पायेंगे..... ध्येय..... ॥ ४ ॥
स्वयं सिद्ध स्वरूप हमारो सिद्ध दशा प्रगटायेंगे
यिदानंद पायेंगे..... ध्येय..... ॥ ५ ॥
ज्ञानानुभूति प्रगट हुँछ भववन में अब न भ्रमायेंगे
यिदानंद पायेंगे..... ध्येय..... ॥ ६ ॥
अब निर्भय पद पायो उर में अब न किंचित घबरायेंगे
यिदानंद पायेंगे..... ध्येय..... ॥ ७ ॥
छोऽ आडंबर होय द्विगंबर निजानंद प्रगटायेंगे
यिदानंद पायेंगे..... ध्येय..... ॥ ८ ॥

अनुभव विना परधी भिन्नता भासती नथी.

આધ્યાત્મિક ભજન - ૧૩૮

જ્ઞાયક હું જાણનારો મધુરમ્ મોક્ષ મારો ।
સ્વભાવથી નિરાલો ચૈતન્ય દેવ મારો ।। જ્ઞાયક હું.....

પર્યાયની રમતુમાં રમખાણ શાને રમીયો ૧
દ્રવ્યની દિવ્ય દષ્ટિ રસકંદ રંગ રમીયો
જ્ઞાનલાલનું આ દર્શન અનુભૂતિ જૈન દર્શન
જ્ઞાયક હું જાણનારો.....

પર્યાયને પોકારી પરદ્રવ્યમાં પરોવી ૨
દ્રવ્યને તે લલકારી દષ્ટિ અભેદ દીધી
છુટે છે દિવ્ય ધ્વનિ પામીને સો પમાડી
જ્ઞાયક હું જાણનારો.....

આત્માને આત્માથી અનુભૂતિ થાય જાણી ૩
અનુભવની અમીરી પ્રત્યક્ષ પુરી જણાવી
અજ્ઞાની શાસ્ત્ર પાઠી ન જાણે પાર પાડી
જ્ઞાયક હું જાણનારો.....

નય નિક્ષેપ નખરાને નાથ નાખો માંડી વાળી ૪
સુસંગને સુદષ્ટિ સમજાશે શિવ રમણી
કરૂણા કરીને ક્રીધી માણોને મોજ માણી
જ્ઞાયક હું જાણનારો.....

ધ્યેય ધ્યાનમાં છે જ્ઞેય જાણે જૈન ધર્મી જ્ઞાની ૫
ભેદજ્ઞાનની રે ભક્તિ ભણાવે ભેટી ભેટી
પર્યાયનો કાળ પાડી પ્રગટાવે પૂર્ણ પુરી
જ્ઞાયક હું જાણનારો.....

જ્ઞાનીની ગર્જનાને લાયક જીવ જાગે
અદ્ભૂત એ અવાજે અનુભવ આવે આવે

પરને જાણવાનું બંધ કર્યા વગર અનુભવ થતો નથી.

ગુલે જે જાણી જાણી જામે છે જીન્દગાની
જાયક હું જાણનારો.....
જાયક નયોં સે પાર શુદ્ધ સમયસાર ૬
સ્વભાવ સમયસાર પરિણામ સમયસાર
મહિમા એનો અપાર, આનંદ છે ભારોભાર
જાયક હું જાણનારો.....
જાયક હું જાણનારો મધુરમ મોક્ષ મારો
સ્વભાવથી નિરાલા ચૈતન્ય દેવ મારો

આધ્યાત્મિક ભજન - ૧૩૯

અમે રે શુદ્ધ સદા રે.... જાયક ગામના
અમે રે શુદ્ધ સદા રે... જાયક ગામના
જાયક જ્ઞાનમાં જાયક જણાય છે ૧
જ્ઞાતા જ્ઞાન જ્ઞેય જાયક ગર્ભિત છે
જ્ઞાતા જ્ઞાનને જ્ઞેય અભેદ જાયક રે
જાયક ગામના.....

જ્ઞપ્તિ જ્ઞાનમાં એવો સ્વપર પ્રતિભાસ છે ૨
સ્વ-પર પ્રતિભાસમાં સ્વનું એક લક્ષ છે
સ્વપરપ્રકાશક પણ સ્વપ્રકાશક નામ રે
જાયક ગામના.....

હવે તો બસ એક જાયક જાયક છે ૩
ધ્યેય જાયક ને જ્ઞેય જાયક છે
ધ્યેય જ્ઞેયના ગીત ગુંજે રે જાયક મેં
જાયક ગામના.....

જેની દષ્ટિ છે તેનો અનુભવ નથી અને અનુભવ ઉપર દષ્ટિ નથી.

જ્ઞેયાકાર જ્ઞાનમાં જ્ઞાયક જણાય છે.
જ્ઞાનાકાર જ્ઞાન ઈ તો જ્ઞાયક જ્ઞાયક છે
જ્ઞાન તો જ્ઞાન બસ જ્ઞાનાકાર જ્ઞાયક રે
જ્ઞાયક ગામના.....

લોકલોક જ્ઞેય એ તો અસદ્ભૂતની વાત છે
જ્ઞાન-જ્ઞેયનો ભેદ સદ્ભૂતની જાત છે.
જ્ઞાતા-જ્ઞાન-જ્ઞેય અભેદ નિશ્ચય રે
જ્ઞાયક ગામના.....

‘કાન-લાલ’ ના જ્ઞાન કલ્લોલ વલ્ગનમાં
પાકે જીવોના કાળ સ્વયં પર્યાયમાં
નાયો રે જુમો હવે ગાઓ રે જ્ઞાયક મેં
જ્ઞાયક ગામના.....

અમે રે શુદ્ધ સદા રે.... જ્ઞાયક ગામના.

આધ્યાત્મિક ભજન-૧૪૦

આવો આવો કુન્દ-કુન્દ રાજા મારે રે આંગણિયે
આવો કુન્દ મુનિ મહારાજા મારે રે મંદિરિયે
આવો કુન્દ કુન્દ આનંદધારી મારી રે ઝુંપડીયે
મારે રે આંગણિયે રાજા-ર મારે રે મંદિરિયે
આવો આવો કુન્દ-કુન્દ રાજા.....
આનંદ રસમય ધોધ વહાવે
આતમ રસ પિવરાવે..... (૨)
સુખનિધિ સતના રસરંગ લાવે.....લાવે (૨)
અનુભવ ભાવ ભિંજાવે.....
આવો આવો કુન્દ-કુન્દ રાજા.....
પ્રમત્ત અપ્રમત્ત રહિતના
પાઠ પ્રભુ તે પ્રકાશીયો..... (૨)

ભેદનો કોઈ પાર નથી. અભેદનો કોઈ વિસ્તાર નથી.

સમ્યક દર્શન વિષય વિરલ..... વિરલ (૨)
વાણીમાં વરસાવ્યો..... આવો આવો કુન્દ-કુન્દ રાજા.....
પર્યાયને પર દ્રવ્ય પ્રમાણી
જ્ઞાયક ભાન કરાવી....(૨)
શુકલ ધ્યાનની શ્રેણી માંડી..... માંડી..... (૨)
કેવળ જ્ઞાન પમાડી..... આવો આવો કુન્દ કુન્દ રાજા.....
મનરથ મનના મોજા લાવી
મહંત મહિમા મણાવી..... (૨)
સત્ સત્ જ્ઞાનની જ્યોતિ જામી... જામી.... (૨)
ચિનમૂર્તિ ચિત લાવી..... આવો આવો કુન્દ કુન્દ રાજા.....
ભેદ જ્ઞાન ભણતર ભણાવી
ભ્રમણા ભ્રાંતિ ભગાવી..... (૨)
ભેદ રહિત પ્રભુ અભેદ પામી..... પામી (૨)
ભવિને ભિંજાવી.... આવો આવો કુન્દ કુન્દ રાજા.....
પર્યાયનું પ્રભુ જ્ઞાન કરાવી
પર્યાય દષ્ટિ છોડાવી....(૨)
દ્રવ્યનું લક્ષ લલિત લલકારી..... કારી (૨)
કુન્દ-કુન્દની ચિનગારી.... આવો આવો કુન્દ કુન્દ રાજા.....
પરમાતમ પૂર્ણ પૂંજમાં બેસી
પૂરણતા પ્રગટાવી..... (૨)
કેવળ શુદ્ધ સ્વરૂપમાં જામી.... જામી (૨)
કુન્દે સમાધિ લગાવી.....
આવો આવો કુન્દ કુન્દ રાજા મારે રે આંગણિયે
આવો આવો કુન્દ કુન્દ આનંદ ધારી મારી રે ઝૂંપડીયે
આવો કુન્દ મુનિ મહારાજા મારે રે મંદિરિયે.

